



# ÁRSSKÝRSLA 2016

## Efnisyfirlit

3	I	Markmið og stefna
5	II	Stefnan í peningamálum
9	III	Fjármálakerfi
15	IV	Gjaldeyrisforði
19	V	Lánamál ríkissjóðs
23	VI	Alþjóðleg samskipti
25	VII	Sérstök verkefni
31	VIII	Afkoma og efnahagur Seðlabanka Íslands, stjórn og starfslið
39		Samstæðuársreikningur 2016
		Viðaukar
89		Fréttir Seðlabanka Íslands á árinu 2016
90		Ritaskrá Seðlabanka Íslands árið 2016
91		Töflur



*Bankaráð eins og það var skipað í árslok 2016. Frá vinstri: Björn Valur Gíslason, Auður Hermannsdóttir, Jón Helgi Egilsson, Þórunn Guðmundsdóttir formaður, Ágúst Ólafur Ágústsson, Ingibjörg Ingvadóttir og Ragnar Árnason.*

**Útgefandi:**

Seðlabanki Íslands, Kalkofnsvegi 1, 101 Reykjavík.

Sími: 569 9600, símbréf: 569 9605

Netfang: [sedlabanki@sedlabanki.is](mailto:sedlabanki@sedlabanki.is)

Veffang: [www.sedlabanki.is](http://www.sedlabanki.is)

Prentun og bókband: Oddi ehf.

Reykjavík 2017

ISSN 1670-522X

**Merking tákna:**

- \* Bráðabirgðatala eða áætlun.
- 0 Minna en helmingur einingar.
- Núll, þ.e. ekkert.
- ... Upplýsingar vantar eða tala ekki til.
- . Tala á ekki við.

# I Markmið og stefna

Meginmarkmið Seðlabanka Íslands er að stuðla að stöðugu verðlagi. Jafnframt skal bankinn stuðla að fjármálastöðugleika. Með samþykki ráðherra hefur bankinn lýst yfir tölulegu markmiði um verðbólgu. Í sameiginlegri yfirlýsingu ríkisstjórnar og Seðlabanka Íslands 27. mars 2001 er verðbólgu markmiðið skilgreint sem 2½% hækkun á vísitölu neysluverðs á 12 mánaða tímabili.<sup>1</sup> Lög um Seðlabanka Íslands, nr. 36/2001, veita bankanum fullt sjálfstæði við að framkvæma peningastefnuna til þess að ná þessu markmiði. Jafnframt skal bankinn stuðla að framgangi stefnu ríkisstjórnarinnar í efnahagsmálum enda telji hann það ekki ganga gegn meginmarkmiði sínu um stöðugt verðlag. Þá kemur fram í lögnum að auk þess að stuðla að stöðugu verðlagi og fjármálastöðugleika skuli bankinn varðveita gjaldeyrisvarasjóð og stuðla að virku og öruggu fjármálakerfi, þ.m.t. greiðslukerfi í landinu og við útlönd. Í lögnum eru jafnframt ákvæði um að gerð skuli opinberlega grein fyrir peningastefnunni og fyrir starfsemi bankans almennt.

## Peningastefna

Fimm manna peningastefnunefnd tekur ákvarðanir um beitingu stjórn-tækja bankans í peningamálum. Stjórn tækin teljast í þessu sambandi vera vextir bankans, viðskipti við lánastofnanir önnur en þrautavaralán, bindiskylda og viðskipti á gjaldeyrismarkaði sem hafa það að markmiði að hafa áhrif á gengi krónunnar. Nefndin hefur sett sér reglur um starfshætti sem bankaráð hefur staðfest.<sup>2</sup> Kveðið er á um skipan nefndarinnar í lögnum um bankann. Seðlabankastjóri er formaður hennar en í henni sitja að auki aðstoðarseðlabankastjóri, einn af yfirmönnum bankans á sviði peningastefnumótunar og tveir sérfræðingar á sviði efnahags- og peningamála sem ráðherra skipar.

Við framkvæmd stefnunnar í peningamálum gerir Seðlabankinn þjóðhags- og verðbólgu spá til þriggja ára. Spáin er birt í riti bankans, *Peningamálum*. Í ritinu birtir bankinn auk þess ítarlega greiningu á framvindu og horfum í efnahags- og peningamálum.

## Fjármálastöðugleiki

Seðlabanki Íslands skal stuðla að fjármálastöðugleika. Hann hefur umsjón með starfi kerfisáhættunefndar sem stofnuð var árið 2014, en hún starfar fyrir fjármálastöðugleikaráð.<sup>3</sup>

Seðlabankinn leitast jafnan við að hafa góða yfirsýn yfir stöðu lánastofnana, fjármálamarkaða, heimila og fyrirtækja. Hann birtir ítarlega greiningu sína á þáttum sem varða fjármálastöðugleika í ritinu *Fjármálastöðugleiki*. Auk þess stuðlar Seðlabankinn að virku og

1. Yfirlýsingin var birt í *Peningamálum* 2001/2 og á heimasíðu bankans. Lítils háttar breyting var gerð á henni í nóvember 2005.

2. Reglur um starfshætti peningastefnunefndar eru aðgengilegar á vef Seðlabanka Íslands.

3. Í fjármálastöðugleikaráði sitja fjármála- og efnahagsráðherra (formaður), seðlabankastjóri og forstjóri Fjármálaeftirlitsins. Í kerfisáhættunefnd sitja seðlabankastjóri (formaður), forstjóri Fjármálaeftirlitsins og staðgenglar þeirra auk sérfræðings sem skipaður er af ráðherra.

öruggu fjármálakerfi með rekstri kerfislega mikilvægra fjármálainnviða og með eftirliti með því að kerfislega mikilvæg innlend greiðslu- og uppgjörskerfi uppfylli alþjóðlega viðurkenndar kröfur. Um kerfin er fjallað í riti bankans, *Fjármálainnviðum*.

Seðlabanki Íslands setur reglur um lágmark lausafjár, gjaldeyrisjöfnuð lánastofnana og um stöðuga fjármögnun í erlendum gjaldmiðlum. Bankinn á viðskipti við lánastofnanir og í lögum um bankann er honum veitt heimild til að veita lánastofnunum í lausafjáranda ábyrgðir eða lán þegar sérstaklega stendur á og hann telur þess þörf til að varðveita traust á fjármálakerfi landsins.

### **Gjaldeyrisforði, lánamál ríkisins, gjaldeyrisráð og önnur verkefni**

Eitt af viðfangsefnum Seðlabanka Íslands samkvæmt lögum er að varðveita gjaldeyrisforða. Forðinn gerir bankanum kleift að aðstoða ríkissjóð við að mæta þörfum fyrir erlendar gjaldeyri og standa við erlendar lánaskuldbindingar. Nægur gjaldeyrisforði skapar þá tiltrú á mörkuðum að landið geti staðið við erlendar skuldbindingar sínar. Þá má nota gjaldeyrisforða til að styðja við peningastefnuna. Til að tryggja markvissa stýringu á fjárhagslegri áhættu við rekstur forðans setur seðlabankastjóri reglur um varðveislu gjaldeyrisforðans sem bankaráð staðfestir. Seðlabankinn sér um framkvæmd innlendra og erlendra lánamála og skuldastýringu ríkissjóðs í umboði fjármála- og efnahagsráðuneytis.

Verkefnum Seðlabanka Íslands fjölgaði í kjölfar fjármálakreppunnar sem brast á árið 2008. Meðal nýrra verkefna voru framkvæmd gjaldeyriseftirlits, verkefni á sviði greiðslumiðlunar og úrvinnsla eigna og krafna í kjölfar þrots bankanna. Félög í eigu bankans sinna tveimur síðasttöldu verkefnum.

## II Stefnan í peningamálum

Meginmarkmið Seðlabanka Íslands er að stuðla að stöðugu verðlagi eins og kveðið er á um í lögum um bankann. Þetta markmið var útfært nánar sem 2½% verðbólgu markmið í sameiginlegri yfirlýsingu bankans og ríkisstjórnar frá 27. mars 2001.

### Verðbólga, vextir og gengi á árinu 2016

Meðalverðbólga á árinu 2016 var 1,7% samanborið við 1,6% árið 2015 og 2% árið 2014. Í lok ársins hafði hún verið við eða undir verðbólgu markmiði Seðlabankans í næstum þrjú ár samfleytt þrátt fyrir kröftugan efnahagsbata og umtalsverðar launahækkunarir.<sup>1</sup> Undirliggjandi verðbólga var nánast óbreytt á milli ára en minnkaði tímabundið um mitt ár 2016. Ársverðbólga á mælikvarða kjarnavísitölu 3, sem undanskilur áhrif óbeinna skatta, sveiflukkendra matvöruliða, bensíns, opinberrar þjónustu og raunvaxtakostnaðar húsnæðislána, mældist 2,1% í desember 2016 samanborið við 2,2% á sama tíma árið á undan.

Megindrifkraftar verðbólgu á árinu 2016 voru hækkun launakostnaðar og húsnæðisverðs en meðalverðbólga á mælikvarða vísitölu neysluverðs án húsnæðis var einungis 0,1%. Hagfeld ytri skilyrði og hækkun á gengi krónunnar vógu á móti áhrifum innlestrar eftirspurnar á verðbólgu líkt og undangengin ár. Á seinni hluta ársins dró hins vegar úr áhrifum alþjóðlegrar verðhjöðunar og olíuverð hækkaði en hækkun á gengi krónunnar vó þá á móti.

Gengi krónunnar hélt áfram að hækka á árinu 2016 þrátt fyrir umtalsverð gjaldeyriskaup Seðlabankans. Hækkaði það um 18,6% yfir árið, mælt með viðskiptaveginni gengisvísitölu, samanborið við tæplega 8% hækkun á árinu 2015. Hækkunin endurspeglar að miklu leyti gjaldeyrisinnstreymi vegna mikils afgangar á viðskiptum við útlönd sem rekja má til bættra viðskiptakjara og aukins útflutnings, sérstaklega aukinna umsvifa í ferðaþjónustu. Á fyrri hluta ársins var einnig nokkurt gjaldeyrisinnstreymi vegna nýfjárfestingar í ríkisskuldabréfum en það stöðvaðist að mestu þegar Seðlabankinn tók nýtt fjárstreymistæki í notkun í byrjun júní. Fjárstreymistækinu var einmitt ætlað að tempra og hafa áhrif á samsetningu fjármagnsflæðis til landsins.<sup>2</sup>

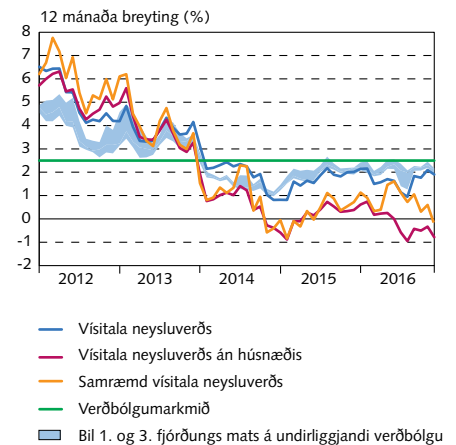
Seðlabankinn var virkur á innlendum gjaldeyrismarkaði á árinu 2016 og keypti nokkru meira af erlendum gjaldeyri en árið 2015.<sup>3</sup>

1. Samkvæmt mælingu Hagstofu Íslands á vísitölu neysluverðs sem birt var 26. ágúst 2016 var tólf mánaða verðbólga 0,9% í ágúst 2016 og hafði samkvæmt því farið niður fyrir 1% fráviksmörk verðbólgu markmiðs bankans. Með vísan til yfirlýsingar ríkisstjórnarinnar og Seðlabanka Íslands frá 27. mars 2001 sendi bankinn ríkisstjórninni sérstaka greinargerð 9. september 2016 þar sem gerð var grein fyrir ástæðum fráviksins. Síðar kom í ljós að skekkja var í verðbólgu mælingum Hagstofunnar á tímabilinu frá mars til ágúst 2016. Samkvæmt leiðréttum tölum var tólf mánaða verðbólga miðað við vísitölu neysluverðs 1,2% í ágúst. Verðbólga fór því ekki niður fyrir 1% fráviksmörkin í ágúst og því hefði í raun ekki verið tilefni til sendingar greinargerðarinnar. Var það áréttað í sérstökum bréfi til ríkisstjórnarinnar hinn 14. október 2016.
2. Sjá umfjöllun um fjárstreymistækið í rammagrein 1 í *Peningamálum 2016/4*.
3. Samkvæmt 24. grein laga nr. 36/2001, um Seðlabanka Íslands, skal peningastefnunefnd taka ákvarðanir um beiðingu stjórnstækja bankans. Í lögnum er kveðið svo á að viðskipti á gjaldeyrismarkaði sem hafa það að markmiði að hafa áhrif á gengi krónunnar séu eitt af stjórnstækjum bankans. Aukin gjaldeyrisinngrip eru í samræmi við tillögur Seðlabankans frá 2010 um endurbætur rammans um verðbólgu markmiðið (sjá t.d. umfjöllun í *Séríttri* nr. 4: Peningastefnan eftir höft, desember 2010).

Mynd II-1

Mæld og undirliggjandi verðbólga<sup>1</sup>

Janúar 2012 - desember 2016



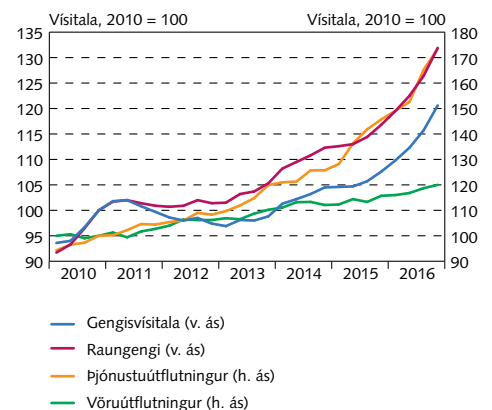
1. Undirliggjandi verðbólga er mæld með kjarnavísitölu þegar horft er fram hjá áhrifum sveiflukkendra matvöruliða, bensíns, opinberrar þjónustu og reiknaðrar húsaleigu og með tölræðilegum mælikvörðum eins og vegnu miðgildi, klipptum meðaltölum og kviku þáttalíkani.

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Mynd II-2

Gengi krónunnar og útflutningur<sup>1</sup>

1. ársfj. 2010 - 4. ársfj. 2016



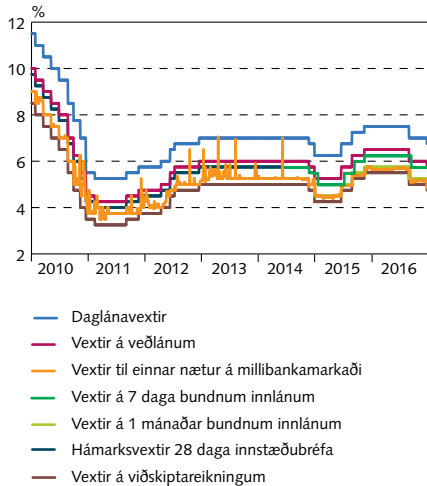
1. 4 fjórðunga hreyfanlegt meðaltal.

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Mynd II-3

## Vextir Seðlabanka Íslands og skammtíma-markaðsvextir

Daglegar tölur 3. janúar 2010 - 30. desember 2016

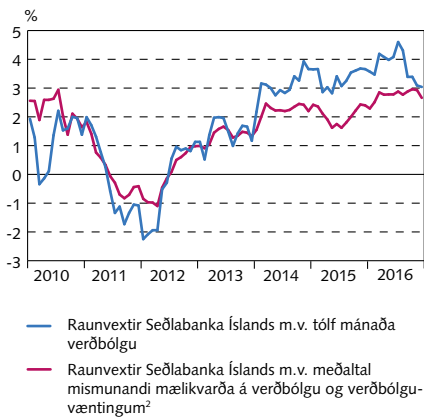


Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd II-4

Raunvextir Seðlabanka Íslands<sup>1</sup>

Janúar 2010 - desember 2016



1. Fram til maí 2014 er miðað við meðaltal innlánsvaxta og hámarks-  
vaxta á innstæðubréfum með 28 daga binditíma sem nafnvexti bankans  
en frá maí 2014 er miðað við vexti 7 daga bundinna innlána. 2. Fram til  
janúar 2012 er miðað við 12 mánaða verðbólgu, verðbólguvæntingar  
fyrirtækja til eins árs, verðbólguvæntingar heimila til eins árs, verðbólgu-  
álag á fjármálamarkaði og spá Seðlabankans um ársverðbólgu eftir fjóra  
ársfjórðunga. Frá febrúar 2012 er einnig miðað við verðbólguvæntingar  
markaðsaðila til eins árs samkvæmt ársfjórðungslegri könnun Seðlabankans.  
Heimildir: Gallup, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Hrein gjaldeyriskaup bankans á millibankamarkaði með gjaldeyri námu 386 ma.kr. á árinu eða sem nemur um 16% af landsframleiðslu á árinu 2016. Nauðsynlegt var að byggja upp gjaldeyrisforða og forðast ofris krónunnar í aðdraganda losunar hafta á fjármagnsústreymi. Gjaldreyriskaup bankans stuðluðu að þessu auk þess að draga úr gengissveiflum og hamla gegn hækkun gengis krónunnar.

Stórt skref var tekið í átt að fullri losun fjármagnshafta hinn 21. október 2016 þegar lög um breytingar á lögum nr. 87/1992 tóku gildi. Með þeim voru heimildir einstaklinga og fyrirtækja til fjármagnsflutninga á milli landa og gjaldeyrisviðskipta auknar verulega. Seðlabankinn keypti hlutfallslega minna af gjaldeyrisinnstreymi til landsins þegar líða tók á árið og ákvað peningastefnunefnd bankans í kjölfar rýmkunar gjaldeyrislaganna í október að halda áfram á þeirri braut og endurmeta stöðuna eftir að næsta skref í losun fjármagnshafta á einstaklinga og fyrirtæki hefði verið tekið hinn 1. janúar 2017.

Peningastefnunefnd hélt vöxtum Seðlabankans óbreyttum fram í ágúst 2016. Þá voru þeir lækkaðir um 0,5 prósentur og í desember voru þeir lækkaðir um 0,25 prósentur til viðbótar. Í lok ársins 2016 voru meginvextir bankans, þ.e. vextir á 7 daga bundnum innlánnum, 5%. Raunvextir bankans, miðað við meðaltal mismunandi mælikvarða á verðbólgu og verðbólguvæntingar, héldust á bilinu 2½-3% á árinu og voru þeir um 2,7% í lok árs. Þeir mælast heldur hærrí og hafa sveiflast meira, þegar eingöngu er miðað við liðna ársverðbólgu en munurinn hefur minnkað eftir því sem mæld verðbólga og verðbólguvæntingar hafa þokast í átt að verðbólgu markmiðinu.

Rökin fyrir lækkun vaxta í ágúst voru að peningastefnan hefði skilað þeim árangri að til miðlungslangs tíma yrði hægt að halda verðbólgu við markmið með lægri vöxtum en nefndin hafði áður talið. Þetta sýndi þróun verðbólguvæntinga sem höfðu lækkað niður í verðbólgu markmið bankans eftir að hafa verið töluvert yfir því um nokkra hríð. Á desemberfundi sínum taldi nefndin einnig svigrúm til að lækka vexti þar sem kjölfesta verðbólguvæntinga við verðbólgu markmið virtist hafa styrkst enn frekar og aðhald peningastefnunnar að einhverju leyti aukist vegna hækkunar á gengi krónunnar.

Ekki bar á hnökrum í miðlun peningastefnunnar eftir að nýtt fjárestreymistæki bankans var virkjað í júní 2016 líkt og á seinni hluta ársins 2015 og skiluðu vaxtalækkunar bankans á árinu 2016 sér að fullu til annarra markaðsvaxta. Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra ríkisbréfa lækkaði um u.þ.b. 0,5 prósentur í kjölfar vaxtalækkunar bankans í ágúst 2016 og um 0,1-0,2 prósentur til viðbótar í kjölfar lækkunarinnar í desember. Ávöxtunarkrafa 5 ára óverðtryggðra ríkisbréfa var um 5,1% í lok ársins 2016 samanborið við 5,9% í lok árs 2015 og krafa sambærilegra verðtryggðra ríkisbréfa var 2,9% í árslok 2016 sem er svipað og í lok ársins þar á undan.

Peningastefnunefndin ákvað einnig að lækka bindiskyldu úr 2,5% í 2% í júní 2016 í tengslum við útboð vegna svokallaðra aflandskróna en nefndin hafði ákveðið að hækka bindiskyldu tímabundið úr 2% í 4% í september 2015 til að auðvelda Seðlabankanum stýringu lausafjár í bankakerfinu í tengslum við uppgjör slitabúa og væntanlegt gjaldeyrisútboð.



## Ákvarðanir í peningamálum og rökstuðningur þeirra

Seðlabanki Íslands skal gera opinberlega grein fyrir stefnu sinni í peningamálum og fyrir þróun peningamála, gengis- og gjaldeyrismála og aðgerðum sínum á þeim sviðum. Í riti sínu, *Peningamálum*, gerir bankinn grein fyrir framvindu og horfum í efnahags- og peningamálum. Ritið var gefið út fjórum sinnum á árinu.

Lög um Seðlabanka Íslands kveða svo á að peningastefnunefnd bankans birti fundargerðir sínar opinberlega og geri grein fyrir ákvörðunum sínum og forsendum þeirra. Peningastefnunefnd birtir fundargerðir sínar hálfum mánuði eftir að vaxtaákvörðun er tilkynnt. Þar kemur fram mat nefndarinnar á stöðu og horfum í efnahags- og peningamálum og rökstuðningur nefndarmanna fyrir atkvæðum sínum. Í samræmi við ákvæði laganna gefur peningastefnunefnd Alþingi skýrslu um störf sín tvisvar á ári.

Til þess að peningastefna geti verið framsýn þarf seðlabanki að ráða yfir haglíkönum sem gera honum kleift að meta efnahagshorfur, einkum verðbólguhorfur. Stöðugt er unnið að þróun haglíkana til að meta efnahagshorfur og greina áhrif peningastefnunnar. Liður í því að auka gegnsæi er að Seðlabankinn birtir meginspálíkanið og gagna-grunn þess á heimasíðu sinni.

### Peningastefnunefnd og ákvarðanir hennar

Peningastefnunefnd tekur ákvarðanir um beitingu stjórnækja bankans í peningamálum. Stjórnækja bankans teljast í þessu sambandi vera vaxtaákvæðanir, viðskipti við lánastofnanir önnur en þrautavarálán, bindiskylda og viðskipti á gjaldeyrismarkaði.

Peningastefnunefnd er skipuð Má Guðmundssyni seðlabankastjóra sem samkvæmt lögum er formaður nefndarinnar, Arnóri Sighvatssyni aðstoðarseðlabankastjóra, Þórarni G. Péturssyni, aðal-  
hagfræðingi Seðlabankans, Gylfa Zoëga, prófessor við Háskóla Íslands, og Katrínu Ólafsdóttur, lektor við Háskólann í Reykjavík.

### Vaxtaákvæðanir 2016

Lög um Seðlabanka Íslands kveða svo á að peningastefnunefnd haldi fundi að minnsta kosti átta sinnum á ári. Átta reglulegir vaxtaákvæðunarfundir voru haldnir á árinu 2016 en nefndin hélt einnig aukafund 23. desember til að ræða gjaldeyrismál. Jafnframt átti nefndin sam-  
eiginlegan fund með kerfisáhættunefnd til að ræða efnahagsþróun, stöðu fjármálakerfisins, flæði á gjaldeyrismarkaði og samspil peningastefnu og fjármálastöðugleika. Vaxtaákvæðanir nefndarinnar voru með eftirfarandi hætti:

10. febrúar: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu óbreyttir. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra.

16. mars: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu óbreyttir. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra.

11. maí: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu óbreyttir. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra.

1. júní: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu óbreyttir. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra.

Seðlabankastjóri lagði einnig til að bindiskylda yrði lækkuð úr 2,5% í 2% frá og með næsta bindiskyldutímabili sem hæfist 21. júní. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra.

24. ágúst: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu lækkaðir um 0,5 prósentur. Már Guðmundsson, Gylfi Zoëga og Katrín Ólafsdóttir studdu tillöguna en Arnór Sighvatsson og Þórarinn G. Pétursson greiddu atkvæði gegn henni og kusu heldur að vextir yrðu lækkaðir um 0,25 prósentur.

5. október: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu óbreyttir. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra.

16. nóvember: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu óbreyttir. Már Guðmundsson, Þórarinn G. Pétursson og Katrín Ólafsdóttir studdu tillöguna en Arnór Sighvatsson og Gylfi Zoëga greiddu atkvæði gegn henni og kusu heldur að vextir yrðu lækkaðir um 0,25 prósentur.

14. desember: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu lækkaðir um 0,25 prósentur. Már Guðmundsson, Arnór Sighvatsson, Gylfi Zoëga og Katrín Ólafsdóttir studdu tillöguna en Þórarinn G. Pétursson greiddi atkvæði gegn henni og kaus að vextir yrðu óbreyttir.



*Peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands eins og hún var skipuð í árslok 2016. Frá vinstri: Gylfi Zoëga, Arnór Sighvatsson, Már Guðmundsson formaður, Katrín Ólafsdóttir og Þórarinn G. Pétursson.*



# III Fjármálakerfi

## Fjármálastöðugleiki

Annað af tveimur meginhlutverkum Seðlabanka Íslands er að stuðla að fjármálastöðugleika. Í því felst að fjármálakerfið geti staðist áföll í efnahagslífi og á fjármálamörkuðum, miðlað lánsfé og greiðslum og dreift áhættu með viðhlítandi hætti. Heilbriggt fjármálakerfi er nauðsynleg forsenda hagstæðrar framvindu í efnahagsmálum og virkrar miðlunar stefnunnar í peningamálum.

Meginviðfangsefni Seðlabankans á sviði fjármálastöðugleika er greining á áhættu sem raskað gæti stöðugleika í fjármálakerfinu, setning lausafjár- og gjaldeyrisjafnaðarreglna sem lánastofnunum ber að starfa eftir og eftirlit með þeim. Greining bankans er birt í ritinu *Fjármálastöðugleiki* sem kom tvisvar út á árinu. Seðlabankinn tekur einnig þátt í stefnumótun varðandi umgjörð fjármálakerfisins og mótun varúðarreglna. Í störfum sínum á sviði fjármálastöðugleika hefur Seðlabankinn náin samskipti við aðrar stofnanir, einkum Fjármálaeftirlitið og fjármála- og efnahagsráðuneyti, og tekur virkan þátt í alþjóðlegu samstarfi

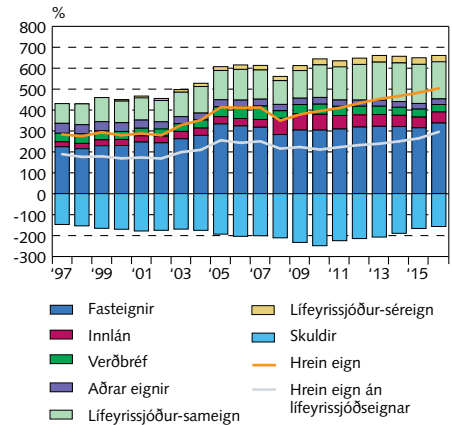
Á undanförunum árum hefur verið lögð aukin áhersla á greiningu á stöðu heimila og fyrirtækja, á ytri stöðu þjóðarbúsins, á fjármagnsflæði og á endurfjármögnunaráhættu innlendra aðila á erlendum lánsfjármörkuðum. Á árinu 2016 fór fram margvísleg vinna tengd losun fjármagnshafta, sjá nánar í kafla VII um sérstök verkefni. Á árinu voru framkvæmd og gefin út í annað sinn álagspróf fyrir stóru viðskiptabankana sem nýtast við áhættumat og gefa vísbendingar um næmi banka fyrir óhagstæðri þróun eða áföllum. Niðurstöður álagsprófanna sýndu að á heildina litið voru bankarnir nokkuð vel búnir til að takast á við áföll. Í byrjun ársins hækkaði áskilið lágmark lausafjár samkvæmt reglum Seðlabankans úr 0,8 í 0,9 og lágmark fjármögnunarhlutfalls í erlendum gjaldmiðlum úr 0,8 í 0,9. Lágmarkshlutföll verða 1,0 frá ársbyrjun 2017. Á árinu undirbjó Seðlabankinn, í samvinnu við Fjármálaeftirlitið, fundi kerfisáhættunefndar og tók saman margvíslegt greiningarefni fyrir fundina.

### Þróun fjármálastöðugleika

Á árinu 2016 voru efnahagsleg skilyrði fjármálakerfinu í meginatriðum hagstæð. Skuldsetning heimila og fyrirtækja var lítil í sögulegu samhengi, bæði í hlutfalli við tekjur og landsframleiðslu. Svigrúm þeirra til að mæta áföllum var því meira en um langt skeið. Auknar tekjur af ferðamönnum og hagstæð viðskiptakjör stuðluðu að viðskiptaafgangi og gengi krónunnar hækkaði þótt Seðlabankinn hafi keypt umtalsvert af gjaldeyri. Á árinu var láns hæfismat ríkissjóðs hækkað (sjá kafla V um lánamál ríkissjóðs) og var það meðal annars rökstutt með því að skref að losun fjármagnshaftanna hefðu heppnast vel og skuldir ríkissjóðs lækkað. Í árslok var staða viðskiptabankanna traust. Stóru viðskiptabankarnir voru reknir með töluverðum hagnaði á árinu en hagnaðurinn dróst þó saman á milli ára, einkum vegna minni tekna af

Mynd III-1

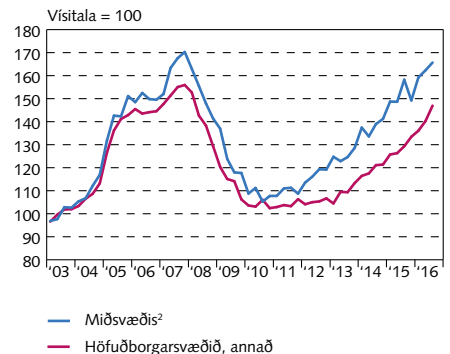
Eignir og skuldir heimila sem hlutfall af ráðstöfunartekjum<sup>1</sup>



1. Lífeyrissjóðseign miðast við útgreiðslu eftir 30% tekjuskatt. Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

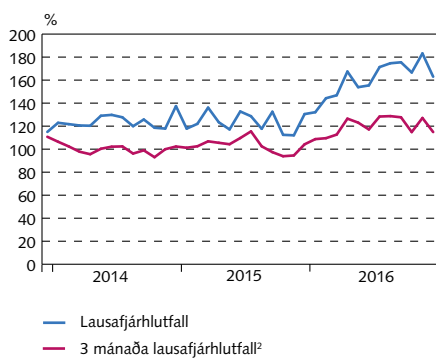
Mynd III-2

Raunverð íbúða í fjölbýli á höfuðborgarsvæðinu<sup>1</sup>



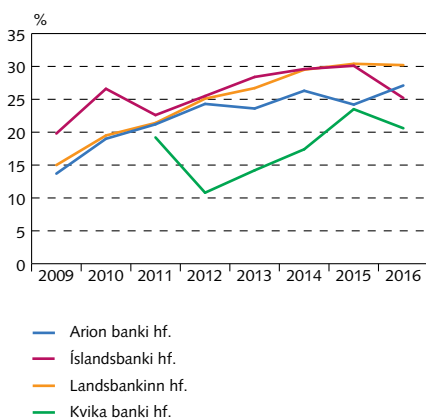
1. Fermtraverð á föstu verðlagi m.v. vitölu neysluverðs. 2. Innan Hringbrautar, Hagar, Melar, Grandar og Hlíðar. Heimildir: Þjóðskrá, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Mynd III-3  
Lausafjárhlutfall stóru viðskiptabankanna þriggja<sup>1</sup>



1. Samstæður. 2. Skv. lausafjárreglum fylgist SÍ einnig með lausafjárhlutfalli til þriggja mánaða.  
Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd III-4  
Eiginfjárlutföll viðskiptabankanna<sup>1</sup>



1. Samstæður. Eiginfjárrunni sem hlutfall af áhættugrunni. Eiginfjárlutfall fyrir MP banka 2009-2014.  
Heimildir: Ársreikningar viðskiptabanka.

óreglulegum liðum. Eiginfjárlutföll bankanna voru há þrátt fyrir arðgreiðslur og lausafjárstaðan almennt traust.

Á árinu dró úr útlánaáhættu samfara bættri skuldastöðu heimila og fyrirtækja. Kjör bankanna við fjármögnun á erlendum mörkuðum bötnuðu auk þess sem aðgengi þeirra að mörkuðum styrktist enn frekar með hækkandi lánshæfiseinkunn ríkissjóðs. Álagspróf á laust fé benti til þess að lausafjárhlutfall bankanna yrði yfir reglubundnu lágmarki Seðlabankans jafnvel þótt verulegt fjármagnsústreymi yrði eftir losun fjármagnshafta.

Á árinu komu fram merki um vaxandi spennu í þjóðarbúskapnum, einkum á vinnumarkaði og húsnæðismarkaði, sem gæti ýtt undir fjármálalegt ójafnvægi til lengri tíma lítið. Þá var einnig talin þörf á að fylgjast með áhættu sem fælist í örum vexti ferðþjónustunnar og bent á að takmarka þyrfti lánveitingar í erlendum gjaldmiðlum til heimila og fyrirtækja sem væru óvarin fyrir gjaldeyrisáhættu. Seðlabankinn setti reglur um bindingu reiðufjár vegna innstreymis erlends gjaldeyris og í kjölfarið dró mjög úr nýfjárfestingu í ríkisskuldabréfum sem talin var hætta á að yrði hvíkjult fjárstreymi.

### Fjármálastöðugleikaráð og kerfisáhættunefnd

Fjármálastöðugleikaráð er formlegur vettvangur til samráðs, upplýsingaskipta og stefnumótunar vegna fjármálastöðugleika. Kerfisáhættunefnd starfar fyrir fjármálastöðugleikaráð. Hlutverk og verkefni nefndarinnar eru að leggja mat á ástand og horfur í fjármálakerfinu, kerfisáhættu og fjármálastöðugleika. Nefndin nýtir m.a. til þess greiningarvinnu Seðlabanka Íslands og Fjármálaeftirlitsins sem kveðið er á um í samstarfssamningi stofnananna. Í kerfisáhættunefnd sitja fimm, þ.e. seðlabankastjóri, sem er formaður nefndarinnar, forstjóri Fjármálaeftirlitsins, aðstoðarseðlabankastjóri, aðstoðarforstjóri Fjármálaeftirlitsins og einn sérfræðingur í málefnum fjármálamarkaðar eða hagfræði sem ráðherra skipar án tilnefningar til fimm ára í senn. Umsýsla kerfisáhættunefndar er á hendi Seðlabankans. Á síðastliðnu ári fundaði kerfisáhættunefnd fjórum sinnum til undirbúnings fyrir fundi fjármálastöðugleikaráðs.

Eins og áður sagði er fjármálastöðugleikaráð formlegur samstarfsvettvangur stjórnvalda um fjármálastöðugleika. Bendi greiningar til þess að hætta sé á að fjármálastöðugleika verði raskað skal fjármálastöðugleikaráð gefa út tilmæli um viðeigandi aðgerðir, aðrar en þær sem felast í beitingu stjórnækja Seðlabanka Íslands í peninga-

Tafla III-1 Eiginfjárukar

Eiginfjárukar	Tilmæli FSR	Ákvörðun FME	Gildi	Gildistaka
Eiginfjárukar vegna kerfisáhættu, KMB <sup>1</sup>	22.1.2016	1.3.2016	3%	1.1.2017
Eiginfjárukar vegna kerfisáhættu, aðrar innlánsstofnanir	22.1.2016	1.3.2016	1,5% 2% 3%	1.1.2017 1.1.2018 1.1.2019
Eiginfjárukar vegna kerfislegs mikilvægis <sup>1</sup>	22.1.2016	1.3.2016	2%	1.4.2016
Sveiflujöfnunarauki	22.1.2016 30.9.2016	1.3.2016 1.11.2016	1% 1,25%	1.3.2017 1.11.2017
Verndunarauki			2,5%	1.1.2017

1. Kerfislega mikilvægir bankar (KMB) eru Landsbankinn hf., Arion banki hf. og Íslandsbanki hf.  
Heimild: Seðlabanki Íslands.

málum, til þar til bærra stjórnvalda. Jafnframt staðfestir fjármála- stöðugleikaráð skilgreiningar á kerfislega mikilvægum eftirlitsskyldum aðilum, innviðum og mörkuðum sem eru þess eðlis að starfsemi þeirra getur haft áhrif á fjármálastöðugleika. Í fjármálastöðugleikaráði sitja fjármála- og efnahagsráðherra, og er hann formaður ráðsins, seðla- bankastjóri og forstjóri Fjármálaeftirlitsins. Á síðastliðnu ári fundaði fjármálastöðugleikaráð fjórum sinnum. Fjármálastöðugleikaráð hefur birt viðmið fyrir ákvörðun um kerfislega mikilvæga eftirlitsskylda aðila og staðfest kerfislegt mikilvægi fjögurra eftirlitsskyldra aðila á Íslandi; Landsbankans hf., Arion banka hf., Íslandsbanka hf. og Íbúðalánasjóðs. Að fengnum tilmælum frá fjármálastöðugleikaráði hefur Fjármálaeftirlitið virkjað eiginfjáruka vegna kerfisáhættu, eigin- fjáruka vegna kerfislegs mikilvægis og sveiflujöfnunarauka auk þess sem verndunarauki hefur tekið gildi.

## Fjármálainnviðir

Seðlabanki Íslands skal stuðla að öryggi, virkni og hagkvæmni kjarnainnviða fjármálakerfis á Íslandi og þar með að fjármálastöðug- leika. Bankinn hefur því yfirsýn yfir og fylgist með fjármálainnviðum landsins. Samkvæmt staðfestingu fjármálastöðugleikaráðs teljast nú stórgreiðslukerfi Seðlabankans, jöfnunarkerfi Greiðsluveitunnar ehf. (félag í eigu bankans) og verðbréfauppgjörskerfi Nasdaq verðbréfa- miðstöðvar hf. til kerfislega mikilvægra fjármálainnviða.

Við rækslu yfirsýnarhlutverksins er beitt áhættumiðaðri nálgun. Fylgst er með þróun, virkni og rekstraröryggi kerfislega mikilvægra greiðslukerfa með söfnun upplýsinga og samskiptum við kerfisstjóra, sem ábyrgð bera á rekstri innviðanna. Verðbréfauppgjörkerfið er rekið af eftirlitsskyldum aðila og því háð eftirliti Fjármálaeftirlitsins.

Sameiginlegur áhættumatshópur Seðlabankans og Fjármála- eftirlitsins um fjármálainnviði fjallar um innviðina og um greiðslumið- un og verðbréfauppgjör í víðu samhengi og er ætlað að leggja mat á kerfisáhættu og möguleg áhrif á fjármálastöðugleika á hverjum tíma.

Á árinu 2016 var lagt mat á rekstraröryggi og umgjörð jöfn- unarkerfisins samkvæmt alþjóðlega viðurkenndum leiðbeiningum um bestu framkvæmd (Kjarnareglum BIS/CPMI og IOSCO, Principles for Financial Market Infrastructures eða PFMI). Meginathugasemdir og úrbótatillögur lutu að stjórnskipulagi og verkaskiptingu, en í ljósi innbyrðis tengsla stórgreiðslu- og jöfnunarkerfanna er flækjustigið nokkurt í rekstrarumgjörðinni. Þá lutu úrbótatillögur m.a. að áhættu- stýringu og viðbúnaði. Unnið er að úrbótum á grundvelli matskýrsl- unnar. Heildstæð nálgun þvert á rekstrarumgjörðina er óhjákvæmileg og virkt aðhald af hálfu eigenda og kerfisstjóra mikilvægt gagnvart öllum rekstrarþáttum, þ.m.t. útvistuðum verkefnum.

Í yfirsýnarhlutverki Seðlabankans felst einnig sjálfstætt mat að því er varðar atvik eða rekstrarfrávik í greiðslukerfum bankans. Mat er lagt á greiningu kerfisstjóra á orsök og mögulegum afleiðingum; alvarleika atviks; viðbrögð eða aðgerðir í kjölfar þess og hvort atvik kunni að gefa tilefni til breytinga á framkvæmd, verklagi, samningum, regluverki eða öðru. Á árinu 2016 komu upp atvik í rekstrarumgjörð bæði stórgreiðslukerfis og jöfnunarkerfis sem brugðist var við í sam-

ræmi við viðmið PFMI, sem liggja til grundvallar mati yfirsýnar á rekstri millibankakerfa Seðlabankans.

Unnið er að allsherjarendurnýjun þeirra grunninnviða sem notaðir hafa verið í þágu íslensks fjármálakerfis í áratugi. Nýjum notendalausnum í greiðslubjónustu fjölgar stöðugt, en flestar nýjungar eiga það þó enn sameiginlegt að vera byggðar ofan á hefðbundin kortakerfi (debet-/kreditkort) í stað grunninnviða sem gætu leitt til aukinnar rekstrarhagkvæmni. Net- og upplýsingaöryggi hefur að undanförunni verið mikið í deiglunni á alþjóðlegum vettvangi enda komið upp alvarleg tilvik netárása á kerfislega mikilvæga innviði. Mikilvægt er að eigendur og rekstraraðilar greiðslumiðlunarinnviða séu meðvitaðir um að hætta á netárásam fer stöðugt vaxandi. Rekstrarhætta verður aðeins lágmörkuð með skilvirkri og ábyrgri framkvæmd áhættustýringar.

Í riti Seðlabankans, *Fjármálainnviðir 2016*, er fjallað um verkefni bankans á vettvangi greiðslumiðlunar og nánari grein gerð fyrir þeim þáttum sem hér að framan er getið ásamt margþættu hlutverki og viðfangsefnum Seðlabankans á vettvangi fjármálainnviða. Í ritinu var m.a. í fyrsta sinn gerð grein fyrir mati bankans á kostnaði samfélagsins við greiðslumiðlun, en bankinn mun á komandi árum vinna að því að bæta greiningu á þessu sviði.

### Rekstur kerfa – kerfislega mikilvægir fjármálainnviðir

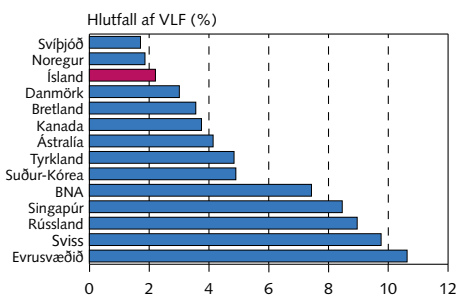
Á heildina litið gekk rekstur stórgreiðslukerfis og jöfnunarkerfis vel á árinu 2016. Heildstæð atvikaskráning er viðhöfð í rekstri kerfanna en atvikin voru alls 141 á árinu en ekkert þeirra olli þjónusturofi. Brugðist var við öllum atvikum með viðeigandi hætti en nánari umfjöllun má finna í riti Seðlabankans, *Fjármálainnviðum 2016*.

Fjórir nýir þátttakendur bættust við stórgreiðslukerfið og jöfnunarkerfið á árinu 2016. Í lok árs 2016 voru því tólf þátttakendur í stórgreiðslukerfinu og þátttakendur í jöfnunarkerfinu voru tíu.<sup>1</sup> Heildarveltan í stórgreiðslukerfinu jókst um tæplega 15% á árinu 2016 frá árinu áður og nam tæplega 18 billjónum króna (þ.e. 18 þúsund milljörðum króna) í um það bil 98 þúsund greiðslufyrirmælum sem er 7,9% fjölgun frá árinu áður. Heildarveltan í jöfnunarkerfinu á árinu 2016 jókst um 8,4% frá fyrra ári og nam alls 3,6 billjónum króna. Færslum fjölgaði um tæp 3% frá 2015 og voru alls 79,4 milljónir.

Eins og greint hefur verið frá í riti bankans, *Fjármálainnviðum*, stendur nú yfir endurnýjun á millibankakerfunum, þ.e. stórgreiðslu- og jöfnunarkerfunum. Á árinu 2016 fór fram mat á forvalsgögnum þeirra aðila sem höfðu áhuga á að taka þátt í útboði fyrir verkefnið. Í framhaldinu var ráðist í útboð á verkefninu eftir ítarlega greiningu á þeim skilyrðum sem nýtt kerfi og viðkomandi hugbúnaðaraðili þurfa að uppfylla ásamt þeim kröfum sem gerðar eru til virkni millibankagreiðslumiðlunar hér á landi. Ákveðið var að samþykka tilboð ítalska hugbúnaðarframleiðandans SIA sem starfar einkum á sviði tæknilegra innviðalausna fyrir fjármálastofnanir, seðlabanka og opinbera aðila víða um heim.

Mynd III-5

Reiðufé í umferð í nokkrum löndum 2015



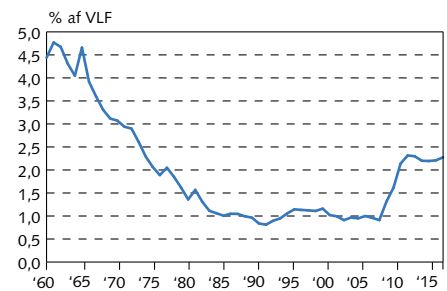
Heimildir: Alþjóðagreiðslubankinn, Norges Bank, Danmarks Nationalbank, Statbank Denmark, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

1. Sjá <http://www.sedlabanki.is/fjarmalainnvidir/rekstur/storgreidslukerfi/>

## Reiðufé

Reiðufé í umferð utan Seðlabanka og innlánsstofnana nam 55,1 ma.kr. í lok árs 2016. Aukning á árinu 2016 nam 6,2 ma.kr. eða 12,7% samanborið við 11,1% 2015. Á undanförunum árum hefur reiðufé í umferð aukist talsvert. Aukningin verður ekki bara skýrð með hagvexti og verðbólgu. Líklegt er að fjölgun erlendra ferðamanna skýri hluta aukningarinnar. Gögn um íslenskt reiðufé sem erlendir ferðamenn koma með til Íslands styðja þá tilgátu. Ísland hefur lengi verið í hópi þeirra landa þar sem notkun reiðufjár er hvað minnst. Í árslok 2016 var reiðufé í umferð sem hlutfall af vergri landsframleiðslu um 2,3%. Í október 2013 var nýr 10.000 kr. seðill settur í umferð. Innleiðing hans hefur leitt til þess að samsetning seðla í umferð hefur breyst nokkuð. Í lok ársins 2016 voru 47,2% af verðmæti útgefinna seðla 10.000 kr. seðlar eða um 27,7 ma.kr. Hluttur 5.000 kr. seðla hefur minnkað mikið og er kominn í 40,6%. Á árinu 2016 bárust seðla- greiningardeild Seðlabankans 7,6 milljónir seðla frá bönkum og eyddi deildin 4,8 milljónum seðla.

Mynd III-6  
Reiðufé í umferð



Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.







## IV Gjaldeyrisforði

Seðlabanki Íslands hefur það viðfangsefni samkvæmt lögum að varðveita gjaldeyrisforða. Gjaldeyrisforðinn dregur úr áhrifum af ytri áhættu tengdri greiðslujöfnuði, svo sem vegna breytinga á aðgangi að erlendu lánsfé, og hann getur einnig nýst til að draga úr áhrifum sveiflna í fjármagnsstreymi til og frá landinu. Gjaldeyrisforði styrkir enn fremur tiltrú á mörkuðum um að landið geti staðið við erlendar skuldbindingar sínar. Þá er hægt að nota gjaldeyrisforða til að styðja við peningastefnuna.

### Stærð

Stærð gjaldeyrisforðans tekur mið af umfangi utanríkisviðskipta, fyrirkomulagi gengis- og peningamála, reglum um fjármagnshreyfingar og gjaldeyrisviðskipti og erlendum skuldum ríkissjóðs og þjóðarbúsins. Á hverjum tíma ræðst æskileg stærð af horfum um þróun greiðslujafnaðar.

Í lok árs 2016 var gjaldeyrisforði Seðlabankans 815 ma.kr. eða 7,2 milljarðar Bandaríkjadala sem samsvarar u.þ.b. 34% af landsframleiðslu Íslands 2016. Gjaldeyrisforðinn samsvaraði ellefu mánaða vöru- og þjónustuinnflutningi<sup>1</sup> og 49% af peningamagni og sparifé (M3).

### Helstu hreyfingar

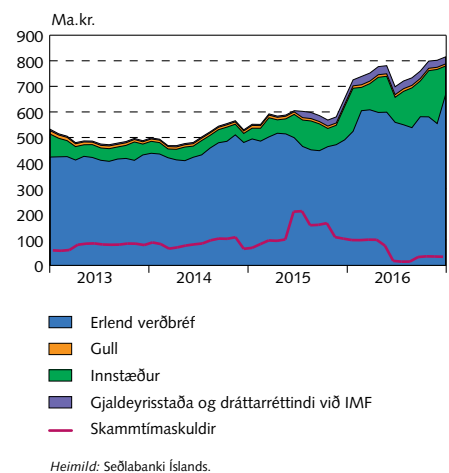
Gjaldeyrisforðinn jókst um 163 ma.kr. á árinu 2016, einkum vegna gjaldeyriskaupa Seðlabankans á millibankamarkaði sem námu 386 ma.kr. Endurheimtur Eignasafns Seðlabanka Íslands ehf., ESI, og ríkissjóðs í erlendum gjaldeyri vegna krafna á slitabú juku forðann um 34 ma.kr. og sala á gjaldeyrisláni Arion banka til slitabús nam 56 ma.kr. Uppgreiðsla Arion banka á skuldabréfi í eigu ríkisins jók forðann um 9 ma.kr. Kaup á gjaldeyri af ríkissjóði vegna stöðugleikaframlaga námu 9 ma.kr. og sala á bréfum útgefnum af Glitni, Kaupþingi og LBI nam 30 ma.kr.

Mikilvægustu þættirnir sem drógu úr vexti forðans á árinu voru gjaldeyrisviðskipti Seðlabankans við slitabú sem námu 75 ma.kr. og lokagjalddagar á erlendum lánum ríkissjóðs, samtals 69 ma.kr. Gjaldeyrisútboð og gjaldeyrisviðskipti vegna aflandskróna fólu í sér 70 ma.kr. útfærði gjaldeyris. Einnig greiddi ríkissjóður 14 ma.kr. í gjaldeyri til Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins.

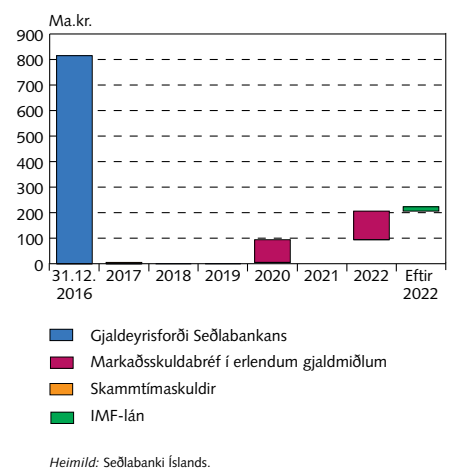
### Afkoma

Afkoma bankans af gjaldeyrisforða var neikvæð um 114 ma.kr. á árinu 2016. Gengismunur vegna styrkingar krónunnar var neikvæður um 119 ma.kr. Breytingar á markaðsverði verðbréfa leiddu til þess að forðinn minnkaði um 4 ma.kr. og verðendumat á gullforða bankans jók hann um tæplega 1 ma.kr. Vaxtatekjur af gjaldeyrisforða voru 8 ma.kr. og hagnaður af afleiðum var 1 ma.kr. Þegar tekið er tillit til gjaldeyrisjafnaðar Seðlabankans, þ.e. mismunar allra eigna og skulda bankans í erlendum gjaldeyri, var gengismunur neikvæður um 88 ma.kr. á árinu 2016.

Mynd IV-1  
Gjaldeyrisforði  
Janúar 2013 - desember 2016



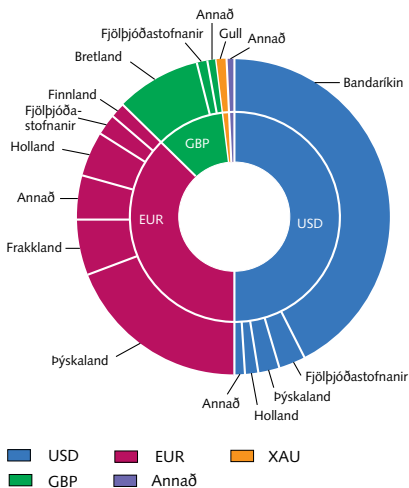
Mynd IV-2  
Greiðsluáætlun erlendra skulda ríkissjóðs og Seðlabankans  
Staða í lok desember 2016



1. Miðað við meðaltal fimm ára mánaðarlegs innflutnings vöru og þjónustu.

Mynd IV-3

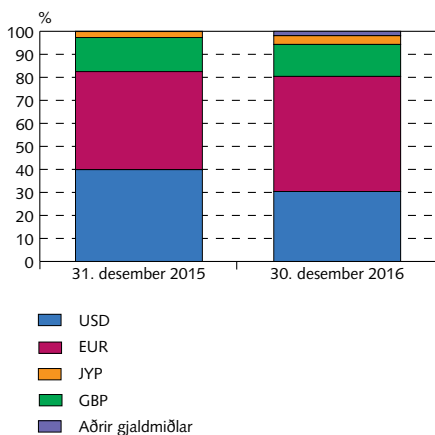
Dreifing á eignum gjaldeyrisforða eftir gjaldmiðli og heimalandi útgefenda/mótaðila



Heimild: Bloomberg AIM.

Mynd IV-4

Gjaldmiðlaskipting gjaldeyrisjafnaðar



Heimild: Seðlabanki Íslands.

## Varðveisla

Í gildi eru starfsreglur um varðveislu gjaldeyrisforða sem seðlabankastjóri setur og bankaráð staðfestir. Þar eru sett ytri mörk ásættanlegrar fjárhagslegrar áhættu bankans vegna gjaldeyrisforða. Í þeim er einnig kveðið á um ábyrgð og verkaskiptingu við varðveislu forðans og tilgreindar þær meginreglur sem gilda um mat fjárhagslegrar áhættu, mælingu, greiningu og stýringu hennar. Fjárfestingarnefnd Seðlabankans markar meginstefnu um stýringu gjaldeyrisforðans með fjárfestingarstefnu innan ramma starfsreglnanna. Á grunni fjárfestingarstefnunnar eru sett saman eignasöfn sem eru viðmið fyrir framkvæmd stefnunnar. Við mælingar, stýringu og umsýslu á forðanum er höfð hliðsjón af þessum viðmiðum.

Skiptingu gjaldmiðla í forða er hagað þannig að eignir skulu vera í sömu gjaldmiðlum og sömu fjárhæðum og skuldbindingar bankans í erlendum gjaldmiðlum eftir því sem frekast er kostur. Gjaldveisluöfnuð<sup>2</sup> er svo haldið innan þeirra marka sem ákveðin eru í fjárfestingarstefnunni og stýrt með tilliti til viðmiðsins. Bankinn notar meðal annars afleiður, s.s. gjaldmiðlaskiptasamninga, við stýringu gjaldeyrisjafnaðar.

Gjaldveisluöfnuður var jákvæður um 609 ma.kr í lok árs 2016 eða um sem svarar 5,4 ma. Bandaríkjadala. Gjaldveisluöfnuður umfram skuldir jukust um 251 ma.kr. á árinu. Það var að mestu leyti vegna gjaldveislu Seðlabankans á innlendum gjaldveisluörum. Afkoma gjaldveisluöfnuðar árið 2016 mældist 2,2 ma.kr. undir viðmiði. Það jafngildir -0,5% af meðalstöðu gjaldveisluöfnuðar árið 2016.

Gjaldveisluöfnuðurinn er að stórum hluta ávaxtaður í erlendum verðbréfum en í árslok 2016 var hlutfall verðbréfa um 80% af forða. Á árinu nam ávöxtun skuldabréfasafnsins 0,5% sem var 0,1% undir settu viðmiði.

Innlán voru um 13% af forða, að mestu leyti hjá seðlabönkum og Alþjóðagreiðslubankanum. Innan við 1% af forða voru innstæður hjá fjármálafyrirtækjum í lok árs 2016. Vaxtatekjur innlána voru neikvæðar um 0,1 ma.kr. á árinu. Gulleign Seðlabankans var óbreytt milli ára mæld í þyngdareiningum og var virði hennar um 1% af forða í árslok 2016.

Samkvæmt starfsreglum um gjaldeyrisforða teljast mjög seljanlegar eignir ríkisskuldabréf í eigin gjaldmiðli ríkis í Bandaríkjadöllum, evrum og sterlingspundum, innstæður hjá seðlabönkum þessara landa eða Alþjóðagreiðslubankanum. Útgefendur bréfa þurfa að minnsta kosti að hafa lánshæfiseinkunnina AA til að þau geti flokkast undir mjög seljanlegar eignir. Slíkar eignir voru 72% af gjaldeyrisforða Seðlabankans í lok árs 2016.

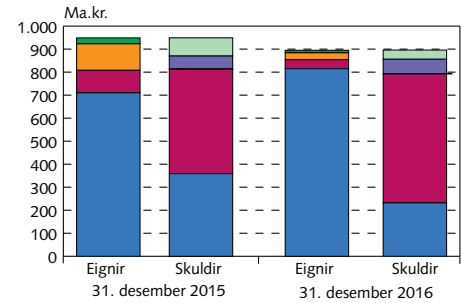
Á mynd IV-3 má sjá skiptingu gjaldeyrisforðans í lok árs 2016 eftir löndum og gjaldmiðlum. Nánar er fjallað um stýringu fjárhagslegrar áhættu bankans í skýringum með samstæðureikningi.

2. Gjaldveisluöfnuður Seðlabankans er skilgreindur sem eignir bankans í erlendum gjaldveisluöfnuðum í erlendum gjaldveisluöfnuðum.

Tafla IV-1 Ávöxtun skuldabréfa í gjaldeyrisforða árið 2016

	GBP	EUR	USD
Stærð skuldabréfasafns í mynt í árslok (m. USD)	661	2.153	3.053
Skipting skuldabréfasafns í %	11,3	36,7	52,0
Ávöxtun skuldabréfa á árinu %	1,2	1,3	-0,2
- þar af vaxtaferill % (e. curve)	0,3	1,5	-1,9
- þar af vaxtatekjur % (e. carry)	0,7	-0,4	1,2
- þar af vaxtaálag, vaxtaálagsbreyting og afgangsstærð	0,2	0,2	0,5
<i>Ávöxtun með tiliti til viðmiðs</i>			
Ávöxtun umfram viðmið, %	0,7	0,2	-0,4
- þar af vaxtaferill % (e. curve)	0,2	0,1	-0,2
- þar af vaxtatekjur % (e. carry)	0,0	0,1	-0,1
- þar af vaxtaálag, vaxtaálagsbreyting og afgangsstærð	0,5	0,0	-0,1
<i>Ávöxtun heildarskuldabréfasafns</i>			
	Skuldabréfasafn	Viðmið	Mismunur
Ávöxtun skuldabréfasafns án gengisáhrifa, %	0,5	0,6	-0,1

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd IV-5  
Efnahagur Seðlabanka Íslands

- Eignir og skuldir í erlendum gjaldeyri
- Eignir og skuldir í krónum
- ESÍ
- Aðrar eignir og skuldir
- Seðlar og mynt
- Eigið fé

Heimild: Seðlabanki Íslands.







# V Lánamál ríkissjóðs

## Samningur um lánamál ríkissjóðs

Seðlabanki Íslands sér um erlendar lántökur ríkissjóðs ásamt framkvæmd innlendra útboða, uppkaupa og innlausnar ríkisverðbréfa, gerð aðalmiðlarasamninga og umsjón með verðbréfalánnum til aðalmiðlara samkvæmt sérstökum samningi við fjármála- og efnahagsráðuneytið frá 18. október 2010. Bankinn annast áhættu- og lánsfjárstýringu eftir viðmiðum sem ráðuneytið setur um stýringu á lánasafni ríkissjóðs og sinnir upplýsingagjöf um lánamál ríkissjóðs til markaðsaðila og ráðuneytisins. Í samningnum er kveðið svo á að bankinn annast samskipti og miðlun upplýsinga um íslensk efnahagsmál til erlendra matsfyrirtækja og lánastofnana og sinni verkum er snúa að ríkisábyrgðum og endurlánnum, t.d. umsýslu ríkisábyrgða og mati á áhættu ríkissjóðs vegna þeirra. Hann veitir ráðuneytinu umsagnir vegna ríkisábyrgða, sér um afgreiðslu ábyrgða samkvæmt ákvörðun ráðuneytisins og innheimtir áhættugjald vegna þeirra. Þá sér bankinn um útgáfu skuldbréfa vegna endurlána ríkissjóðs.

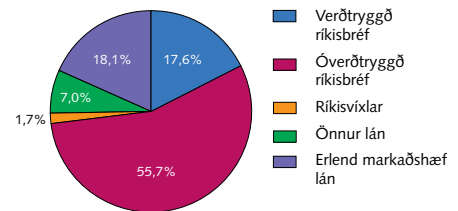
## Innlend lánamál

Í lok desember 2015 birti Seðlabankinn fyrir hönd ríkissjóðs ársáætlun um lánamál ríkissjóðs fyrir árið 2016. Samkvæmt henni var stefnt að því að gefa út ríkisbréf fyrir samtals 50 ma.kr. að söluvirði á árinu til að mæta lánnum sem féllu í gjalddaga. Í ársfjórðungsáætlun fyrir síðasta fjórðung ársins var síðan tilkynnt að útgáfan yrði aukin um allt að 15 ma.kr. eins og heimildir fjárlaga gerðu ráð fyrir. Heildarútgáfan gæti því orðið 65 ma.kr. að söluvirði á árinu. Það markmið náðist og fór öll salan fram í gegnum almenn útboð. Ríkisbréfaflokkurinn RIKB 16 1013 að fjárhæð 70 ma.kr. kom til innlausnar á árinu.

Ársáætlunin fyrir árið 2016 gerði ráð fyrir að staða ríkisvixla myndi lækka um 9 ma.kr. frá fyrra ári og enda í 20 ma.kr. í lok ársins. Seinna á árinu var hins vegar tilkynnt um breytingu á áætluðu útgáfumagni ríkisvixla og gert var ráð fyrir að staða þeirra myndi enda í 10 ma.kr. í árslok 2016. Sú áætlun gekk ekki eftir þar sem staða ríkisvixla endaði í 19 ma.kr. Vert er að hafa í huga að verulegar sveiflur geta verið í vixlaútgáfu á milli mánaða þar sem tímabundin fjárför ríkissjóðs, eftirspurn og ávöxtunarkjör ráða miklu um útgáfumagnið hverju sinni.

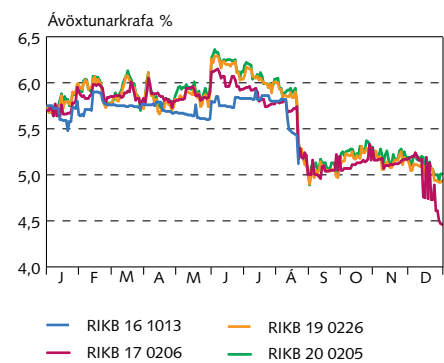
Árið reyndist sveiflukennt á óverðtryggðum ríkisbréfamarkaðnum. Í upphafi árs bar þó minna á stórum sveiflum í kröfu ríkisbréfa frá því sem áður var, þar sem hægt hafði verulega á innflæði erlendra fjárfesta í kjölfar væntinga um að aflandskrónuútboð Seðlabanka Íslands væri á næsta leyti. Snemma á árinu hækkaði síðan matsfyrirtækið Standard & Poor's láns hæfismat ríkissjóðs fyrir langtímaskuldbindingar í BBB+ auk þess sem Fitch Ratings staðfesti stuttu seinna láns hæfismat sitt fyrir langtímaskuldbindingar í erlendum gjaldmiðlum sem BBB+. Mikill kaupáhugi varð í kjölfarið og lækkaði krafan á öllum óverðtryggðum ríkisbréfum.

Mynd V-1  
Skipting lánasafns ríkissjóðs  
í lok árs 2016



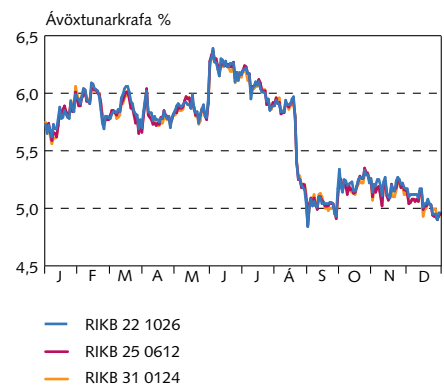
Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd V-2  
Óverðtryggð ríkisbréf styttri en 5 ár



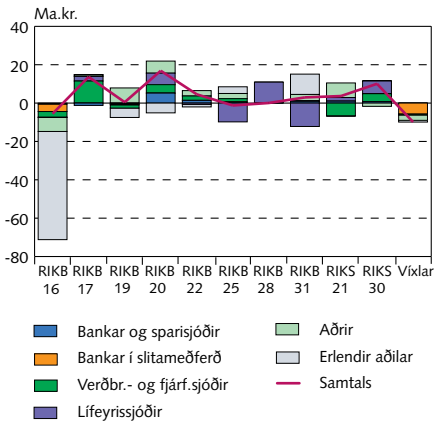
Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd V-3  
Óverðtryggð ríkisbréf lengri en 5 ár

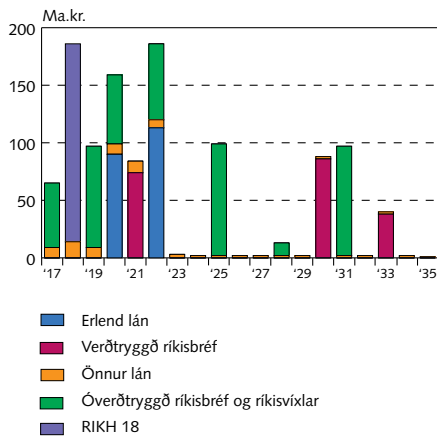


Heimild: Seðlabanki Íslands.

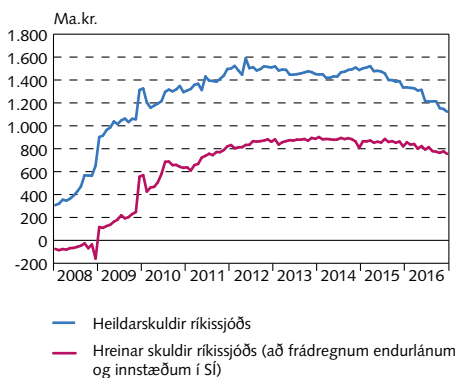
Mynd V-4  
Nettókaup markaðsaðila 2016<sup>1</sup>



Mynd V-5  
Endurgreiðsluferill lána ríkissjóðs



Mynd V-6  
Þróun skulda ríkissjóðs 2008-2016



Í júní 2016 samþykkti Alþingi frumvarp til laga um breytingu á lögum um gjaldeyrismál þar sem lagt var til að Seðlabankanum yrði veitt heimild með ákvæði til bráðabirgða að setja reglur um bindingu reiðufjár vegna nýs innstreymis erlends gjaldeyris. Þannig var Seðlabankanum veitt heimild til að setja reglur um nýtt stjórnþæki, svokallað fjárstreymistæki, til að bregðast við þeirri áhættu sem fylgt getur verulegu innstreymi fjármagns vegna vaxtamunar á milli landa. Á grundvelli þessarar heimildar setti Seðlabankinn reglur sem kváðu á um bindingu reiðufjár vegna nýfjárfestingar, innstæðna og lánveitinga sem gerðar eru fyrir nýtt innstreymi erlends gjaldeyris. Í kjölfarið hægðist verulega á streymi erlends fjár inn á ríkisskuldabréfamarkaðinn sem olli skarpri hækkun á kröfu ríkisbréfa. Allveruleg lækkun varð síðan í ágúst á ávöxtunarkröfu ríkisbréfa þegar peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands lækkaði stýrivexti um 0,5 prósentur. Skömmu seinna tilkynnti matsfyrirtækið Moody's að það hefði hækkað láns-hæfiseinkunn Íslands úr Baa 1 fyrir innlenda gjaldmiðil í A1 og úr Baa 2 fyrir erlenda gjaldmiðla í A3 sem olli áframhaldandi lækkun á kröfu óverðtryggðra bréfa.

Ávöxtunarkrafan hélt síðan áfram að lækka þegar líða tók á árið vegna væntinga markaðarins um að Seðlabankinn myndi lækka stýrivexti enn frekar undir lok árs. Það reyndist síðan verða raunin í desember þegar meginvextir Seðlabankans voru lækkaðir um 0,25 prósentur.

Stefna í lánamálum ríkisins 2017-2021 var birt af fjármála- og efnahagsráðuneytinu um mitt árið. Í samræmi við ný lög um opinber fjármál er stefnan nú í fyrsta sinn sett fram á grundvelli fjármálaáætlunar og markmið í lánamálum því sett til fimm ára. Meginmarkmið stefnunnar er að tryggja að lánsfjárför og fjárhagslegum skuldbindingum ríkissjóðs verði mætt með lágmarkskostnaði að teknu tilliti til varfærinnar áhættustefnu. Þá skal stuðla að frekari uppbyggingu á skilvirkum frum- og eftirmarkaði með innlend ríkisverðbréf.

Í stefnunni var birt ákvörðun um að hefja undirbúning að útgáfu vaxtaskiptasamninga á innlendum markaði og er ríkissjóði veitt heimild til að gera slíka samninga fyrir allt að 20-40 ma.kr. á ári. Jafnframt var ákveðið að hefja virkari stýringu á lausafé ríkissjóðs. Markmiðið er að draga úr sveiflum á innstæðum ríkissjóðs í Seðlabankanum og að halda stöðunni að jafnaði í 40 ma.kr. Til þess að ná þessu markmiði getur ríkissjóður tekið lán eða veitt markaðsaðilum lán til til skamms tíma. Umsýsla lánanna verður í höndum Lánamála ríkissjóðs.

## Erlend lánamál

Í árslok 2016 námu erlendar skuldir 203 ma.kr. og lækkuðu þær um rúma 104 ma.kr. á árinu. Lækkunin er að mestu tilkomin vegna upp-

Tafla V-1 Heildarskuldir ríkissjóðs í árslok 2016

M.kr.	Nafnverð m/áföllnum verðbótum
Óverðtrygðar skuldir	672.599
Verðtrygðar skuldir	247.594
Erlendar skuldir	202.685
Samtals	1.122.878

Heimild: Seðlabanki Íslands.

greiðslu lána auk gengisstyrkingar íslensku krónunnar. Í janúar var greitt upp lán á gjalddaga sem tekið var 1981 og 1983 að nafnverði 28 m. breskra punda og í júní féllu í gjalddaga 503 milljónir Bandaríkjadala, eftirstöðvar af 1.000 milljóna dala láni sem tekið var árið 2011. Gjalddeyrisstaða ríkissjóðs er góð og gjalddeyrisforði Seðlabankans fjármagnaður með krónum hefur vaxið mikið þannig að ekki var talin þörf á að endurfjármagna erlendu lánin sem féllu í gjalddaga.

### Ríkisábyrgðir og endurlán

Ríkissjóður má ekki takast á hendur ríkisábyrgð nema heimild sé veitt til þess í lögum, samanber lög nr. 121/1997. Vegna áhættu ríkissjóðs skulu teknar fullnægjandi tryggingar að mati Ríkisábyrgðasjóðs en hann hefur umsjón með veittum ríkisábyrgðum og skal einnig fylgjast með rekstri þeirra aðila sem fengið hafa ríkisábyrgð og halda skrá yfir skuldbindingar sem ábyrgðin hvílir á. Stærstur hluti ríkisábyrgða er til kominn vegna Íbúðalánasjóðs og Landsvirkjunar. Aðilum sem njóta ríkisábyrgðar vegna eignaraðildar ríkissjóðs er skylt að fá samþykki Seðlabanka Íslands á lánskjörum og skilmálum lána sem þeir hyggjast taka erlendis. Ríkisábyrgðir í árslok 2016 námu 1.039 ma.kr. en voru 1.129 ma.kr. í árslok 2015.

### Alþjóðlegt mat á lánshæfi ríkissjóðs

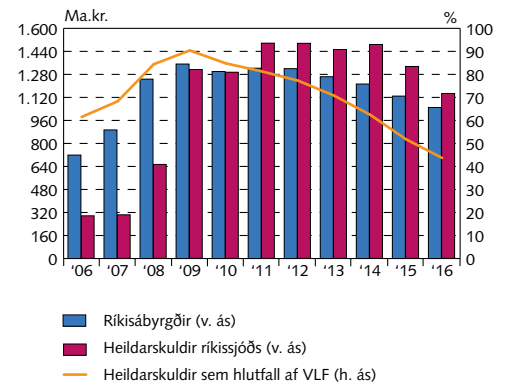
Þrjú alþjóðleg matsfyrirtæki meta lánshæfi Ríkissjóðs Íslands með reglubundnum hætti; Fitch Ratings, Moody's Investor Service og S&P Global Ratings. Seðlabanki Íslands annast regluleg samskipti við matsfyrirtækin fyrir hönd ríkissjóðs. Lánshæfismat hefur áhrif á lánskjör á alþjóðlegum lánamarkaði og er vísbending um þau vaxtakjör sem bjóðast lántakanda. Allar lánshæfiseinkunnir ríkissjóðs teljast til fjárfestingarflokks. Tvö matsfyrirtækjanna, Moody's og S&P, hækkuðu lánshæfiseinkunnir ríkissjóðs á árinu 2016.

Fitch Ratings staðfesti BBB+ lánshæfiseinkunn ríkissjóðs fyrir langtímaskuldbindingar í erlendum gjaldmiðli í janúar 2016. Landspak var staðfest sem BBB+ og F2 einkunn fyrir skammtímaskuldir í erlendum gjaldmiðli ásamt víxlum. Fitch staðfesti lánshæfiseinkunnir ríkissjóðs að nýju í júlí og ítrekaði jafnframt þá þætti sem gætu haft áhrif til hækkunar eða lækkunar. Áframhaldandi hagvöxtur án efnahagslegs ójafnvægis, batnandi skuldahlutfall hins opinbera og skynsamleg stefna í ríkisfjármálum auk bata í ytri stöðu þjóðarbúsins myndu hafa áhrif til hækkunar. Á hinn bóginn myndi ofhitnun hagkerfisins ásamt minnkandi aðhaldi í ríkisfjármálum með tilheyrandi áhrifum á skulda-hlutföll og ójafnvægi í ytri stöðu þjóðarbúsins hafa áhrif til lækkunar.

Í júní 2016 ákvað Moody's að endurmeta lánshæfiseinkunn ríkissjóðs með hækkun í huga og í september var einkunnin hækkuð um tvö þrep, í A3 úr Baa2, með stöðugum horfum. Landspak á útgáfu í innlendum og erlendum gjaldmiðli var jafnframt hækkað í A1 og A3 og þak fyrir erlendar skammtímaskuldir og innstæður var áfram P-2. Í takt við fyrri yfirlýsingar matsfyrirtækisins réðu tveir megináhrifavaldar hækkun einkunnarinnar, annars vegar væntur áframhaldandi bati á skuldastöðu ríkissjóðs og hins vegar yrði mögulegt vegna varfærinnar framkvæmdar að halda áfram losun gjalddeyrishafta án þess að raska efnahagslegum og fjármálalegum stöðugleika.

Mynd V-7

Skuldir ríkissjóðs og ríkisábyrgðir 2006-2016



Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Í janúar 2016 hækkaði S&P Global Ratings lánsþæfiseinkunn ríkissjóðs fyrir langtímaskuldbindingar í BBB+ úr BBB, með stöðugum horfum. S&P staðfesti einnig óbreytta lánsþæfiseinkunn A-2 fyrir skammtímaskuldbindingar. Ákvörðunin var byggð á því mati S&P að áætlun um aðgerðir stjórnvalda til að losa fjármagnshöft væri trúverðug, styrkti viðkvæma erlenda stöðu þjóðarbúsins og drægi úr þrýstingi á gengi krónunnar. S&P undirstrikaði einnig gildi aðgerðanna fyrir skuldastöðu ríkissjóðs og sagði hækkun lánsþæfismatsins byggða á þeirri forsendu að andvirði tekna af stöðugleikaframlagi sem kynnu að falla til ríkisins yrði notað til að greiða niður skuldir en ekki með neinum þeim hætti sem stuðlaði að ofhitnun hagkerfisins.



## VI Alþjóðleg samskipti

Seðlabanki Íslands annast fagleg og fjárhagsleg samskipti við alþjóðlegar stofnanir á starfssviði sínu eða eftir því sem honum er falið með lögum.

### Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn

Seðlabanki Íslands fer með formleg tengsl við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn (AGS) fyrir hönd íslenska ríkisins. Sendinefnd frá AGS átti viðræður við stjórnvöld um stöðu og horfur í þjóðarbúskap Íslands í mars. Í kjölfarið fór reglubundin umræða um Ísland fram í framkvæmdastjórn AGS í júní, í samræmi við fjórðu grein stofnsáttmála AGS (e. Article IV Consultation). Sendinefnd frá AGS kom aftur í stutta heimsókn síðla árs. Allar skýrslur AGS um reglubundið eftirlitsstarf hans á Íslandi eru birtar á heimasíðum sjóðsins og Seðlabanka Íslands.

Ísland starfar með Norðurlöndunum og Eystrasaltslöndunum á vettvangi Alþjóðagjaldeyrissjóðsins. Sameiginlega kjósa þessi lönd einn fastafulltrúa í framkvæmdastjórn sjóðsins sem í sitja alls 24 fulltrúar. Fulltrúi kjördæmisins í framkvæmdastjórn AGS á árinu 2016 var Sviinn Thomas Östros. Skrifstofa kjördæmisins í AGS tekur tvisvar á ári saman greinargerð um þau málefni sem hæst ber í starfi sjóðsins og framkvæmdastjórnarinnar auk afstöðu kjördæmisins til þeirra. Þessar greinargerðir eru birtar á heimasíðu Seðlabankans.

Fjárhagsnefnd Alþjóðagjaldeyrissjóðsins (e. IMFC) fundar tvisvar á ári í tengslum við vorfund og ársfund Alþjóðagjaldeyrissjóðsins. Már Guðmundsson seðlabankastjóri er fulltrúi Íslands í sjóðráði Alþjóðagjaldeyrissjóðsins (e. Board of Governors) sem kemur saman á ársfundi AGS ár hvert.

### Alþjóðagreiðslubankinn í Basel

Seðlabanki Íslands er hluthafi í Alþjóðagreiðslubankanum í Basel í Sviss (e. Bank for International Settlements). Bankinn er mikilvægur samráðsvettvangur seðlabanka og er upplýsinga- og rannsóknarstofnun á sviði peningamála og fjármálastöðugleika. Auk þess veitir bankinn seðlabönkum ýmiss konar bankaþjónustu. Seðlabankastjóri sótti á árinu reglulega fundi seðlabankastjóra sem haldnir eru á vegum Alþjóðagreiðslubankans.

### Efnahags- og framfarastofnunin

Fulltrúar Seðlabanka Íslands taka þátt í starfi á vegum Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD). Sérfræðingar OECD koma auk þess reglulega til Íslands til að kynna sér framvindu efnahagsmála og gefa út skýrslur sem lýsa mati stofnunarinnar á efnahagsaðstæðum.

### Samstarf við seðlabanka og fjármálaeftirlit

Seðlabanki Íslands á margvíslegt og reglubundið samstarf við seðlabanka á Norðurlöndunum og víða í Evrópu. Seðlabankastjóri situr reglulega fundi með seðlabankastjórum og yfirmönnum stofnana sem annast fjármálaeftirlit á Norðurlöndunum og í Eystrasaltslöndunum.



Enn fremur tekur Seðlabankinn þátt í samstarfi um fjármálastöðugleika á vegum Financial Stability Board (FSB) en það er helsti samræmingarvettvangur á sviði fjármálastöðugleika í heiminum. Þá sækir fulltrúi bankans fundi EBA (e. European Banking Authority). Undir lok árs undirritaði Seðlabanki Íslands ásamt seðlabönkum Danmerkur, Finnlands, Noregs, Svíþjóðar, Eistlands, Lettlands og Litháen samkomulag um viðbrögð við fjármálaáfalli í banka sem starfar í fleiri en einu landanna. Á árinu endurnýjuðu Seðlabanki Kína og Seðlabanki Íslands í annað sinn tvíhliða gjaldmiðlaskiptasamning sín í milli til þriggja ára.

#### Aðrar fjármálastofnanir

Í tengslum við vörslu gjaldeyrisforðans, umsjón með erlendum lána-  
málum ríkissjóðs og önnur áþekk viðfangsefni á bankinn samstarf við fjölmargar erlendar fjármálastofnanir.



## VII Sérstök verkefni

### Gjaldeyriseftirlit

Seðlabanki Íslands hefur eftirlit með framkvæmd laga nr. 87/1992, um gjaldeyrismál, og laga nr. 37/2016, um meðferð krónueigna sem háðar eru sérstökum takmörkunum. Starfsemi gjaldeyriseftirlits felst í að sinna almennu og sértæku eftirliti samkvæmt lögnum, leiðbeina einstaklingum og lögaðilum, afgreiða umsóknir um undanþágur frá lögum um gjaldeyrismál og rannsaka meint brot á lögum um gjaldeyrismál og lögum um meðferð krónueigna sem háðar eru sérstökum takmörkunum og reglum settum á grundvelli laganna. Gjaldeyriseftirlit sinnir jafnframt ýmsum öðrum verkefnum, s.s. í tengslum við losun fjármagnshafta, nýfjárfestingu hérlandis, eftirlit með gjaldeyrisútboðum Seðlabankans, reglusetningu og eftirfylgni við skilyrtar undanþágur.

Á fyrri hluti ársins 2016 var unnið að laga- og reglusetningu um eignir í aflandskrónum. Á síðari hluta ársins tók við undirbúningur lagafrumvarps og reglusetningar sem var liður í losun fjármagnshafta og laut að heimilum og fyrirtækjum. Þeirri vinnu lauk með breytingu á lögum og reglum um gjaldeyrismál á haustmánuðum.

Á árinu 2016 bárust Seðlabankanum 1020 beiðnir um undanþágur frá lögum nr. 87/1992, um gjaldeyrismál. Lokið var afgreiðslu á 995 beiðnum, þar af var 631 samþykkt, 11 samþykktar að hluta, 80 hafnað og 273 lokið með öðrum hætti, þær afturkallaðar eða lokið með leiðbeiningum. Seðlabankinn veitti lífeyrissjóðum undanþágur til erlendar fjárfestingar fyrir samtals 85 ma.kr. og nýttu þeir heimildir fyrir samtals 67,9 ma.kr. eða um 80% af veittum heimildum. Á árinu 2016 bárust Seðlabankanum 559 tilkynningar um nýfjárfestingu, sbr. 13. gr. m. laga um gjaldeyrismál, og nam heildarfjárhæð hennar 95,8 ma.kr.

Í júní 2016 tóku gildi reglur Seðlabankans um bindingu reiðufjár vegna nýs innstreymis erlends gjaldeyris vegna fjárfestingar hér á landi. Sex tilvik voru um fjárfestingu sem háð var bindingu samkvæmt reglunum og voru samtals 112 m.kr. bundnar í samræmi við reglurnar.<sup>1</sup> Heildarfjöldi staðfestingarbeiðna á grundvelli ákvæða laga um gjaldeyrismál var 620, en þar af voru 578 staðfestar, 16 var hafnað, sjö voru staðfestar að hluta og 19 voru afturkallaðar. Seðlabankanum bárust 17 beiðnir um staðfestingu vegna beinnar erlendar fjárfestingar og nam heildarfjárfesting alls 709 m.kr.<sup>2</sup> Þá barst Seðlabankanum 61 beiðni um staðfestingu vegna fjárfestingar í fasteignum erlendis fyrir samtals 2,8 ma.kr.<sup>3</sup> Á árinu 2016 bárust Seðlabankanum samtals 60 tilkynningar um nýtingu aðila á heimild til fjármagnshreyfinga og gjaldeyrisviðskipta vegna fjárfestingar í verðbréfum fyrir samtals 340

1. Seðlabankinn setti hinn 6. júní 2016 reglur um bindingu reiðufjár vegna nýs innstreymis erlends gjaldeyris á grundvelli bráðabirgðaákvæðis III í lögum nr. 87/1992, um gjaldeyrismál.

2. Með samþykkt laga nr. 105/2016, um breytingu á lögum um gjaldeyrismál, varð bein erlend fjárfesting ótakmörkuð en háð staðfestingu Seðlabankans.

3. Með samþykkt laga nr. 105/2016, um breytingu á lögum um gjaldeyrismál, varð einstaklingum heimilt að fjárfesta í einni fasteign erlendis á almanaksári en háð staðfestingu Seðlabankans. Heildarútlæði nam 1,2 ma.kr.

m.kr. Þá bárust Seðlabankanum á árinu samtals 15 tilkynningar um nýtingu aðila á heimild til fjármagnshreyfinga og gjaldeyrisviðskipta vegna uppgreiðslu lána erlendis fyrir samtals 141 m.kr.<sup>4</sup>

Í árslok 2016 námu aflandskrónueignir samtals 191 ma.kr. og höfðu lækkað um 128 ma.kr. frá 31. mars 2016 vegna þátttöku í gjald-eyrisútboði, útgönguglugga til 1. nóvember 2016, vaxtagreiðslna og endurmats á afmörkun og markaðsverðmæti aflandskrónueigna. Í árslok var stærstur hluti þessara eigna í formi ríkisbréfa, ríkisvixla og annarra bréfa með ríkisábyrgð eða 105,6 ma.kr., aflandskrónueignir í formi reiðufjár og innstæðubréfa Seðlabankans 72,7 ma.kr. og í öðru eignarformi 12,8 ma.kr. Á árinu bárust 312 staðfestingarbeiðnir á heimildum einstaklinga til úttekta á grundvelli 12. gr. laga um meðferð krónueigna sem háðar eru sérstökum takmörkunum, fyrir samtals 66 m.kr.

Á árinu 2016 voru 59 ný mál skráð vegna meintra brota á lögum og reglum um gjaldeyrimál. Á árinu lauk 67 rannsóknarmálum á stjórnsýslustigi með sátt, stjórnvaldssekt eða niðurfellingu. Ekki komu upp mál á árinu vegna meintra brota á lögum og reglum um meðferð krónueigna sem háðar eru sérstökum takmörkunum.

## Mikilvæg skref að losun fjármagnshafta á árinu

### Áætlun stjórnvalda um losun fjármagnshafta

Uppfærð áætlun um losun fjármagnshafta var kynnt árið 2015 en hún gerði ráð fyrir áfangaskiptri losun sem tók mið af helstu áhættuþáttum sem sneru að stöðugleika í gengis- og peningamálum og fjármála-stöðugleika. Fyrsti áfangi yrði úrlausn slitabúa fallinna viðskiptabanka og sparisjóða, annar afmörkun og úrlausn aflandskrónueigna og sá þriðji almenn losun fjármagnshafta á heimili og fyrirtæki. Byggðist áætlunin á almennri nálgun Alþjóðagjaldeyrissjóðsins um hvernig skuli staðið að losun fjármagnshafta og því grundvallarmarkmiði að tryggja að gjaldeyrisforði sé nægur og áhætta á verulegu útfærði gjaldeyris lágmarkuð. Fyrsta áfanga var lokið snemma árs 2016.

### Lög um meðferð krónueigna sem háðar eru sérstökum takmörkunum

Á fyrri hluta ársins 2016 var unnið við undirbúning að lagasetningu sem sneri að eignum í aflandskrónum með það að markmiði að afmarka þær og koma í veg fyrir óæskileg neikvæð áhrif á gengi og gjaldeyrisforða vegna þeirra en á sama tíma að heimila þeim útgöngu í lokaútboði Seðlabankans svo að unnt yrði að losa um fjármagnshöft. Seðlabankinn hafði frá árinu 2011 haldið útboð fyrir aflandskrónueigendur með það að markmiði að liðka fyrir losun fjármagnshafta. Að mati bankans skapaði það hættu á mikilli gengislækkun ef aflandskrónueigendur fengju óhindraðan aðgang að innlendum gjaldeyrismarkaði, nema Seðlabankinn seldi erlendan gjaldeyri í miklum mæli úr forða til mótvægis. Eigendur aflandskróna yrðu að litlu leyti fyrir þessum neikvæðu áhrifum, sér í lagi þeir sem ekki ættu eignir innanlands eftir að hafa losað stöður sínar í gegnum gjaldeyrismarkaðinn.

4. Með samþykkt laga nr. 105/2016, um breytingu á lögum um gjaldeyrimál, varð einstaklingum heimilt að fjárfesta erlendis eða fyrirframgreiða erlendar skuldbindingar fyrir allt að 30 m.kr. Heimildin hækkaði í 100 m.kr. um áramótin.

Þrátt fyrir viðleitni stjórnvalda fram að uppfærslu áætlunar um losun fjármagnshaftra og meðhöndlun áhættunnar sem fólst í aflandskrónueignunum var ekki unnt að tryggja að henni yrði að fullu eytt með þeim valfrjálsum ráðstöfunum sem aflandskrónueigendum höfðu staðið til boða. Losun fjármagnshaftra, án fyrirbyggjandi aðgerða gagnvart aflandskrónuvandanum, myndu óhjákvæmilega fylgja hliðarverkanir sem gætu stefnt efnahagslegum og fjármálalegum stöðugleika í hættu.

Brýnt var orðið að létta fjármagnshöftum af heimilum og fyrirtækjum. Til þess að það yrði kleift þurfti að afmarka útistandandi eignir í aflandskrónum með tryggum hætti þannig að þær myndu ekki tefla almennri losun fjármagnshaftra á heimili og fyrirtæki í tvísýnu.

Tafla VII-1 Aflandskrónueignir

Eignaflokkar aflandskróna, ma.kr.	31. mars 2016	31. desember 2016
Reiðufé	93,8	72,7
Ríkisbréf, ríkisvixlar og önnur bréf með ríkisábyrgð	176,5	105,6
Annað	48,8	12,8
Samtals	319,1	191,1

Heimild: Seðlabanki Íslands.

### Gjaldeyrisútboð og útgöngugluggi

Hinn 16. júní 2016 hélt Seðlabankinn útboð á erlendum gjaldeyri í skiptum fyrir reiðufé í krónum sem féllu undir skilgreiningu laga um meðferð krónueigna sem háðar eru sérstökum takmörkunum. Hinn 21. júní 2016 kynnti Seðlabankinn helstu niðurstöður útboðsins og bauðst bankinn í framhaldinu til þess að kaupa aflandskrónur sem ekki voru seldar í útboðinu á útboðsgengi sem var ákvarðað 190 kr. fyrir evru fram til 27. júní 2016. Alls bárust 1.715 tilboð og var 1.688 tilboðum tekið eða 98,4% af fjölda tilboða. Fjárhæð samþykkrta tilboða nam um 83 ma.kr. af 188 ma.kr. sem boðnar voru í útboðinu og tilboðsferlinu í kjölfar útboðsins. Gjalddeyrisforði lækkaði um 54 ma.kr. í kjölfar útboðsins.

Fram til 1. nóvember 2016 bauðst eigendum aflandskróna að eiga gjaldeyrisviðskipti við Seðlabankann á viðmiðunargengi sem var ákveðið 220 kr. fyrir evru í lögum um meðferð krónueigna sem háðar eru sérstökum takmörkunum. Samtals nýttu 960 eigendur aflandskróna sér heimildina fyrir alls 15,3 ma.kr.

Útboð Seðlabankans og tímabundin heimild eigenda aflandskróna til gjaldeyrisviðskipta við Seðlabankann stuðluðu að útfærðum

Tafla VII-2 Gjalddeyrisútboð júní 2016

Eignaflokkar aflandskróna	M.kr.
Reiðufé	46.260
Innstæðubréf Seðlabankans	5.448
Ríkisbréf	15.484
Ríkisvixlar	7.163
Skuldabréf Íbúðalánasjóðs	559
Önnur verðbréf <sup>1</sup>	7.971
Samtals	82.885

1. Hefur ekki bein áhrif á gjalddeyrisforða.

Heimild: Seðlabanki Íslands.

aflandskróna án neikvæðra áhrifa á innlendan gjaldeyrismarkað og í kjölfarið minnkuðu eignir í aflandskrónum verulega. Þeir eigendur aflandskróna sem eftir standa eru minni og einsleitari hópur en áður sem samanstendur aðallega af fáeinum vogunarsjóðum og sjóðastýringarfélagum. Eftirstöðvar eigna í aflandskrónum voru fluttar á reikninga sem háðir eru sérstökum takmörkunum hjá innlánsstofnunum og á umsýslureikninga í Seðlabankanum í samræmi við áðurgreind lög um meðferð eignanna. Eigendur þeirra hafa eftir sem áður umráða- og ráðstöfunarrétt yfir eignum sínum, geta tekið út og skipt á innlendum gjaldeyrismarkaði öllum vaxta- og arðgreiðslum og stundað viðskipti með eignirnar á álands- og aflandsmarkaði. Fyrir útboðið í júní voru aflandskrónueignir áætlaðar um 319 ma.kr. eða um 15% af VLF. Í árslok 2016 höfðu þær lækkað í 191 ma.kr. eða um 7,5% af VLF.

### Losun fjármagnshafta á heimili og fyrirtæki

Í kjölfar lagasetningar um aflandskrónueignir hófst vinna við lagafrumvarp sem var liður í losun fjármagnshafta og var það lagt fram á Alþingi í ágúst og varð að lögum í október.

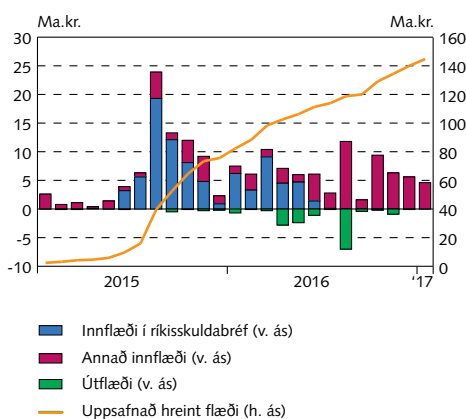
Með gildistöku laganna voru stigin veigamikil skref í átt að fullri losun fjármagnshafta. Þær meginbreytingar sem gerðar voru á lögnum fela í sér auknar heimildir einstaklinga og fyrirtækja til fjármagnshreyfinga á milli landa og gjaldeyrisviðskipta, auk afnáms tiltekinna takmarkana sem gilt hafa um gjaldeyrisviðskipti og fjármagnshreyfingar á milli landa. Heimildir Seðlabankans til upplýsingaöflunar á grundvelli lögbundins hlutverks hans sem seðlabanka voru samhliða auknar sem gera honum kleift að sjá betur fyrir áhættu sem kann að safnast upp í hagkerfinu. Samhliða gildistöku laganna voru reglur um gjaldeyrisráðgjafar uppfærðar ásamt leiðbeiningum þar um.

Við samþykkt laganna varð bein erlend fjárfesting ótakmörkuð, fjárfesting í fjármálagerningum útgefnum í erlendum gjaldeyri, í öðrum peningakröfum í erlendum gjaldeyri, fyrirframgreiðsla og uppgreiðsla lána heimil fyrir jafnvirði 30 m.kr. og fasteignakaup erlendis á einni fasteign á ári heimil auk þess sem ýmsar sértækar takmarkanir voru afnumdar eða rýmkaðar. Jafnframt fólst í lögnum að í ársbyrjun 2017 myndu fjárhæðarmörk hækka í 100 m.kr. og innstæðuflutningur yrði heimill innan þeirra marka. Jafnframt voru reglur um gjaldeyrisráðgjafar uppfærðar þar sem frekari tilslakanir voru gerðar á gjaldeyrisviðskiptum og fjármagnshreyfingum á milli landa. Fyrstu skref sem stigin voru í átt að fullri losun fjármagnshafta á haustmánuðum gengu vel fyrir sig. Frá gildistöku laganna til áramóta nam bein erlend fjárfesting 2,8 ma.kr., fjárfesting í verðbréfum og fyrirframgreiðsla lána 481 m.kr. og fjárfesting í fasteignum erlendis 1,2 ma.kr.

### Fjárstreymistæki

Eftir að stjórnvöld kynntu uppfærða áætlun um losun fjármagnshafta í júní 2015 jókst innflæði erlends gjaldeyris mikið, einkum innflæði í tengslum við fjárfestingu í ríkisskuldabréfum. Á tímabilinu frá júní 2015 til júní 2016 nam nýfjárfesting í ríkisskuldabréfum samtals 83,2 ma.kr. en hafði frá því að nýfjárfesting var fyrst heimil og fram í júní 2015 numið samtals 158 m.kr. (mynd VII-1). Þessi fjárfesting hafði

Mynd VII-1  
Fjármagnsflæði vegna skráðrar nýfjárfestingar  
Janúar 2015 - janúar 2017



Heimild: Seðlabanki Íslands.



talsverð áhrif á skuldabréfamarkað og miðlun peningastefnunnar um vaxtafarveginn. Seðlabankinn taldi að áhætta væri byrjuð að safnast upp og nauðsynlegt að bregðast við henni. Í aðdraganda gjaldeyrisútboðs Seðlabankans var frumvarp til laga um breytingar á lögum um gjaldeyrisráðgjafi á Alþingi sem heimilaði Seðlabankanum að setja reglur til að hafa áhrif á fjármagnsinnstreymi með það að markmiði að minnka framangreinda áhættu þar sem líkur voru taldar á að hún gæti aukist enn frekar í kjölfar útboðsins. Seðlabankinn setti í kjölfarið reglur um bindingu reiðufjár vegna nýs innstreymis erlends gjaldeyris eða svokallað fjárstreymistæki (e. capital flow management measure).

Eftir að reglurnar voru settar hefur bindingarskyld nýfjárfesting samkvæmt reglunum verið lítil, en heildarfjárhæð bindingarskyldrar fjárfestingar eftir gildistöku reglnanna nam samtals 279 m.kr. þar sem 40% fjárhæðar eru bundin til eins árs vaxtalaust. Það er því ljóst að fjárstreymistækið skilaði tilætluðum árangri.

### Greiðsluveitan ehf.

Greiðsluveitan ehf. er félag í eigu Seðlabanka Íslands. Meginhlutverk félagsins er að starfrækja grunnkerfi greiðslumiðlunar ásamt tengdri þjónustu í samræmi við gildandi lög og reglur á hverjum tíma. Greiðsluveitan hefur einnig með höndum tiltekna þætti í rekstri stórgreiðslukerfis Seðlabanka Íslands en stórgreiðslukerfið og jöfnunarkerfi félagsins eru kerfislega nátengd og að hluta til samhæfð.

Fjórir starfsmenn bankans sátu í stjórn Greiðsluveitunnar á árinu 2016, þ.e. Guðmundur Kr. Tómasson sem var formaður, Tómas Örn Kristinsson, Gerður Ísberg og Páll Kolka Ísberg. Auk þeirra sat Helga Hlín Hákonardóttir í stjórn félagsins sem óháður stjórnarmaður, skipuð af seðlabankastjóra.

### Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf. (ESÍ)

Í kjölfar falls fjármálaþyrskots á Íslandi haustið 2008 varð Seðlabanki Íslands stór kröfuhafi í bú innlendra fjármálaþyrskots. Kröfurnar voru tryggðar með veðum af ýmsum toga. Hluti þessara krafna var færður til ríkissjóðs í árslok 2008, en Seðlabankinn hafði umsýslu með þeim. Kröfurnar voru færðar til Seðlabankans á ný á fyrri hluta ársins 2010.

Í lok árs 2009 voru umræddar eignir fluttar í sérstakt félag í eigu Seðlabankans sem ber heitið Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf. (ESÍ). Í lok árs 2016 átti ESÍ tvö dótturfélög, Hildu ehf., sem ESÍ tók yfir á miðju ári 2011, og SPB ehf., sem ESÍ tók yfir á miðju ári 2016.

Í lok árs 2016 nam efnahagur samstæðu ESÍ um 42,7 ma.kr. og hafði dregist saman um ríflega 90,8 ma.kr. frá því í lok árs 2015 sem að mestu leyti má rekja til sölu eigna og niðurgreiðslu skulda við Seðlabankann. Hagnaður samstæðunnar nam um 34,7 ma.kr. eftir skatta.

Í stjórn ESÍ eru Jón Þ. Sigurgeirsson stjórnarformaður og Sigríður Logadóttir meðstjórnandi. Í stjórn Hildu ehf. eru Haukur C. Benediktsson stjórnarformaður og Steinar Þór Guðgeirsson meðstjórnandi. Í stjórn SPB ehf. eru Haukur C. Benediktsson stjórnarformaður og Guðmundur Ingvi Sigurðsson meðstjórnandi.

## Menningarstyrkur tengdur nafni Jóhannesar Nordals

Hinn 31. maí 2016 fór fram fimmta úthlutun menningarstyrks sem tengdur er nafni Jóhannesar Nordals, fyrrverandi seðlabankastjóra. Alls bárust 26 umsóknir og úthlutunarnefndin valdi þrjú verkefni sem hlutu styrkinn.

Einar Falur Ingólfsson hlaut 700 þ.kr. styrk til myndlistarverkefnis undir vinnuheitinu „EF & JL“ þar sem Einar Falur ljósmyndar sömu staði og Johannes Larsen teiknaði sumrin 1927 og 1930 fyrir dönsku útgáfu Íslendingasagnanna. Afrakstur verkefnisins verður svo bæði bók með ljósmyndum og skrifum Einars Fals ásamt teikningum eftir Larsen og sýning á verkum þeirra Larsens í safni á Fjóni og í Reykjavík.

Brynhildur Björnsdóttir og Kristín Eva Þórhallsdóttir hlutu 800 þ.kr. styrk til verkefnisins „Ferðafélaginn“. Um er að ræða eins konar ferðabók fyrir börn sem hægt verður að nota bæði á vefnum og á prenti. Verkefnið miðar að því að láta börnum í té efni og upplýsingar um íslenska náttúru og þau margvíslegu fyrirbæri sem þar er að finna.

Gunnsteinn Ólafsson og Hallgrímur Helgason hlutu einnar og hálftrar milljónar króna styrk til verkefnisins „Höfuðlausn – ópera í fjórum þáttum“. Verkið er byggt á frásögn Egils sögu af því þegar Egill Skallagrímsson bjargar lífi sínu með skáldskapnum. Óperunni er ætlað að höfða sérstaklega til yngri kynslóða og miðla þannig Egils sögu til þeirra í gegnum óhefðbundið form, óperutónlistina. Gunnsteinn semur tónlistina og Hallgrímur skrifar handritið.

Í úthlutunarnefnd sitja Hildur Traustadóttir, varafulltrúi í bankaráði Seðlabanka Íslands, formaður, Ásta Magnúsdóttir, ráðuneytisstjóri í mennta- og menningarmálaráðuneyti, og Guðrún Nordal, forstöðumaður Stofnunar Árna Magnússonar í íslenskum fræðum.



# VIII Afkoma og efnahagur Seðlabanka Íslands, stjórn og starfslið

## Afkoma og efnahagur Seðlabanka Íslands

Samkvæmt rekstrarreikningi var tap af rekstri Seðlabanka Íslands á árinu 2016 að fjárhæð 34.696 m.kr. en árið 2015 var hagnaður 5.561 m.kr. Að gengismun og tekjuskatti undanskildum var 61.226 m.kr. hagnaður af rekstri Seðlabankans á árinu 2016 samanborið við 16.058 m.kr. hagnað á árinu 2015. Seðlabanki Íslands er undanþeginn tekjuskatti en félög í eigu hans greiða tekjuskatt. Hér til hliðar er tafla sem sýnir breytingu á helstu flokkum rekstrarreiknings bankans. Gengistap á árinu 2016 nam alls 88.745 m.kr. sem rekja má til samspils tiltölulega stórs gjaldeyrisforða og styrkingar krónunnar á árinu, en á árinu 2015 nam gengistap 8.353 m.kr. Þrátt fyrir mikil gjaldeyriskaup á árinu hækkaði gengi krónunnar um 18,4%.

Afkoma bankans versnaði um 40.348 m.kr. miðað við árið á undan. Viðsnúningur varð á vaxtatekjum og vaxtagjöldum. Hrein vaxtagjöld námu um 12.107 m.kr. á árinu 2016 en árið 2015 námu þau um 3.069 m.kr. Vaxtatekjur af innlendum eignum lækkuðu um 11.121 m.kr. milli ára sem rekja má til sölu innlendra eigna sem og uppgreiðslu skulda við bankann og þá aðallega lækkunar skuldabréfs ríkissjóðs. Vaxtagjöld af innlendum lausum og bundnum innstæðum jukust um 4.753 m.kr. vegna aukinna bundinna innlána samhliða miklum gjaldeyriskaupum bankans á árinu í reglubundnum og óreglubundnum viðskiptum.

Aðrar rekstrartekjur bankans jukust um 62.499 m.kr. milli ára. Gengishagnaður vegna aflandskrónuútboðs bankans nam 29.188 m.kr. Uppgjör föllnu fjármálafyrirtækjanna við ESI skilaði hárrí tekjufærslu vegna verðendurmats innlendra skuldabréfa og krafna. Einnig var bakfærð áður færð virðisrýrnun krafna ESI um 4.213 m.kr. á árinu 2016 sem kemur til vegna betri endurheimtna af kröfum á gjaldþrota fjármálafyrirtæki. Handbært fé var yfir 90% af heildareignum eignasafns ESI og dótturfélaga í árslok. Verðendurmat erlendra verðbréfa nam 3.770 m.kr. til gjalda á árinu en markaðsverð á gulleign bankans hækkaði um 861 m.kr. Þjónustutekjur umfram þjónustugjöld lækkuðu um 127 m.kr. milli ára. Gengishagnaður af gjaldeyrisviðskiptum nam 28.389 m.kr., sem rekja má að mestu til aflandskrónuútboðs sem fram fór á árinu. Rekstrargjöld bankans hækkuðu um 253 m.kr. milli ára, einkum vegna hækkunar á launum og launatengdum gjöldum um 9% vegna kjarasamningsbundinna hækkana sem og fjölgunar starfsmanna.

Eignir bankans námu alls 876.071 m.kr. í árslok 2016 en voru 916.977 m.kr. í lok ársins 2015. Erlendar eignir jukust á árinu um 162.851 m.kr. Gjaldyrisinnstreymi á árinu 2016 var mikið og velta á gjaldeyrismarkaði jókst. Seðlabankinn keypti gjaldeyri af viðskiptavökum fyrir um 386 ma.kr. á árinu. Eigið fé bankans nam 44.067 m.kr. í árslok 2016 og eiginfjárlutfall bankans var 5,0% samanborið við 8,6% í árslok 2015. Í árslok 2016 námu erlendar eignir bankans um

Tafla VIII-1 Helstu liðir rekstrarreiknings

(Tölur í milljónum kr.)	2016	2015	Breyting
Afkoma á árinu	(34.696)	5.651	(40.348)
Breytingar greinast þannig:			
Hrein (vaxtagjöld) tekjur	(12.107)	3.069	(15.176)
Aðrar tekjur	73.458	10.958	62.499
þ.a. a) Gengishagnaður aflandskrónu-útboðs	29.188	0	29.188
b) Tekjur tengdar ESI	46.275	19.033	27.242
Rekstrargjöld	(4.338)	(4.085)	(253)
Bakfærð virðisrýrnun krafna	4.213	6.116	(1.904)
Gengsimunur	(88.745)	(8.353)	(80.392)
Tekjuskattur	(7.177)	(2.054)	(5.123)

Tafla VIII-2 Helstu liðir efnahagsreiknings

(Tölur í milljónum kr.)	2016	2015	Breyting
Eigið fé:	44.067	78.760	(34.692)
Breyting greinist þannig:			
Eignir:			
Gulleign	8.310	8.790	(481)
Erlendar eignir	797.712	641.607	156.105
Gjaldyrisstaða við AGS	10.596	3.369	7.227
Innlendar fjáreignir	51.447	250.761	(199.314)
Varanl. rekstrarfjármunir	4.794	4.811	(17)
Aðrar eignir	3.213	7.639	(4.427)
Skuldir:			
Seðlar og mynt	62.328	55.671	6.657
Erlendar skuldir	24.540	2.060	22.479
Mótvirði við AGS	17.030	20.156	(3.126)
Innstæður fjármálast.	71.158	67.644	3.514
Aðrar innstæður	307.826	448.529	(140.703)
Innlendar fjárskuldir	340.037	242.199	97.838
Aðrar skuldir	9.085	1.959	7.126
Eigið fé bankans	44.067	78.760	(34.692)

93% af heildareignum en voru í árslok 2015 71% af heildareignum. Ársreikningur bankans er birtur aftar í skýrslunni auk ítarlegra skýringa á einstökum liðum.

### Afkomuhorfur og eiginfjármarkmið

Árlega er tekin ákvörðun um ráðstöfun hagnaðar Seðlabanka Íslands samkvæmt aðferð sem innleidd var með lögum nr. 122/2014. Annars vegar er stuðst við greiningu á virðisendurmati og hins vegar mat Seðlabankans á þörf hans fyrir eigið fé og vaxtaberandi eignir. Jákvæðu virðisendurmati er ráðstafað inn á varasjóð, sérstakan reikning meðal eiginfjárliða sem tekur til óinnleystra tekna og gjalda. Neikvætt virðisendurmat er tekið af varasjóðum eins og hægt er en að öðrum kosti er neikvætt virðisendurmat fært á móti innleystum hagnaði. Standi varasjóður eða innleystur hagnaður ekki undir neikvæðu virðisendurmati að fullu er afgangurinn tekinn af eiginfjárreikningnum „annað eigið fé“. Þessi aðferðafræði veldur því að hagnaður sem ráðstafað er í ríkissjóð verður jafnari.

Samkvæmt lögum um Seðlabanka Íslands skal bankinn búa yfir fjárhagslegum styrk sem gerir honum kleift að rækja lögbundið hlutverk sitt. Til þess að tryggja þetta markmið er hagnaði bankans, eftir að gerðar hafa verið færslur á varasjóð, ráðstafað til ríkissjóðs svo fremi sem honum er ekki ráðstafað til að efla eigið fé bankans. Í því skyni ákveður Seðlabankinn á hverju ári eiginfjármarkmið fyrir bankann sem endurspeglar þörf hans fyrir eigið fé og vaxtaberandi eignir. Eiginfjármarkmiðið tekur mið af rekstrarkostnaði bankans og þeirri áhættu og óvissu sem bankinn stendur frammi fyrir á hverjum tíma.

Þar sem afkoma bankans var neikvæð á árinu 2016 kemur ekki til þess að taka þurfi ákvörðun um ráðstöfun hagnaðar.

Seðlabankinn gerir árlega greiningu á horfum í rekstri og áhættu auk sviðsmyndagreiningar. Að þessi sinni voru framreikningar gerðir til ársins 2025 til að tryggja að áhrif hugsanlegra aðgerða til að bæta afkomu kæmu að fullu fram á tímabilinu. Greiningin sýnir að án innköllunar eigin fjár yrði afkoman neikvæð um 18 ma.kr. á ári frá og með árinu 2018. Tapið skýrist af stærð gjaldeyrisforðans og miklum vaxtamun við útlönd. Neikvæður vaxtamunur er stærsti kostnaðarliður bankans og er afkoma hans næm fyrir vaxtabreytingum. Þannig bætir 1% minni vaxtamunur afkomu bankans um u.þ.b. 13 ma.kr. á ári.

Stór gjaldeyrisforði skapar traust út á við og skilar sér í betri lánskjörum ríkissjóðs, banka og annarra innlendra aðila sem sækja fjármagn á erlenda markaði. Því kann að vera rökrétt að fleiri aðilar deili með sér kostnaði af forðahaldinu. Ýmsar leiðir eru til skoðunar í því sambandi.

Bankinn hefur sett sér eiginfjármarkmið að fjárhæð 150 ma.kr. Sé gengið út frá núverandi aðstæðum og ekki reiknað með neinum aðgerðum til að bæta afkomuna eða dreifa kostnaði við forðahald á fleiri myndi reiknað eiginfjármarkmið vera mun hærra. Ekki er þó raunhæft að gera ráð fyrir að núverandi ástand sé viðvarandi og ljóst að staða bankans mun styrkjast þegar um hægist í efnahagslífinu innan lands og/eða betur árar í heimsbúskapnum. Á árinu 2017 mun bókfærð staða bankans batna vegna kaupa á aflandskrónum en ekki er útséð hve mikil áhrifin verða.

Þá eru til skoðunar aðgerðir til að draga úr kostnaði bankans við forðahaldið eins og áður segir. Bankinn telur því ekki tímabært að taka ákvörðun um innköllun á eigin fé á grundvelli 34. gr. laga nr. 36/2001.

## Stjórn og starfslið

### Bankaráð Seðlabanka Íslands

Í lögum um Seðlabanka Íslands, nr. 36/2001, segir að í bankaráði Seðlabanka Íslands, sem kosið er af Alþingi að loknum hverjum Alþingiskosningum, skuli sitja sjö fulltrúar. Bankaráð var kjörið á Alþingi 5. júlí 2013 og var þannig skipað í upphafi árs að formaður var Þórunn Guðmundsdóttir. Aðrir aðalfulltrúar voru Jón Helgi Egilsson, Ingibjörg Ingvadóttir, Ragnar Árnason, Ágúst Ólafur Ágústsson, Björn Valur Gíslason og Auður Hermannsdóttir. Bára Valdís Ármannsdóttir var kjörin varafulltrúi í lok árs 2015 í stað Lindu Bjarkar Bentsdóttur sem sagði af sér sem varafulltrúi á árinu 2015. Ingvi Hrafn Óskarsson sagði af sér sem varafulltrúi á fyrri hluta ársins og var Þórlindur Kjartansson kjörinn í hans stað. Aðrir varafulltrúar voru í árslok Heiðrún Lind Marteinsdóttir, Leó Löve, Sigrún Elsa Smáradóttir, Hildur Traustadóttir og Sunna Jóhannsdóttir. Bankaráð hélt 14 fundi á árinu.

### Seðlabankastjóri og aðstoðarseðlabankastjóri

Á árinu gegndi Már Guðmundsson embætti seðlabankastjóra en hann var skipaður í annað sinn til fimm ára frá og með 20. ágúst 2014. Arnór Sighvatsson gegndi embætti aðstoðarseðlabankastjóra en hann var endurskipaður til fimm ára frá og með 1. júlí 2013.

### Skipulag bankans

Starfsemi bankans skiptist í sex megin svið og þrjú stoðsvið, auk skrifstofu alþjóðasamskipta og seðlabankastjóra. Skrifstofa alþjóðasamskipta og bankastjóra annast almennt skrifstofuhald fyrir bankastjóra, hefur umsjón með kynningarstarfsemi og upplýsingamiðlun bankans, ritstjórn ársskýrslu og heimasíðu. Skrifstofa alþjóðasamskipta og bankastjóra annast einnig regluleg samskipti við erlendar fjármálastofnanir önnur en fjármálaviðskipti, annast samskipti við alþjóðleg matsfyrirtæki, Alþjóðagjaldeyrissjóðinn og aðrar innlendar og erlendar stofnanir.

Hagfræði og peningastefna annast rannsóknir á sviði efnahags- og peningamála, gerir verðbólgu- og þjóðhagsspár, tekur þátt í mótun stefnu í gengis- og peningamálum, greinir þróun innlendra og erlendra efnahags- og peningamála, þ.m.t. þjóðhagslega þætti fjármálastöðugleika, og hefur umsjón með útgáfu ýmissa rita bankans, þ.e. *Peningamála, Hagvísu, Working Papers, Efnahagsmála og Economy of Iceland*. Hagfræði og peningastefna skiptist í tvær einingar, annars vegar greiningar- og útgáfudeild og hins vegar rannsóknar- og spádeild.

Markaðsviðskipti og fjárstýring hefur umsjón með innlendum peninga- og gjaldeyrismarkaði og annast viðskipti við innlendar fjármálastofnanir. Sviðið sér um stýringu á efnahagsreikningi bankans, vörslu og ávöxtun gjaldeyrisforða ásamt umsjón með lánamálum ríkissjóðs, Ríkisábyrgðasjóði og endurlánum ríkissjóðs. Sviðið sér einnig um þau samskipti við erlendar fjármálastofnanir sem snúa að viðskiptum Seðlabankans og ríkissjóðs.



Verkefni gjaldeyriseftirlits er að fylgjast með að lögum og reglum um gjaldeyrismál sé framfylgt. Enn fremur tekur eftirlitið þátt í endurskoðun reglna, birtingu leiðbeininga og túlkun þeirra. Gjald-eyriseftirlit sér einnig um afgreiðslu beiðna um undanþágur frá lögum um gjaldeyrismál. Þá hefur gjaldeyriseftirlitið einnig heimild til að hefja rannsókn vegna ætlaðra brota á lögnum. Seðlabankinn getur lokið málum sem varða minni háttar brot á stjórnsýslustigi með álagningu stjórnvaldssekta eða með sátt. Meint meiri háttar brot gegn lögnum ber Seðlabankanum að kæra til lögreglu.

Gagnasöfnun og upplýsingavinnsla annast öflun, skráningu og úrvinnslu tölfraðilegra gagna sem Seðlabankinn safnar vegna starfsemi sinnar og vegna opinberrar hagskýrslugerðar. Bankinn safnar skipulega upplýsingum um innlendan lánamarkað, greiðslujöfnuð við útlönd og erlenda stöðu þjóðarbúsins. Upplýsingar þessar leggja grunn að mati bankans á mikilvægum þáttum peningamála og reglu- legri birtingu tölulegra gagna í ritum bankans og á vefsíðu hans. Seðla- bankinn birtir tölulegar upplýsingar sínar í *Hagtölum Seðlabankans* á heimasíðu sinni. Sviðið skiptist í þrjár einingar, þ.e. fjármálafyrirtæki, greiðslujöfnuð og fjármálamarkaði.

Fjármálastöðugleiki annast greiningu á áhættu í fjármálakerfinu og setningu lausafjár- og gjaldeyrisjafnaðarreglna sem taka til lána- stofnana, annast eftirlit og tekur þátt í mótun varúðarreglna fyrir fjár- málakerfið. Fylgst er með stöðu lánastofnana, heimila og fyrirtækja auk ytri stöðu þjóðarbúsins. Sviðið hefur umsjón með útgáfu bankans á skýrslunni *Fjármálastöðugleiki* og undirbýr fundi kerfisáhættunefndar.

Fjármálainnviðir hafa með höndum yfirsýn og eftirlit með kerfislega mikilvægum fjármálainnviðum með öryggi, skilvirkni og hagkvæmni að leiðarljósi. Þá annast sviðið rekstur millibankakerfa, útgáfu og umsýslu seðla og myntar og rekstur fjárhirslna. Sviðið hefur jafnframt umsjón með útgáfu ritsins *Fjármálainnviðir*. Auk þess heyrir undir sviðið félag í eigu Seðlabankans, Greiðsluveitan ehf., sem starf- rækir greiðslukerfi og önnur þjónustukerfi tengd greiðslumiðlun.

Stoðsviðin þrjú eru rekstur og starfsmannamál, fjárhagur og lög- fræðiráðgjöf.

Rekstur og starfsmannamál skiptist í sex þjónustueiningar, þ.e. eignaumsjón og þjónustu, innri upplýsingaþjónustu, matar- og veit- ingaþjónustu, rekstrar- og skrifstofuþjónustu, starfsmannaþjónustu og upplýsingatækniþjónustu. Skilgreind markmið sviðsins eru að skapa umhverfi og aðbúnað sem gerir Seðlabankanum kleift að uppfylla hlutverk sitt sem best á hverjum tíma, að gæta hagsýni í hvívetna við notkun á þeim fjármunum sem ætlaðir eru til rekstrar bankans með tilliti til starfsfólks, starfsemi og orðstírs og að framfylgja starfsmanna- og fræðslustefnu bankans hverju sinni eins vel og unnt er.

Fjárhagur hefur umsjón með fjárhagsupplýsingum bankans og félaga í hans eigu ásamt því að sjá um bókhald sjóðs Þjóðhátíðargjafar Norðmanna og Grænlandssjóðs sem eru í vörslu bankans. Sviðið sér um umsýslu erlendra og innlendra lána ríkissjóðs og Seðlabankans. Þá annast sviðið erlenda greiðslumiðlun með SWIFT-kerfi bankans og hefur umsjón með innlendum og erlendum greiðslum fyrir bankann, ríkissjóð og ríkisfyrirtæki. Einnig sér sviðið um vörslu verðbréfa og

uppgjör verðbréfavíðskipta. Starfsemi sviðsins skiptist í tvær deildir, reikningshald og bakvinnslu.

Lögfræðiráðgjöf veitir bankastjóra, sviðum og deildum bankans lögfræðiráðgjöf um málefni sem snerta hlutverk bankans og starfsemi hans. Ráðgjöfin tekur þátt í undirbúningi laga og reglna og gerð lögfræðialita, annast margvíslega samningagerð fyrir hönd bankans, frágang löggæringa og lánasamninga.

Innri endurskoðandi starfar samkvæmt ákvæðum c-liðar 28. greinar laga um Seðlabanka Íslands, nr. 36/2001, undir umsjón banka-ráðs og er ábyrgur gagnvart því. Innri endurskoðun er starfsemi sem veitir óháða og hlutlæga staðfestingu og ráðgjöf sem ætlað er að vera virðisaukandi og bæta rekstur Seðlabanka Íslands og félaga í hans eigu. Innri endurskoðun leggur mat á virkni áhættustýringar og stjórnarháttanna með kerfisbundnum vinnubrögðum og styður þannig bankann í að ná markmiðum sínum.

### Starfsmannamál

Í upphafi árs 2016 voru 172 starfsmenn í starfslíði bankans auk 6 starfsmanna í hlutastarfi við ræstingu, samtals 178 starfsmenn. Í lok árs 2016 voru starfsmenn 180 auk 5 starfsmanna í hlutastarfi við ræstingu, samtals 185 starfsmenn. Á árinu var 21 starfsmaður ráðinn til starfa en 14 létu af störfum. Fjöldi sumarstarfsmanna á árinu 2016 var 7.

Kynjahlutfall var nokkuð jafnt og breyttist lítið á árinu. Í upphafi árs voru 95 karlar og 83 konur í starfslíði bankans. Í lok árs voru 98 karlar og 87 konur. Hlutfall háskólamenntaðra starfsmanna var 84,3% í árslok. Í árslok voru 6 karlar og 4 konur framkvæmdastjórar hjá bankanum og í hópi aðstoðarframkvæmdastjóra og forstöðumanna voru 14 karlar og 9 konur. Meðal næstráðenda í bankanum var hlutfall karla því 61% og kvenna 39%.

Á árinu lét Sigríður Benediktsdóttir af starfi sem framkvæmdastjóri fjármálastöðugleika. Harpa Jónsdóttir var ráðin í hennar stað, en hún gegndi áður starfi aðstoðarframkvæmdastjóra sama sviðs. Framkvæmdastjóri gjaldeyriseftirlits, Ingibjörg Guðbjartsdóttir, fór í námsleyfi á árinu. Í fjarveru Ingibjargar var Rannveig Júníusdóttir sett framkvæmdastjóri. Eftir að hún fór í fæðingarorlof síðla árs tók Guðmundur Sigbergsson við stöðu framkvæmdastjóra.

Í árslok voru 19 starfsmenn félaga í eigu Seðlabanka Íslands, þar af 16 hjá Greiðsluveitunni ehf. og 3 hjá Eignasafni Seðlabanka Íslands ehf. og Hildu ehf.

Tafla VIII-3 Fjöldi starfsmanna eftir sviðum

Svið	Fjöldi
Alþjóðavíðskipti og skrifstofa bankastjóra	11
Fjárhagur	14
Fjármálainnvíðir	9
Fjármálastöðugleiki	13
Gagnasöfnun og upplýsingavinnsla	17
Gjaldeyriseftirlit	23
Hagfræði og peningastefna	20
Innri endurskoðun	1
Lögfræðiráðgjöf	4
Markaðsvíðskipti og fjárstýring	23
Rekstur og starfsmannamál <sup>1</sup>	43
Samtals <sup>2</sup>	178

1. Við bætast 5 starfsmenn í hlutastarfi við ræstingu. 2. Að meðtöldum seðlabankastjóra og aðstoðarseðlabankastjóra er fjöldinn 180.

## Stjórn Seðlabanka Íslands 31. desember 2016

### Bankaráð

#### Aðalmenn

Pórunn Guðmundsdóttir formaður  
Jón Helgi Egilsson  
Ágúst Ólafur Ágústsson  
Ingibjörg Ingvadóttir  
Ragnar Árnason  
Björn Valur Gíslason  
Auður Hermannsdóttir

#### Varamenn

Pórlindur Kjartansson  
Sigrún Elsa Smáradóttir  
Heiðrún Lind Marteinsdóttir  
Hildur Traustadóttir  
Leó Löve  
Sunna Jóhannsdóttir  
Bára Valdís Ármannsdóttir

### Seðlabankastjóri

Már Guðmundsson

### Aðstoðarseðlabankastjóri

Arnór Sighvatsson

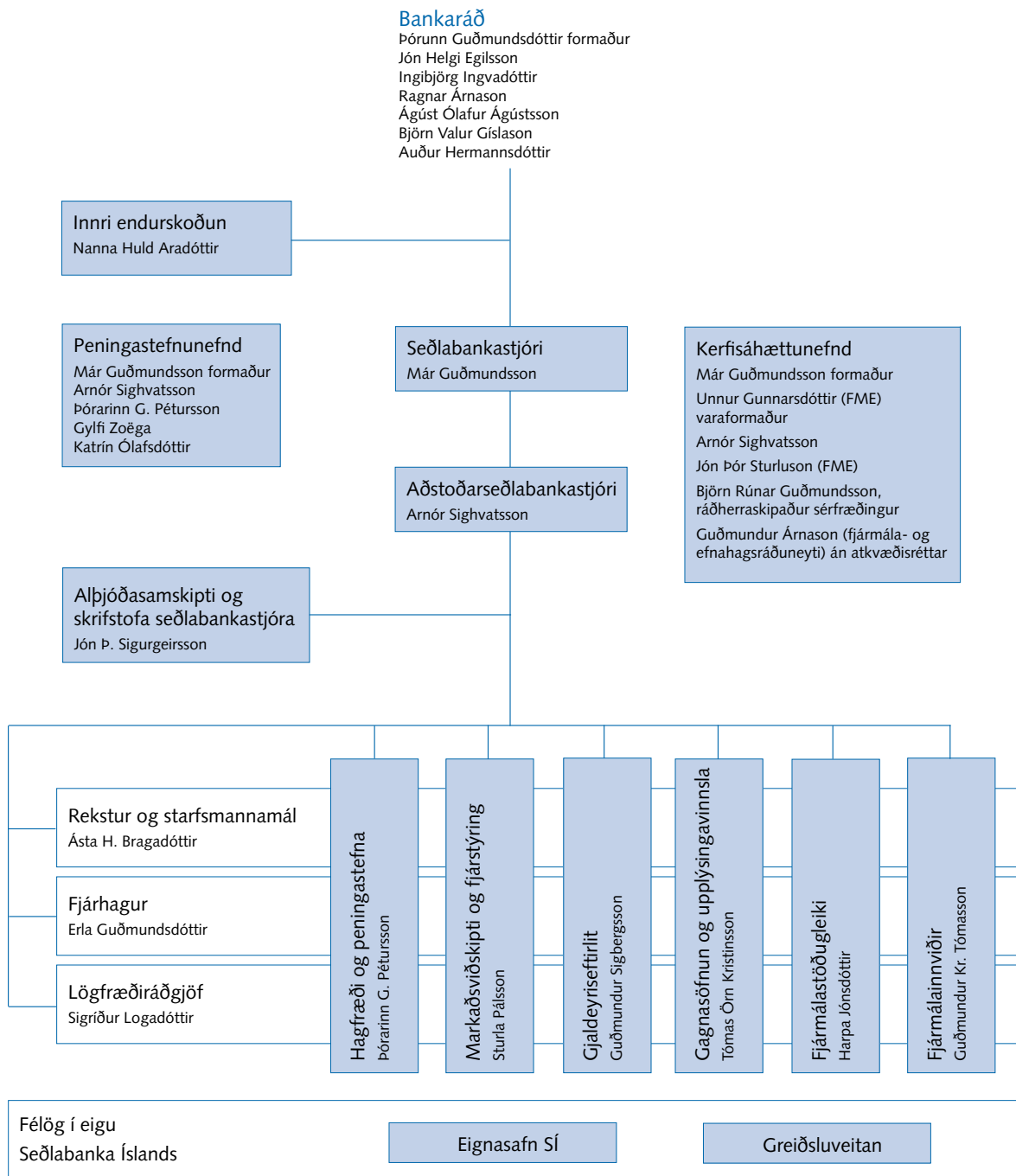
#### Yfirmenn

Alþjóðasamskipti og skrifstofa bankastjóra:	Jón Þ. Sigurgeirsson framkvæmdastjóri
Fjárhagur:	Erla Guðmundsdóttir framkvæmdastjóri
Fjármálainnviðir:	Guðmundur Kr. Tómasson framkvæmdastjóri
Fjármálastöðugleiki:	Harpa Jónsdóttir framkvæmdastjóri
Gagnasöfnun og upplýsingavinnsla:	Tómas Örn Kristinsson framkvæmdastjóri
Gjaldeyriseftirlit:	Guðmundur Sigbergsson framkvæmdastjóri
Hagfræði og peningastefna:	Pórarinn G. Pétursson aðalhogfræðingur
Lögfræðiráðgjöf:	Sigríður Logadóttir aðallögfræðingur
Markaðsviðskipti og fjárstýring:	Sturla Pálsson framkvæmdastjóri
Rekstur og starfsmannamál:	Ásta H. Bragadóttir framkvæmdastjóri
Innri endurskoðandi:	Nanna Huld Aradóttir

#### Félög í eigu Seðlabanka Íslands

Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf. (ESÍ):	Haukur C. Benediktsson framkvæmdastjóri
Greiðsluveitan ehf.:	Logi Ragnarsson framkvæmdastjóri

## Skipurit Seðlabanka Íslands









## SAMSTÆÐUÁRSREIKNINGUR 2016



## Áritun óháðra endurskoðenda

Til bankaráðs og bankastjóra Seðlabanka Íslands

### Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Seðlabanka Íslands fyrir árið 2016. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma staðfestingu yfirstjórnar Seðlabanka Íslands, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um breytingar á eigin fé, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu Seðlabanka Íslands á árinu 2016, efnahag hans 31. desember 2016 og breytingu á handbæru fé á árinu 2016, í samræmi við lög um ársreikninga, lög um fjármálafyrirtæki og reglur um reikningsskil og ársreikning Seðlabanka Íslands.

### Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Seðlabanka Íslands í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

### Aðrar upplýsingar

Stjórnendur bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela ársskýrslu Seðlabanka Íslands að undanskildum samstæðuársreikningnum og áritun okkar á hann.

Álit okkar á samstæðuársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um né veitum staðfestingu á efni þeirra.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við samstæðuársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggðri á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

### Ábyrgð stjórnenda á samstæðuársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga, lög um fjármálafyrirtæki og reglur um reikningsskil og ársreikning Seðlabanka Íslands. Stjórnendur eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins eru stjórnendur ábyrgir fyrir því að meta rekstrarhæfi Seðlabanka Íslands. Ef við á, skulu stjórnendur setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, nema stjórnendur hafi ákveðið að leysa bankann upp eða hætta starfsemi eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

### Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanlega víska er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda samstæðuársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggist á faglegri dómgreind og beitungum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits bankans.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru og tengdar skýringar séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggist á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi bankans.
- Metum í heild sinni hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við samstæðuársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.
- Öflum fullnægjandi endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrgir fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum einir ábyrgð á álitum okkar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórnendur meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Kópavogur, 30. mars 2017

Deloitte ehf.

Benóní Torfi Eggertsson  
endurskoðandi

Árni Þór Vilhelmsson  
endurskoðandi

## Staðfesting yfirstjórnar Seðlabanka Íslands

Bankaráð og bankastjóri Seðlabanka Íslands staðfesta hér með ársreikning bankans fyrir árið 2016 með undirritun sinni.

Reykjavík, 16. mars 2017

### Áritun bankaráðs

*Jón Helgi Egilsson  
Ragnar Árnason  
Ágúst Ólafur Ágústsson*

*Pórunn Guðmundsdóttir  
formaður*

*Ingibjörg Ingvadóttir  
Auður Hermannsdóttir  
Björn Valur Gíslason*

### Áritun seðlabankastjóra

*Már Guðmundsson*

## Staðfesting forsætisráðherra

Með skírskotun til yfirlýsingar endurskoðenda, bankaráðs og seðlabankastjóra staðfestist reikningurinn hér með.

Reykjavík, 30. mars 2017

*Bjarni Benediktsson*





## Rekstrarreikningur ársins 2016

	Skýringar	2016	2015
<b>Vaxtatekjur</b>			
Vaxtatekjur af innlendum eignum .....		6.836.809	17.957.775
Vaxtatekjur af erlendum eignum .....		8.351.686	7.449.528
	1	<u>15.188.495</u>	<u>25.407.303</u>
<b>Vaxtagjöld</b>			
Vaxtagjöld af innlendum skuldum .....		(26.930.669)	(21.686.437)
Vaxtagjöld af erlendum skuldum .....		(364.737)	(652.231)
	2	<u>(27.295.406)</u>	<u>(22.338.668)</u>
Hrein (vaxtagjöld) / tekjur		(12.106.911)	3.068.635
<b>Rekstrartekjur</b>			
Þjónustutekjur .....	3	1.274.332	1.377.264
Þjónustugjöld .....	4	(902.841)	(878.183)
Seðlar úr umferð .....		180	750
Tekjur af hlutafjáreign .....	5	54.083	85.923
Verðbreytingar innlendra skuldabréfa .....	6	45.273.846	17.161.809
Verðendurmat fullnustueigna .....	29	1.403.844	1.814.274
Verðendurmat erlendra eigna .....	6	(2.896.298)	(7.392.174)
Verðendurmat gulleignar .....	7	861.025	(1.067.425)
Gengishagnaður (tap) af gjaldeyrisviðskiptum .....	8	28.389.483	(119.155)
		<u>73.457.654</u>	<u>10.983.082</u>
Hreinar rekstrartekjur		61.350.744	14.051.717
<b>Rekstrargjöld</b>			
Laun og launatengd gjöld .....	9	(2.868.652)	(2.630.752)
Annar rekstrarkostnaður .....	10	(1.161.519)	(1.127.078)
Kostnaður af seðlum og mynt .....	12	(148.548)	(166.012)
Afskriftir fastafjármuna .....	28	(159.261)	(161.494)
Bakfærð virðisrýmun krafna .....	13	4.212.827	6.116.379
		<u>(125.154)</u>	<u>2.031.043</u>
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélaganna .....		0	(24.675)
Rekstrarhagnaður fyrir skatta og gengismun		61.225.590	16.058.085
Tekjuskattur .....	15	(7.176.844)	(2.054.012)
Hagnaður án gengismunar		54.048.746	14.004.073
Gengismunur .....	14	(88.745.168)	(8.352.759)
(Tap) hagnaður ársins		<u>(34.696.422)</u>	<u>5.651.314</u>

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

## Efnahagsreikningur 31. desember 2016

Eignir	Skýringar	2016	2015
Gulleign .....	17	8.309.617	8.790.287
Erlendar eignir .....	18-21	797.711.719	641.606.734
Gjaldeyrisstaða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn .....	22	10.596.223	3.369.392
Innlendar fjáreignir .....	23-27	51.446.827	250.760.528
Varanlegir rekstrarfjármunir .....	28	4.793.857	4.811.346
Fullnustueignir og fasteignir til sölu .....	29	1.164.916	4.905.532
Tekjuskattsinnægn .....	30	149.171	13.402
Aðrar eignir .....	31	1.898.419	2.720.175
Eignir		<u>876.070.748</u>	<u>916.977.397</u>
<b>Eigið fé og skuldir</b>			
Stofnfé .....		85.634.079	83.501.000
Óinnkallað stofnfé .....	40	(54.133.079)	(52.000.000)
Endurmat fasteigna og lausafjármuna .....		4.250.168	4.299.112
Þýðingarmunur .....		(8.359)	(12.572)
Bundnar hlutdeildartekjur .....	41	34.770.780	0
Annað eigið fé (neikvætt) .....		(26.446.217)	42.972.042
Eigið fé	42	<u>44.067.372</u>	<u>78.759.581</u>
Seðlar og mynt .....	33	62.327.943	55.671.137
Erlendar skuldir .....	34	24.539.750	2.060.342
Mótvirði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn .....	22	17.030.072	20.155.612
Innstæður fjármálastofnana .....	35	71.157.714	67.643.670
Aðrar innstæður .....	36	307.826.302	448.528.896
Innlendar fjárskuldir .....	37	340.036.916	242.199.120
Tekjuskattsskuldbinding .....	30	1.764	2.962
Lífeyrisskuldbinding .....	38	241.090	257.906
Aðrar skuldir .....	39	8.841.825	1.698.171
Skuldir		<u>832.003.376</u>	<u>838.217.815</u>
Eigið fé og skuldir		<u>876.070.748</u>	<u>916.977.397</u>

## Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2016

Rekstrarhreyfingar	2016	2015
Innheimtar vaxtatekjur .....	25.451.857	21.554.142
Greidd vaxtagjöld .....	(27.639.596)	(19.746.431)
	(2.187.739)	1.807.711
Innheimtar þjónustutekjur .....	871.077	1.138.780
Greidd þjónustugjöld .....	(586.452)	(715.580)
Innborgaður arður af hlutafjáreign .....	54.083	85.923
	(1.849.032)	2.316.834
Greidd rekstrargjöld .....	(4.029.370)	(3.913.949)
	(5.878.402)	(1.597.116)
Greiddur tekjuskattur .....	(815.592)	(229.320)
	(6.693.994)	(1.826.436)
<b>Fjárfestingarhreyfingar</b>		
Keyptir rekstrarfjármunir .....	(191.946)	(177.557)
Fullnustueignir, sala að frádragnum viðbótum .....	5.517.104	7.907.259
Seldir (keyptir) eignarhlutir .....	126.683	(145.511)
Keypt ríkisbréf .....	(22.647.596)	0
Innheimtar almennar kröfur .....	66.449.293	0
Seld verðbréf .....	61.722.770	80.224.546
Afborganir af verðbréfum o.fl. ....	122.531.809	93.118.977
Keypt gull .....	(42.900)	(11.910)
Keypt verðbréf í gjaldeyrisforða .....	(545.835.931)	(243.097.654)
Seld verðbréf í gjaldeyrisforða .....	269.232.370	215.680.897
Fjármagnstekjuskattur dótturfélaga (hækkun) lækkun .....	(434.913)	1.034.468
Sérstök dráttarréttindi AGS .....	(9.082.306)	(20.561.921)
	(52.655.562)	133.971.594
<b>Fjármögnunarahreyfingar</b>		
Seðlar og mynt, hækkun .....	6.656.806	5.715.822
Tekið lán hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum (afborganir) .....	0	(41.796.594)
Afborganir annarra lána .....	0	(25.600)
Innstæðubríf, hækkun .....	72.202.706	0
Bundin innlán, hækkun .....	48.270.000	136.140.000
Bundin innlán ríkissjóðs, (lækkun) .....	0	(7.438.665)
Gjaldeyrisinnstæður, (lækkun) .....	(90.752.650)	(79.917.496)
Innstæður innlánsstofnana, (lækkun) hækkun .....	(3.491.069)	16.882.139
Innstæður annarra aðila o.fl., hækkun (lækkun) .....	27.418.448	(8.532.420)
Innstæður ríkissjóðs, (lækkun) .....	(22.134.304)	(55.183.839)
Skiptasamningar, (lækkun) .....	(109.874)	(575.310)
	38.060.063	(34.731.962)
<b>Breyting á handbæru fé</b>		
(Lækkun), hækkun á erlendum bankainnstæðum .....	(21.289.493)	97.413.196
Gengismunur erlendra bankainnstæðna .....	3.343.797	(2.979.518)
Erlendar bankainnstæður í ársbyrjun .....	129.808.977	35.375.300
Erlendar bankainnstæður í árslok .....	111.863.281	129.808.977

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

## Yfirlit um breytingar á eigin fé 2016

	Stofnfé	Óinnkallað stofnfé	Vara-sjóður	Endurmat fasteigna	Þýðingar-munur	Bundnar hlutdeildar-tekjur	Annað eigið fé (neikvætt)	Eigið fé samtals
Eigið fé 1. janúar 2015 .....	83.501.000	(52.000.000)	9.313.826	4.348.056	0	0	29.863.773	75.026.655
Framlag til ríkissjóðs .....							(1.905.815)	(1.905.815)
Hagnaður ársins 2015 .....		(9.313.826)					14.965.140	5.651.314
Þýðingarmunur .....					(12.572)			(12.572)
Afskrift endurmetinna eigna 2015				(48.944)			48.944	0
Eigið fé 31. desember 2015 .....	83.501.000	(52.000.000)	0	4.299.112	(12.572)	0	42.972.042	78.759.581
Eigið fé 1. janúar 2016 .....	83.501.000	(52.000.000)	0	4.299.112	(12.572)	0	42.972.042	78.759.581
Verðbætur á óinnkölluðu stofnfé (Tap) ársins 2016 .....	2.133.079	(2.133.079)				34.770.780	(69.467.203)	(34.696.422)
Þýðingarmunur .....					4.213			4.213
Afskrift endurmetinna eigna 2016				(48.944)			48.944	0
Eigið fé 31. desember 2016 .....	85.634.079	(54.133.079)	0	4.250.168	(8.359)	34.770.780	(26.446.217)	44.067.372

## Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

- Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006, ákvæði laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, og reglur um reikningsskil og ársreikning Seðlabanka Íslands.
- Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, veita upplýsingar í skýringum um tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti.
- Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem þær eiga sér stað á.
- Ársreikningur samstæðunnar tekur til ársreikninga Seðlabanka Íslands og félaga í eigu bankans („dótturfélög“ skv. reikningsskilareglum).

Meðal markmiða samstæðureikningsskilanna er að birta einungis tekjur, gjöld, eignir og skuldir samstæðunnar út á við og er því viðskiptum innan hennar eytt út við gerð reikningsskilanna. Ef við á eru gerðar leiðréttingar á reikningsskilum dótturfélaga til að samræma þau við reikningsskilaaðferðir samstæðunnar.

- Dóttur- og hlutdeildarfélög eru félög þar sem Seðlabankinn fer með yferráð. Yferráð eru til staðar þegar bankinn hefur vald til ákvörðunartöku um fjármál og rekstur félagsins. Eignarhlutar í þeim eru færðir samkvæmt hlutdeildaraðferð og eru eignarhlutar í hlutdeildarfélögum færðir á kostnaðarverði að teknu tilliti til hlutdeildar í rekstri og virðisrýrnunar einstakrar fjárfestingar. Tap félaganna umfram hlutdeild er aðeins gjaldfært hafi félögin gengist í ábyrgð eða stofnað til skuldbindinga fyrir þeirra hönd.
- Þýðingarmunur samanstendur af gengismun sem verður til vegna umreiknings reikningsskila erlendra hlutdeildarfélaga.
- Tekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið hvort sem innheimta hefur farið fram eða ekki. Hið sama á við um gjöld, þau eru færð þegar til þeirra er stofnað hvort sem þau voru greidd eða ekki. Í rekstrarreikning færast enn fremur matsbreytingar af verðbréfum hvort sem þær eru innleystar eða óinnleystar.
- Kostnaður af útgáfu seðla og myntar er færður til gjalda þegar hann fellur til.
- Seðlar og mynt í umferð er skráð á nafnvirði.

### Grundvöllur reikningsskilanna

### Mat og ákvarðanir

### Samstæða

### Eignarhlutir í dóttur- og hlutdeildarfélögum

### Þýðingarmunur

### Skráning tekna og gjalda

### Seðlar og mynt



## Erlendir gjaldmiðlar

- Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við miðgengi í árslok 2016. Tekjur og gjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags.

	Meðalgengi ársins		Gengi í lok árs	
	2016	2015	2016	2015
Evra (EUR) .....	133,59	146,30	119,13	141,32
Bandaríkjadalur (USD) .....	120,67	131,85	112,82	129,59
Sterlingspund (GBP) .....	163,80	201,58	138,91	192,06
Kanadadalur (CAD) .....	91,08	103,25	83,72	93,27
Dönsk króna (DKK) .....	17,94	19,62	16,02	18,94
Norsk króna (NOK) .....	14,37	16,37	13,11	14,75
Sænsk króna (SEK) .....	14,13	15,64	12,43	15,40
Svissneskur franki (CHF) .....	122,50	137,08	110,81	130,50
Japanskt jen (JPY) .....	1,11	1,09	0,97	1,08
Pólskt zlot (PLN) .....	30,62	34,96	26,92	33,13
Kínverskt júan (CNY) .....	18,18	20,98	16,25	19,96

## Verðtryggðar eignir og skuldir

- Verðtryggðar eignir og skuldir eru skráðar með áföllnum verðbótum í árslok 2016 og miðað er við viðeigandi vísitölugildi í janúar 2017 sem endurspeglar verðlag í lok ársins 2016. Verðbætur eru færðar í rekstrarreikning með vöxtum.

## Verðbréf

- Verðbréf í gjaldeyrisforða bankans eru skráð á markaðsverði og matsbreytingar eru færðar í rekstrarreikning.

## Skattamál

- Tekjuskattur er reiknaður og færður í ársreikninginn. Útreikningur hans byggist á afkomu fyrir skatta að teknu tilliti til varanlegs mismunar á skattalegri afkomu og afkomu samkvæmt ársreikningi. Tekjuskattshlutfall er 20%.
- Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.
- Skattur, sem frestað er, stafar af mismun efnahagsliða í skattauppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattstofn félagsins er miðaður við aðrar forsendur en reikningskil þess.
- Tekjuskattsinneign er metin á reikningskiladegi og er einungis færð að því marki sem líklegt er að hún nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni.

## Varanlegir rekstrarfjármunir

- Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eignunum muni nýtast samstæðunni og hægt er að meta kostnað vegna eignanna með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru annaðhvort færðir samkvæmt kostnaðarverðsaðferð eða endurmatsaðferð. Samkvæmt kostnaðarverðsaðferðinni eru varanlegir rekstrarfjármunir færðir á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisýrnun. Kostnaðarverð varanlegra

rekstrarfjármuna samanstandur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand. Samkvæmt endurmatsaðferðinni er notast við gangvirði á þeim degi sem varanlegir rekstrarfjármunir eru endurmetnir, að frádregnum afskriftum og virðisrýmun.

- Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði/endurmatsverði miðað við eignarhaldstíma á árinu að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.
- Hagnaður eða tap vegna sölu eigna er mismunur söluverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi.
- Gull í gjaldeyrisforða bankans er skráð á markaðsverði í Bandaríkjadöllum og matsbreytingar eru færðar í rekstrarreikning.
- Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að félagið verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna tiltekins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð þeirra með áreiðanlegum hætti.

## Gulleign

## Skuldbindingar

## Skýringar með samstæðuársreikningi 2016

### Vaxtatekjur

#### 1. Vaxtatekjur greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
<i>Vaxtatekjur af innlendum eignum:</i>		
Vaxtatekjur af daglánum .....	2.707	951
Vaxtatekjur af markaðsbréfum .....	1.395.279	680.191
Vaxtatekjur af verðtryggðum verðbréfum .....	1.016.769	1.377.223
Vaxtatekjur af öðrum innlendum eignum .....	4.422.054	15.899.409
	<u>6.836.809</u>	<u>17.957.775</u>
<i>Vaxtatekjur af erlendum eignum:</i>		
Vaxtatekjur af gulli .....	18.262	27.622
Vaxtatekjur af bankareikningum .....	214.920	91.025
Vaxtatekjur af verðbréfum .....	7.798.714	7.003.511
Vaxtatekjur af öðrum erlendum eignum .....	319.789	327.369
	<u>8.351.686</u>	<u>7.449.528</u>

- Vaxtatekjur af innlendum eignum lækkuðu um 11,1 ma.kr. frá árinu 2015 eða um 62%. Helstu ástæður eru höfuðstólslækkun skuldabréfa, sala eigna sem og uppgreiðsla lána.
- Veitt voru 19 daglán á árinu 2016 samtals að fjárhæð 10,7 ma.kr. samanborið við 9 daglán 2015 samtals að fjárhæð 5,2 ma.kr. Engin veðlán voru veitt á árunum 2015 og 2016.
- Vaxtatekjur af markaðsbréfum hækka um 715 m.kr. milli ára eða um 105%. Hækkun þessi er tilkomin vegna bréfa sem bankanum áskotnuðust vegna aðgerða við losun hafta.
- Vaxtatekjur af verðtryggðum verðbréfum lækkuðu um 26,2% milli ára vegna sölu eigna hjá félögum í eigu bankans.
- Vaxtatekjur af gulli á árinu 2016 voru 18,3 m.kr. samanborið við 27,6 m.kr. á árinu 2015.
- Vaxtatekjur af erlendum bankareikningum aukast þar sem ekki er lengur nettað saman vaxtatekjum og vaxtagiöldum á erlendum bankareikningum. Vextir af erlendum bankareikningum eru í raun neikvæðir vegna ársins 2016.
- Vaxtatekjur af erlendum verðbréfum hækkuðu um 795,2 m.kr. á milli ára. Erlend verðbréfaeign jókst um 176,7 ma.kr. á árinu 2016.

## Vaxtagjöld

### 2. Vaxtagjöld greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
<i>Vaxtagjöld af innlendum skuldum:</i>		
Vaxtagjöld af innstæðubréfum .....	128.337	0
Vaxtagjöld af bundnum innlánnum .....	15.502.190	9.402.472
Vaxtagjöld af viðskiptareikningum .....	5.328.878	6.525.974
Vaxtagjöld af viðskiptareikningum ríkissjóðs .....	4.747.136	4.896.752
Vaxtagjöld af gjaldeyrisreikningum .....	483.998	195.237
Vaxtagjöld af öðrum innlendum skuldum .....	740.129	666.002
	<u>26.930.669</u>	<u>21.686.437</u>
<i>Vaxtagjöld af erlendum skuldum:</i>		
Vaxtagjöld af stöðu við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn .....	14.952	376.679
Vaxtagjöld vegna erlendar lántöku ríkissjóðs .....	0	171.035
Vaxtagjöld af erlendum bankareikningum .....	339.069	0
Vaxtagjöld af erlendum lánnum .....	10.716	104.517
	<u>364.737</u>	<u>652.231</u>

- Vaxtagjöld af innlendum skuldum jukust um 5,2 ma.kr. eða um 24,2%. Þessa hækkun má rekja til hækkunar á bundnum innlánnum innlánsstofnana vegna gjaldeyrisviðskipta á árinu.
- Útgáfa innstæðubréfa hófst aftur á árinu og er tengd aðgerðum við losun hafta.
- Vaxtagjöld af bundnum innlánnum námu um 15,5 ma.kr. á árinu 2016 samanborið við 9,4 ma.kr. á árinu 2015. Boðin eru tvenns konar bundin innlán, annars vegar bundin innlán til viku í senn sem bera fasta vexti og hins vegar bundin innlán til mánaðar í senn.
- Vaxtagjöld af viðskiptareikningum lækkuðu um 1,2 ma.kr. eða um 18,3%. Viðskiptavextir Seðlabanka Íslands voru 5,5% í upphafi árs 2016 en í lok árs 2016 voru vextir 4,75%.
- Vaxtagjöld af viðskiptareikningum ríkissjóðs breytast lítillega milli ára. Innstæður ríkissjóðs lækkuðu um 22,2 ma.kr. á árinu.
- Vaxtagjöld af erlendum bankareikningum aukast þar sem ekki er lengur nettað saman vaxtatekjum og vaxtagjöldum á erlendum bankareikningum. Heildarvaxtagjöld eru í raun 124.148 m.kr.
- Vaxtagjöld af erlendum skuldum lækkuðu um 44% milli ára. Í október 2015 hafði bankinn greitt niður allar erlendar skuldir sem stofnað hafði verið til í tengslum við efnahagsáætlun stjórnvalda hér á landi í kjölfar bankahrunsins í október 2008.

## Þjónustutekjur

## 3. Þjónustutekjur greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Tekjur af greiðslumiðlun.....	1.065.359	1.033.671
Tekjur vegna markaðsviðskipta.....	130.233	136.587
Húsaleigutekjur fullnustueigna.....	29.139	181.742
Aðrar þjónustutekjur.....	49.601	25.264
	<u>1.274.332</u>	<u>1.377.264</u>

- Breytingar á þjónustutekjum má rekja til 84% lækkunar á húsaleigutekjum af starfsemi Hildu ehf. Þessi lækkun kemur vegna sölu á eignum á árinu.

## Þjónustugjöld

## 4. Þjónustugjöld greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Gjöld af greiðslumiðlun.....	578.250	543.154
Gjöld vegna gjaldeyrisútboða.....	121.323	17.274
Gjöld af lántöku.....	31.914	22.388
Gjöld vegna verðbréfavíðskipta.....	54.175	96.076
Eignaumsýslugjöld.....	39.415	20.317
Rekstrarkostnaður fullnustueigna.....	61.799	170.362
Önnur þjónustugjöld.....	15.964	8.612
	<u>902.841</u>	<u>878.183</u>

- Þjónustugjöld hækkuðu lítillega milli ára. Hækkunin er að mestu tilkomin vegna gjaldeyrisútboða tengdra aflandskrónuútboði bankans.

## Tekjur af hlutafjäreign

## 5. Tekjur af hlutafjäreign greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Arðstekjur frá Alþjóðagreiðslubankanum.....	39.644	44.490
Aðrar arðstekjur.....	14.439	41.433
	<u>54.083</u>	<u>85.923</u>

- Aðrar arðstekjur koma frá hlutafjäreign félaga í eigu bankans.

## Verðendurmat eigna

## 6. Verðendurmat eigna greinist þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Innlend verðbréf, gangvirðisbreyting .....	46.178.626	17.161.809
Innlendar afleiður, gangvirðisbreyting .....	(904.780)	0
Erlend verðbréf, gangvirðisbreyting .....	(3.714.243)	(7.441.217)
Erlendir verðbréfasjóðir, gangvirðisbreyting .....	(56.122)	49.043
Erlendar afleiður, gangvirðisbreyting .....	874.068	0
	<u>42.377.548</u>	<u>9.769.635</u>

Nafnverð erlendra verðbréfa og sjóða eftir gjaldmiðlum:	2016	2015
EUR .....	1.954.000.000	1.497.000.000
GBP .....	525.000.012	269.300.012
USD .....	3.093.000.000	2.290.000.000
CNY .....	61.555	61.555

## Verðendurmat gulleignar

7. Verðhækkun gullforða bankans, miðuð við fastgengi, nam 861 m.kr. 2016 en 2015 varð rúmlega 1 ma.kr. verðlækkun. Markaðsverð gulls var 1.147,5 Bandaríkjadalir á hverja únsu í árslok 2016 en 1.061,1 á únsu í upphafi árs sem nemur um 8,1% hækkun milli ára.

## Gengishagnaður (tap) af gjaldeyrisviðskiptum

8. Gengishagnaður (tap) af gjaldeyrisviðskiptum greinist þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Gengishagnaður vegna aflandskrónuútbóðs .....	29.187.804	0
Gengistap gjaldeyrisviðskipta .....	(798.321)	(119.155)
	<u>28.389.483</u>	<u>(119.155)</u>

- Gengishagnaður varð af gjaldeyrisviðskiptum á árinu 2016 sem nam alls 28,4 ma.kr. Á árinu 2015 var tap af gjaldeyrisviðskiptum 119,2 m.kr.
- Gengishagnaður (tap) af þeim gjaldeyrisviðskiptum, þar sem bankinn selur eða kaupir erlendan gjaldeyri, bókfærðist sem tekjur eða gjöld í rekstri.

## Laun og launatengd gjöld

9. Laun og launatengd gjöld greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Laun .....	2.295.616	2.089.162
Lífeyrissjóður .....	316.182	290.465
Launatengd gjöld .....	233.360	211.449
Framlag til lífeyrisskuldbindinga .....	23.494	39.676
	<u>2.868.652</u>	<u>2.630.752</u>
Fjöldi ársverka .....	197	200



- Á árinu 2016 námu heildarlaun til bankastjóra og bankaráðs 59,5 m.kr. Bankastjóri fær ekki greidda þóknun fyrir setu í stjórnnum og nefndum sem stofnanir og fyrirtæki á fjármálamarkaði standa sam-eiginlega að eða Seðlabanki Íslands tilnefnir fulltrúa í samkvæmt lögum. Heildargreiðslur til bankastjóra og bankaráðs á árinu 2016 greinast þannig í m.kr.:

	2016	2015
<i>Bankastjóri</i>		
Már Guðmundsson.....	24,4	21,9
<i>Aðstoðarbankastjóri</i>		
Arnór Sighvatsson.....	22,1	19,8
<i>Bankaráð</i>		
Þórunn Guðmundsdóttir, formaður.....	2,8	2,0
Jón Helgi Egilsson, varaformaður.....	2,1	2,6
Aðrir bankaráðsmenn og varamenn.....	8,1	8,4
	<u>59,5</u>	<u>54,7</u>

### Annar rekstrarkostnaður

#### 10. Annar rekstrarkostnaður greinist þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Aðkeypt þjónusta.....	712.607	748.638
Rekstur eigna og lausafjármuna.....	256.497	200.285
Ýmsir rekstrarliðir.....	192.415	178.154
	<u>1.161.519</u>	<u>1.127.078</u>

### Þóknun til endurskoðenda

#### 11. Þóknun til endurskoðenda greinist þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Endurskoðun á ársreikningi og samstæðu		
Deloitte ehf. ....	36.620	46.172
Ráðgjöf og önnur þjónusta		
Önnur endurskoðendafyrirtæki.....	32.527	31.362
	<u>69.147</u>	<u>77.534</u>

### Kostnaður af seðlum og mynt

#### 12. Kostnaður af seðlum og mynt greinist þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Seðlaprentun.....	0	100.124
Myntslátta.....	146.988	62.555
Búnaður.....	1.559	3.332
	<u>148.548</u>	<u>166.012</u>

- Á árinu var myntslátta vegna allra tegunda myntar sem Seðlabanki Íslands hefur í umferð.

## Bakfærð virðisrýrnun krafna

13. Bankinn færir afskriftareikning krafna vegna þeirra krafna sem hann telur að muni tapast en ekki er um endanlega afskrift að ræða. Bakfærð virðisrýrnun krafna sem nemur 4,2 ma.kr. er til komin vegna betri endurheimtna af kröfum ESÍ á gjaldþrota fjármálafyrirtæki.

## Gengismunur

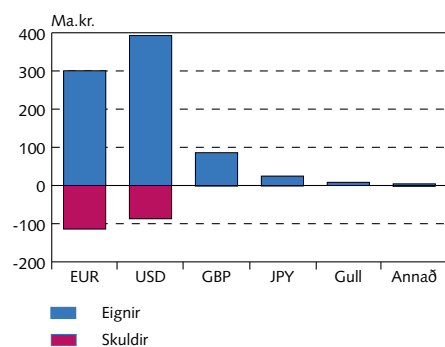
14. Gengismunur greinist þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Gull .....	(1.382.685)	250.112
Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn .....	(1.845.952)	1.233.990
Erlendar bankainnstæður .....	(24.187.756)	(2.979.518)
Erlend verðbréf og sjóðir .....	(96.157.327)	(10.154.637)
Erlendar skammtímaskuldir .....	450.632	200.958
Erlend lán, gjaldeyrisreikningar .....	37.650.134	3.986.600
Afleiður .....	(2.720.407)	(769.477)
Annað .....	(551.808)	(120.786)
	<u>(88.745.168)</u>	<u>(8.352.759)</u>

Breyting helstu gjaldmiðla gagnvart íslensku krónunni var þannig (%):

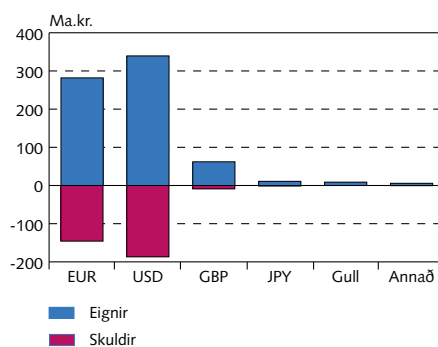
	2016	2015
USD .....	-12,94	2,12
EUR .....	-15,70	-8,39
GBP .....	-27,67	-2,83
NOK .....	-11,11	-13,97
DKK .....	-15,39	-8,60
SEK .....	-19,25	-6,37
JPY .....	-10,29	1,35
CHF .....	-15,09	1,72
CAD .....	-10,24	-14,89
XDR .....	-15,53	-2,26
CNY .....	-18,59	-2,40

Heildareignir og -skuldir í erlendum gjaldmiðli 2016



Heimild: Seðlabanki Íslands.

Heildareignir og -skuldir í erlendum gjaldmiðli 2015



Heimild: Seðlabanki Íslands.

## Tekjuskattur

15. Seðlabanki Íslands er undanþeginn tekjuskatti skv. 4. gr. laga um tekjuskatt, nr. 90/2003. Gjaldfærður tekjuskattur í ársreikningi er vegna félaga í eigu bankans og greinist hann þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf.....	(7.074.040)	(2.151.791)
Greiðsluveitan ehf.....	(23.829)	(25.902)
Hilda ehf. ....	(78.975)	123.681
	<u>(7.176.844)</u>	<u>(2.054.012)</u>

- Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2017 nemur 7,3 ma.kr.

Virkur tekjuskattur greinist þannig (þús.kr.):	2016		2015	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður félaga í eigu bankans .....	41.947.624		12.353.018	
Skatthlutfall .....	(8.389.525)	-20	(2.470.604)	-20
Ófrádráttarbær kostnaður.....	1.627	0,0	(14)	0,0
Hlutdeild í afkomu félaga í eigu bankans sem ekki færa tekjuskattsineign .....	151.356	0,4	170.631	1,4
Fenginn arður til frádráttar .....	1.658	0,0	8.192	0,1
Tekjuskattsáhrif söluhagnaðar/söluþaps hlutabréfa.	(5.953)	0,0	42.385	0,3
Breyting á niðurfærslu tekjuskatts .....	1.063.993	2,5	195.397	1,6
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi .....	<u>(7.176.844)</u>	-17,1	<u>(2.054.012)</u>	-16,6

## Ráðstöfun til ríkissjóðs

16. Með lögum nr. 122/2014, um breytingu á lögum nr. 36/2001, um Seðlabanka Íslands, voru gerðar veigamiklar breytingar á reglum um ráðstöfun hagnaðar. Frá og með 1. janúar 2014 skal Seðlabanki Íslands halda sérstakan reikning meðal eiginfjárliða og skal hann nefndur „Varasjóður“.

- Meginmarkmiðið með því að halda varasjóð er að tryggja að aðeins sá hagnaður sem hefur verið innleystur myndi grundvöll til ráðstöfunar til ríkissjóðs eða til eflingar á eigin fé bankans. Þannig getur Seðlabankinn fært óinnleystan hagnað í varasjóð. Óinnleyst tap, umfram þegar skráðan óinnleystan hagnað, færir til lækkunar á hagnaði sem er til ráðstöfunar. Þessi framsetning er hluti af varfænum reikningsskilum seðlabanka og miðar að því að hagnaði sé ráðstafað þegar hann myndast.
- Verðendurmat skal samanstanda af uppfærðu markaðsverði og gengisbreytingum gjaldmiðla, og skal það ná til fjárhagslegra eigna og skulda, afleiðna og gulls. Fjármálagerningar í innlendum og erlendum gjaldmiðlum skulu verðmetnir hver fyrir sig.
- Bæði innleystur og óinnleystur hagnaður er færður í gegnum rekstrarreikning. Framlög í varasjóði samanstanda af mismun á kostnaðarverði og skráðu markaðsverði. Við breytingarnar sem taka gildi á árinu 2014 skal kostnaðarverð endurspegla markaðsverð 31. desember 2013.

## Rekstrarniðurstaða greinist þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Hreinar vaxtatekjur .....	(12.106.911)	3.068.635
Verðendurmat, innleyst og óinnleyst .....	48.855.244	16.632.862
Gengismunur, innleystur og óinnleystur .....	(60.355.686)	(8.471.914)
Tekjur af hlutfjáreignum .....	54.083	85.923
Aðrar tekjur .....	1.274.332	1.352.590
Rekstrargjöld .....	(5.240.641)	(4.962.769)
Tekjuskattur .....	(7.176.844)	(2.054.012)
(Tap) hagnaður ársins .....	<u>(34.696.422)</u>	<u>5.651.314</u>

## Varasjóður greinist þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Staða í upphafi árs .....	0	9.313.826
Verðendurmat erlendra verðbréfa .....	1.286.430	(4.787.407)
Verðendurmat innlendra verðbréfa .....	415.586	81.324
Gengismunur .....	(72.515.072)	(4.501.911)
Verðendurmat gulls .....	206.401	(1.067.425)
Fært á óráðstafað eigið fé .....	70.606.655	961.593
Staða í lok árs .....	<u>0</u>	<u>0</u>

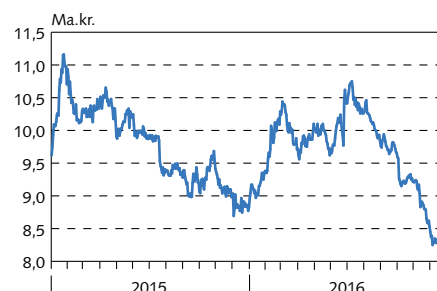
Ráðstafað eftirfarandi		
(Tap) hagnaður ársins .....	(34.696.422)	5.651.314
Breyting varasjóðs (hækkun) .....	0	9.313.826
Breyting á bundnum hlutdeildarreikningi (hækkun) .....	(34.770.780)	0
	<u>(69.467.203)</u>	<u>14.965.141</u>

- Samkvæmt lögum um Seðlabanka Íslands skal bankinn búa yfir fjárhagslegum styrk. Til þess að tryggja þetta markmið er hagnaði bankans ráðstafað til ríkissjóðs svo fremi sem honum er ekki ráðstafað til að efla eigið fé bankans. Tap ársins samkvæmt ársreikningi er 34,7 ma.kr. Ekki er breyting á varasjóði vegna þess að óinnleystir liðir eru neikvæðir og þar af leiðandi færðir í óráðstafað eigið fé. Ekki er framlag til ríkissjóðs fyrir árið 2016.

## Gulleign

17. Gulleign bankans var 64.186,28 únsur í árslok 2016. Gulleign er færð á gangvirði í árslok 2016 en únsan var þá metin á 1.147,5 Bandaríkjadali sem samsvarar 129.507 kr. Gulleignin þannig metin nam 8,3 ma.kr. í árslok 2016.

## Próun gulleignar



Heimild: Seðlabanki Íslands.

## Breyting gulleignar greinist þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Staða í upphafi árs.....	8.790.287	9.597.822
Kaup á árinu .....	42.900	11.910
Verðendurmat .....	861.025	(1.067.425)
Gengismunur .....	(1.382.685)	250.112
Breyting áfallinna vaxta.....	(1.909)	(2.132)
Staða í lok árs.....	8.309.617	8.790.287

## Erlendar eignir

## 18. Erlendar eignir greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Erlendar bankainnstæður.....	111.863.281	129.808.977
Erlend verðbréf.....	665.982.011	489.306.142
Erlendir verðbréfasjóðir.....	1.126.693	1.357.268
Sérstök dráttarréttindi við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn .....	16.963.159	20.072.341
Erlendar afleiður.....	937.766	119.959
Erlendar eignir utan forða.....	838.808	942.046
	797.711.719	641.606.734

- Erlendar afleiður eru nú metnar á gangvirði í kjölfar breytinga á ársreikningalögum frá júní 2016 sem tóku gildi 1. janúar 2016.

## 19. Erlendar bankainnstæður greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Innstæður í erlendum seðlabönkum .....	109.881.196	98.282.149
Innstæður í Alþjóðagreiðslubankanum.....	366	27.525.442
Innstæður í öðrum erlendum bönkum .....	1.981.719	4.001.387
	111.863.281	129.808.977
Innstæður, lausar til útgreiðslu.....	111.863.281	102.285.110
Bundnar innstæður, lausar innan 3 mánaða.....	0	27.523.867
	111.863.281	129.808.977

20. Breytingar á erlendum verðbréfum og sjóðum á árinu greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Staða í upphafi árs .....	490.663.410	480.513.699
Kaup á árinu .....	545.835.931	243.097.654
Sala og innheimtur á árinu .....	(269.462.944)	(215.401.132)
Verðendurmat .....	(3.770.366)	(7.392.174)
Gengismunur .....	(96.157.327)	(10.154.637)
Staða í lok árs .....	<u>667.108.704</u>	<u>490.663.410</u>

21. Erlendar eignir utan forða:

Erlendar eignir utan gjaldeyrisforða greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Eignarhlutar í Alþjóðagreiðslubankanum .....	184.486	184.486
Aðrar eignir utan gjaldeyrisforða .....	654.322	757.560
	<u>838.808</u>	<u>942.046</u>

Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn (AGS)

22. Úthlutaður kvóti Íslands við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn nam 321,8 m. SDR í árslok 2016 samanborið við 117,6 m. SDR í árslok 2015. Í febrúar 2016 tók gildi kvótaaukning hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum. Kvótaaukningin var greidd að 1/4 með gjaldeyri og að öðru leyti með krónum. Gjalddeyrisstaða bankans við sjóðinn nam 69,8 m. SDR í árslok sem er mismunurinn á kvótanum og krónuinneign sjóðsins hjá bankanum, sbr. neðangreinda töflu. Úthlutað SDR námu 112,2 m. SDR.

<i>Eignir:</i>	<i>SDR (þús.)</i>	<i>ISK (þús.kr.)</i>
Kvóti Seðlabanka Íslands .....	321.800	48.833.150
Inneign hjá Seðlabanka Íslands .....	(251.973)	(38.236.927)
Gjalddeyrisstaða Seðlabankans hjá AGS .....	69.827	10.596.223
Innstæða Seðlabankans hjá AGS .....	111.784	16.963.159
	<u>181.610</u>	<u>27.559.382</u>
<i>Skuldir:</i>		
Mótvirði úthlutaðra SDR .....	112.225	17.030.072
Viðskiptareikningur AGS hjá Seðlabanka Íslands .....	7	1.030
	<u>112.231</u>	<u>17.031.102</u>



## Innlendar fjáreignir

23. Mótaðilar innlendra fjáreigna greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Fjármálastofnanir.....	4.664.896	89.108.899
Ríkissjóður.....	40.815.449	98.412.650
Aðrir aðilar.....	5.966.481	63.238.979
	<u>51.446.827</u>	<u>250.760.528</u>

24. Innlendar fjáreignir við fjármálastofnanir greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Afleiður.....	77.745	113.462
Innstæður.....	4.207.489	200.427
Útlán.....	379.661	88.795.010
	<u>4.664.896</u>	<u>89.108.899</u>

25. Innlendar fjáreignir við ríkissjóð greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Skuldabréf.....	28.754.996	90.632.442
Ríkisbréf.....	12.060.453	7.357.108
Ríkisbréf í erlendum gjaldeyri.....	0	423.100
	<u>40.815.449</u>	<u>98.412.650</u>

Breytingar á skuldabréfi ríkissjóðs greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015	2014	2013	2012
Staða í upphafi árs.....	90.632.442	145.622.896	172.034.789	170.865.296	173.073.569
Höfuðstólslækkun.....			(26.000.000)		
Arðgreiðsla inn á höfuðstól		(1.905.815)			
Verðbætur.....				4.954.164	6.116.916
Áfallnir vextir.....	(377.445)	(40.454)	(411.893)	978.760	(956.741)
Greiðsla.....	(61.500.000)	(53.044.185)		(4.763.431)	(7.368.448)
Staða í lok árs.....	<u>28.754.996</u>	<u>90.632.442</u>	<u>145.622.896</u>	<u>172.034.789</u>	<u>170.865.296</u>

- Ríkissjóður hefur hvenær sem er heimild til þess að greiða aukaafborgunar eða alla skuldina án sérstaks uppgreiðslugjalds. Aukaafborgun ársins 2016 nam 56,5 ma.kr.
- Hinn 30. desember 2014 var stofnfé bankans lækkað um 26 ma.kr. og var stofnfjárlækkuninni ráðstafað til lækkunar á höfuðstól skuldabréfsins við ríkissjóð samhliða breytingu á lögum um Seðlabanka Íslands. Skilmálum skuldabréfsins var einnig breytt samkvæmt samkomulagi milli ríkissjóðs og Seðlabanka Íslands sem tók gildi 1. janúar 2015.

## 26. Aðrir aðilar greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Húsbréf .....	2.266.864	2.153.784
Fjármálastofnanir í slitameðferð .....	1.365.425	54.557.267
Aðrir aðilar.....	2.334.192	6.527.928
	<u>5.966.481</u>	<u>63.238.979</u>

## 27. Gjaldfallnar kröfur í eigu ESÍ.

<i>Gjaldfallnar kröfur greinast þannig (þús.kr.):</i>	2016	2015	2014	2013
Staða í upphafi árs .....	54.557.267	58.321.811	57.128.898	56.472.249
Yfirtaka gjaldfallinna veðlána á árinu .....			1.192.913	86.829
Viðskipti með kröfur .....	(31.044.479)	9.923.503		
Verðbreytingar .....		4.256.365		569.820
Afborganir og gengismunur .....	(22.147.363)	(17.944.412)		
Staða í lok árs .....	<u>1.365.425</u>	<u>54.557.267</u>	<u>58.321.811</u>	<u>57.128.898</u>

## Varanlegir rekstrarfjármunir

28. Varanlegir rekstrarfjármunir voru færðir til eignar á árinu 2005 miðað við matsverð í lok þess árs. Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eignunum muni nýtast samstæðunni og hægt er að meta kostnað vegna þeirra með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru annaðhvort færðir samkvæmt kostnaðarverðsaðferð eða endurmatsaðferð. Samkvæmt kostnaðarverðsaðferðinni eru varanlegir rekstrarfjármunir færðir á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eignunum í tekjuhæft ástand. Samkvæmt endurmatsaðferðinni er notast við gangvirði á þeim degi sem varanlegir rekstrarfjármunir eru endurmetnir, að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun.

- Vegna breytinga á ársreikningalögum gæti þurft að endurmeta fasteignir bankans árlega þar sem þær hafa áður verið endurmetnar. Þar sem endanleg túlkun á ákvæðinu liggur ekki fyrir og aðlögunartími í kjölfar breytinga á ársreikningalögum er stuttur verður beðið með framkvæmdina þar til í ársreikningi 2017.

- Varanlegir rekstrarfjármunir í árslok 2016 greinast þannig (þús.kr.):

	Land	Fasteignir	Lausafé	Söfn	Samtals
<i>Kostnaðar- og matsverð</i>					
Kostnaðarverð í ársbyrjun 2015 .....		98.901	657.692	8.126	764.719
Matsverð í ársbyrjun 2015 .....	24.000	4.575.331	30.226	237.000	4.866.557
Samtals í ársbyrjun 2015	24.000	4.674.232	687.918	245.126	5.631.275
Eignfært á árinu .....			227.731		227.731
Kostnaðarverð í ársbyrjun 2016 .....	0	98.901	885.423	8.126	992.450
Matsverð í ársbyrjun 2016 .....	24.000	4.575.331	30.226	237.000	4.866.557
Samtals í ársbyrjun 2016	24.000	4.674.232	915.649	245.126	5.859.007
Eignfært á árinu .....			141.197	1.561	142.758
Aflagt á árinu (kostnaðarverð) .....			(77.826)		(77.826)
Selt (kostnaðarverð) .....			(1.303)		(1.303)
Söluhagnaður .....			317		317
Kostnaðarverð í árslok 2016 .....	0	98.901	947.807	9.687	1.056.395
Matsverð í árslok 2016 .....	24.000	4.575.331	30.226	237.000	4.866.557
Samtals í árslok 2016	24.000	4.674.232	978.033	246.687	5.922.952
<i>Afskriftir</i>					
Kostnaðarverð í ársbyrjun 2015 .....		7.634	360.033		367.666
Matsverð í ársbyrjun 2015 .....		488.275	30.226		518.501
Samtals í ársbyrjun 2015	0	495.909	390.258	0	886.167
Afskrift ársins á kostnaðarverði .....		1.191	111.358		112.550
Afskrift ársins á matsverði .....		48.944			48.944
Kostnaðarverð í ársbyrjun 2016 .....	0	8.825	471.391	0	480.216
Matsverð í ársbyrjun 2016 .....	0	537.219	30.226	0	567.445
Samtals í ársbyrjun 2016	0	546.044	501.617	0	1.047.661
Afskrift ársins á kostnaðarverði .....		1.141	109.125		110.267
Afskrift ársins á matsverði .....		48.994			48.994
Aflagt á árinu (kostnaðarverð) .....			(77.826)		(77.826)
Kostnaðarverð í árslok 2016 .....	0	9.966	502.690	0	512.656
Matsverð í árslok 2016 .....	0	586.213	30.226	0	616.439
Samtals í árslok 2016	0	596.180	532.916	0	1.129.095
<i>Bókfært verð</i>					
Bókfært verð í ársbyrjun 2015 .....	24.000	4.178.323	297.659	245.126	4.745.108
Bókfært verð í ársbyrjun 2016 .....	24.000	4.128.188	414.032	245.126	4.811.346
Bókfært verð í árslok 2016 .....	24.000	4.078.052	445.118	246.687	4.793.857
Afskriftarhlutföll	0%	1-3%	10-33%	0%	

- Fasteignamat varanlegra rekstrarfjármuna í lok árs nemur 4,7 ma.kr.

## Fullnustueignir og fasteignir til sölu

29. Fullnustueignir og fasteignir til sölu greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Staða í ársbyrjun .....	4.905.532	9.725.128
Yfirtaka á árinu .....	795.850	1.187.249
Eignfærðar endurbætur .....	82.793	395.729
Selt á árinu .....	(6.023.103)	(8.216.848)
Matsbreytingar og söluhagnaður .....	1.403.844	1.814.274
Staða í árslok .....	1.164.916	4.905.532

## Frestaður skattur

30. Frestaður skattur greinist þannig (þús.kr.):

	Inneign	Skuldbinding	Samtals
Staða 1. janúar 2015 .....	1.264.992	(20.010)	1.244.982
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins 2015 .....	(2.029.576)	(24.436)	(2.054.012)
Leiðréttur skattstofn vegna fyrra árs .....	3.614		3.614
Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2016 .....	774.371	41.484	815.856
Staða 31. desember 2015 .....	13.402	(2.962)	10.440
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins 2016 .....	(7.153.015)	(23.829)	(7.176.844)
Leiðréttur skattstofn vegna fyrra árs .....	(289)		(289)
Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2017 .....	7.289.073	25.027	7.314.100
Staða 31. desember 2016 .....	149.171	(1.764)	147.407

Tekjuskattsinneign/(-skuldbinding) greinist þannig á einstaka liði efnahagsreikningsins (þús.kr.):

	2016	2015
Varanlegir rekstrarfjármunir .....	79.748	7.086
Varúðarniðurfærsla krafna .....	68.192	1.067.349
Frestaður gengismunur .....	20.098	(31.094)
Niðurfærsla tekjuskattsinneignar vegna óvissu .....	(20.631)	(1.032.902)
	147.407	10.440

## Aðrar eignir

31. Aðrar eignir greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Hlutabréf .....	220.008	260.492
Eignarhluti í dóttur- og hlutdeildarfélögum .....	10.000	139.176
Afdreginn fjármagnstekjuskattur .....	1.310.873	1.492.790
Aðrar eignir .....	357.538	827.717
	1.898.419	2.720.175

Hlutdeildarfélög metin samkvæmt hlutdeildaraðferð:

	<i>Staðsetning</i>	<i>Eignarhluti</i>	<i>Meginstarfsemi</i>
GKH holding AS .....	Noregur	22%	Eignarhaldsfélag

Eignarhlutar í dóttur- og hlutdeildarfélögum greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Staða í ársbyrjun .....	139.176	0
(Selt) keypt og yfirtekið á árinu .....	(77.931)	176.423
Hlutdeild í afkomu .....	0	(24.675)
Virðisrýrnun .....	(51.245)	0
Þýðingarmunur .....	0	(12.572)
Staða í árslok	10.000	139.176

## Samstæðan og félög í eigu bankans

### 32. Félög í eigu bankans

<i>Félög innan samstæðu:</i>	<i>Staðsetning</i>	<i>Eignarhluti</i>	<i>Meginstarfsemi</i>
Greiðsluveitan ehf. ....	Ísland	100%	Rekstur greiðslukerfa
Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf. ....	Ísland	100%	Eignarhaldsfélag
<i>Félag í eigu ESI:</i>			
Hilda ehf. ....	Ísland	100%	Eignarhaldsfélag
SPB ehf. ....	Ísland	100%	Eignarhaldsfélag
<i>Félag í eigu SPB ehf.</i>			
Hagalind ehf. ....	Ísland	100%	Eignarhaldsfélag
<i>Félög í eigu Hildu ehf. og dótturfélaga þess:</i>			
F fasteignafélag ehf. ....	Ísland	100%	Eignarhaldsfélag
Befast 1 ehf. ....	Ísland	100%	Eignarhaldsfélag
M8 ehf. ....	Ísland	100%	Eignarhaldsfélag
<i>Félög utan samstæðu:</i>			
<i>Félög í eigu Hildu ehf. og dótturfélaga þess:</i>			
Befast 3 ehf. ....	Ísland	100%	Eignarhaldsfélag
Befast 4 ehf. ....	Ísland	100%	Eignarhaldsfélag
Bereal 2 ehf. ....	Ísland	100%	Eignarhaldsfélag
Bereal 3 ehf. ....	Ísland	100%	Eignarhaldsfélag
Bereal 4 ehf. ....	Ísland	100%	Eignarhaldsfélag
Ukraptaka .....	Bretland	90%	Eignarhaldsfélag
Islapteka .....	Úkraína	100%	Eignarhaldsfélag
Islapteka 1 .....	Úkraína	100%	Eignarhaldsfélag
Meingarður ehf. ....	Ísland	95%	Eignarhaldsfélag
Blafell Immobilien GmbH. ....	Þýskaland	100%	Eignarhaldsfélag
Meingil ehf. ....	Ísland	100%	Eignarhaldsfélag
Svarta Immobilien GmbH .....	Þýskaland	100%	Eignarhaldsfélag
Mitte ehf. ....	Ísland	100%	Eignarhaldsfélag
Esja Immobilien GmbH .....	Þýskaland	100%	Eignarhaldsfélag
Fasteignafélagið Kurfurst ehf. ....	Ísland	77%	Eignarhaldsfélag
Kurfo-Investment GmbH. ....	Þýskaland	100%	Eignarhaldsfélag
Skalafell GmbH. ....	Þýskaland	100%	Eignarhaldsfélag
SPRON Investment GmbH. ....	Þýskaland	100%	Eignarhaldsfélag
Blanda GmbH .....	Þýskaland	100%	Eignarhaldsfélag
BZ-1 Holding AB. ....	Svíþjóð	100%	Eignarhaldsfélag

- Á árinu fækkaði dótturfélögum Hildu ehf. vegna sameiningar við Hildu ehf. og önnur dótturfélög Hildu ehf.
- Ákveðnum dótturfélögum er haldið utan samstæðu þar sem þau hafa annaðhvort óverulega þýðingu fyrir rekstur eða efnahag samstæðunnar eða samstæðan aflaði eignarhlutanna eingöngu í þeim tilgangi að endurselja þá og þeir hafa ekki áður verið inni í samstæðureikningi bankans.

## Seðlar og mynt

33. Útgefnir seðlar og mynt greinast þannig (þús.kr.):

Seðlar:	2016	2015
10.000 krónur.....	27.742.500	20.057.500
5.000 krónur.....	23.868.500	26.056.000
2.000 krónur.....	229.000	238.000
1.000 krónur.....	5.535.500	4.876.000
500 krónur.....	1.445.000	1.280.000
	<u>58.820.500</u>	<u>52.507.500</u>
<b>Mynt:</b>		
100 krónur.....	2.142.300	1.905.300
50 krónur.....	592.740	532.540
10 krónur.....	537.410	500.730
5 krónur.....	120.454	114.609
1 króna.....	114.539	110.458
	<u>3.507.443</u>	<u>3.163.637</u>
<b>Samtals útgefnir seðlar og mynt</b>	<u><u>62.327.943</u></u>	<u><u>55.671.137</u></u>

## Erlendar skuldir

34. Erlendar skuldir greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Bundin innlán erlendra aðila.....	0	1.680.771
Aðrar skuldir.....	578.595	379.570
Innstæðubréf erlendra aðila.....	23.961.155	0
	<u>24.539.750</u>	<u>2.060.342</u>

- Með lögum nr. 105/2016 sem tóku gildi 21. október 2016 var samkomulag sem náðist árið 2014 milli Seðlabanka Íslands og erlendra tryggingafélaga um að félögin komi með erlendan gjaldeyri til landsins til mótvægis við yfir helming framtíðariðgjaldagreiðslna sem fara úr landi fellt úr gildi.
- Innstæðubréf erlendra aðila eru vegna aðgerða við losun hafta.

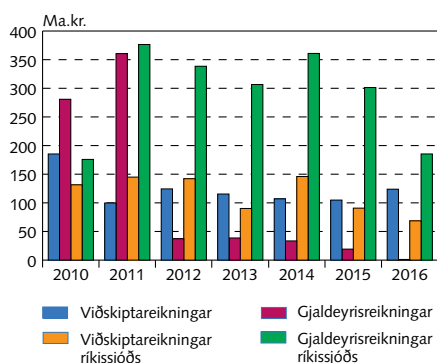


## Innstæður

## 35. Innstæður fjármálastofnana greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Viðskiptareikningar innlánsstofnana .....	44.762.347	48.254.228
Viðskiptareikningar annarra fjármálastofnana.....	25.225.716	18.644.984
Gjaldeyrisreikningar .....	1.169.651	744.458
	<u>71.157.714</u>	<u>67.643.670</u>

Próun innlendra reikninga og gjaldeyrisreikninga



Heimild: Seðlabanki Íslands.

- Þátttakendur í stórgreiðslukerfi Seðlabankans geta verið með yfirdráttarheimild innan dags á stórgreiðslureikningi sínum. Yfirdráttarheimild skal tryggja að fullu með verðbréfum sem Seðlabankinn metur hæf hverju sinni.
- Í lok árs 2016 námu tryggingar í stórgreiðslukerfinu 16,7 ma.kr. að markaðsvirði.

## 36. Innstæður annarra aðila greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Ríkissjóður og ríkisstofnanir .....	68.589.391	90.785.727
Gjaldeyrisreikningar ríkissjóðs og ríkisstofnana.....	185.370.999	301.343.954
Erlendir aðilar með innlendar innstæður.....	2.209.016	15.162.386
Bundinn gjaldeyri fjármálastofnana í slitameðferð .....	0	10.053.506
Gjaldeyrisreikningar fjármálastofnana í slitameðferð .....	0	8.414.376
Innlendar innstæður annarra aðila .....	51.656.896	22.768.947
	<u>307.826.302</u>	<u>448.528.896</u>

- Innstæður annarra aðila lækkuðu um 31,4% hjá bankanum og námu 307,8 ma.kr. í árslok 2016 samanborið við 448,5 ma.kr. árið 2015. Þessa lækkun má að mestu leyti rekja til lækkunar á viðskiptareikningum ríkissjóðs vegna innborgunar á skuldabréf við bankann. Breyting á gjaldeyrisinnstæðum ríkissjóðs er tilkomin vegna lækkunar á erlendum skuldum. Gjaldreikningar fjármálastofnana í slitameðferð eru ekki lengur til hjá bankanum í kjölfar uppgjors þeirra.

## Innlendar fjárskuldir

37. Innlendar fjárskuldir greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Innstæðubréf.....	48.451.235	0
Bundin innlán.....	290.546.782	242.079.161
Afleiðusamningur við ríkissjóð.....	1.038.899	119.959
	<u>340.036.916</u>	<u>242.199.120</u>

- Innstæðubréf eru tilkomin vegna aðgerða við losun hafta. Afleiðusamningar við ríkissjóð eru nú metnir á gangvirði í kjölfar breytinga á ársreikningalögum frá júní 2016.

## Lífeyrisskuldbindingar

38. Samkvæmt mati tryggingastærðfræðings námu skuldbindingar Seðlabanka Íslands vegna eftirlauna fyrrverandi bankastjóra, maka þeirra og forstjóra Þjóðhagsstofnunar, en bankinn bar helming af rekstrarkostnaði þeirra, samtals 241,1 m.kr. í árslok 2016. Greiðslur vegna þessara kjara námu alls 40,3 m.kr. á árinu 2016 og færast til lækkunar á áður færðri skuldbindingu. Hækkun skuldbindingar bankans, að teknu tilliti til greiðslna, nam 23,5 m.kr. á árinu 2016 og er hún gjaldfærð.

Breyting skuldbindingarinnar á árinu greinist þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Lífeyrisskuldbinding í upphafi árs.....	257.906	255.427
Greitt vegna eftirlauna.....	(40.310)	(37.197)
Breyting ársins.....	23.494	39.676
Lífeyrisskuldbinding í lok árs.....	<u>241.090</u>	<u>257.906</u>

## Aðrar skuldir

39. Aðrar skuldir greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Hlutdeild ríkissjóðs í gjaldeyrisviðskiptum.....	0	208.019
Ógreiddir skattar.....	7.314.100	815.855
Aðrar skuldir.....	1.527.725	674.296
	<u>8.841.825</u>	<u>1.698.171</u>

## Innkallanlegt eigið fé

40. Í upphafi árs 2015 gerðu Seðlabanki Íslands og ríkissjóður með sér samkomulag um innkallanlegt eigið fé Seðlabankans, með stoð í 3. mgr. 34. gr. laga nr. 36/2001, um Seðlabanka Íslands, með síðari breytingum, og var miðað við að breytingarnar hefðu áhrif frá og með 31. desember 2014. Með samkomulaginu skuldbindur ríkissjóður sig, á grundvelli heimildar í fjárlögum, til að leggja Seðlabankanum til 52 ma.kr. eigið fé í formi markaðshæfra eigna, ef

bankinn kallar eftir því í þeim tilgangi að uppfylla lágmarkskröfur um innborgað eigið fé. Eftirstöðvar innkallanlegs eigin fjár færast upp við hver áramót með hækkun vísitölu neysluverðs.

### Bundinn hlutdeildarreikningur

41. Reikningur bundinna hlutdeildartekna kemur inn á meðal eiginfjárliða vegna breytinga á ársreikningalögum. Nemi hlutdeild sem færð er í rekstur hærri fjárhæð en nemur mótteknum arði á árinu skal mismunur færður á bundinn hlutdeildarreikning. Hagnaður félaga í eigu bankans nemur 34,8 ma.kr. fyrir árið 2016 og er færður að fullu á reikninginn. Tilgangur með að binda hlutdeildartekjur er sá að koma í veg fyrir að félög greiði út arð vegna óinnleysta hlutdeildartekna.

### Próun á eiginfjárlutfalli bankans

42. Á síðastliðnum fimm árum hefur eigið fé bankans breyst eins og eftirfarandi tafla sýnir (tölur í m.kr.):

	2016	2015	2014	2013	2012
Eigið fé í ársbyrjun (án endurmats).....	39.817	74.460	70.679	85.409	93.650
Endurmat eigna í árslok .....	4.250	4.299	4.348	4.450	4.502
Eigið fé í árslok .....	<u>44.067</u>	<u>78.760</u>	<u>75.027</u>	<u>89.859</u>	<u>98.152</u>
<i>Stöðutölur/hlutföll í lok árs</i>					
Heildareignir bankans .....	876.071	916.977	953.589	1.002.200	1.068.100
Eigið fé (án endurmats eigna) .....	39.817	74.460	70.679	85.409	93.650
Eiginfjárlutfall bankans .....	5,0%	8,6%	7,9%	9,0%	9,2%

### Ríkissjóður

43. Vaxtatekjur og gjöld við ríkissjóð greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Vaxtatekjur af skuldabréfi.....	3.771.717	6.805.762
Vaxtatekjur af ríkisbréfum .....	1.287.833	453.063
Vaxtatekjur af erlendum verðbréfum .....	0	132.926
	<u>5.059.550</u>	<u>7.391.751</u>
Vaxtagjöld af viðskiptareikningum.....	4.747.136	4.896.752
Vaxtagjöld af gjaldeyrisreikningum .....	481.164	185.419
Vaxtagjöld af bundnu skuldabréfi í erlendum gjaldeyri ...	0	171.035
Vaxtagjöld af afleiðusamningum.....	296.304	255.937
	<u>5.524.604</u>	<u>5.509.143</u>
	<u>(465.054)</u>	<u>1.882.608</u>

Hreinar vaxtaberandi eignir og skuldir greinast þannig (þús.kr.):

	2016	2015
Skuldabréf .....	28.754.996	90.632.442
Ríkisbréf .....	12.060.453	7.357.108
Ríkisbréf í erlendum gjaldeyri .....	0	423.100
	<u>40.815.449</u>	<u>98.412.650</u>
Ríkissjóður og ríkisstofnanir .....	68.589.391	90.785.727
Gjaldeyrisreikningar ríkissjóðs .....	185.370.999	301.343.954
Afleiðusamningur .....	1.038.899	119.959
	<u>254.999.289</u>	<u>392.249.641</u>

### Eignir utan efnahags, ábyrgðarskuldbindingar og önnur mál

44. Seðlabanki Íslands er skuldbundinn til að greiða Alþjóðagreiðslubankanum áskrift að hlutafé verði eftir því kallað. Þegar hafa verið greidd 25% af áskrift en 75% hluti getur komið til greiðslu og nemur hann 785 m.kr.
- Seðlabanki Íslands hafði í árslok 2016 aðgang að lánafyrirgreiðslu hjá Alþjóðagreiðslubankanum, í formi endurhverfa verðbréfa-viðskipta, að fjárhæð 400 m. Bandaríkjadala, sem svarar til 45,1 ma.kr. Bankinn nýtti sér ekki þessa fyrirgreiðslu á árinu 2016.
  - Slitastjórn Saga Capital hf. hefur höfðað mál vegna endurfjármögnunar skulda Saga Capital við Seðlabanka Íslands og fjárhagsleggar endurskipulagningar Saga Capital á árinu 2010. Stefnufjárhæð er 14.294 m.kr.

### Afleiðusamningar

45. Afleiður eru flokkaðar eftir því annars vegar hvort afleiðan sé skráð í gjaldeyrisforða, þ.e. hún er gerð við erlendan aðila og er í erlendum gjaldeyri, eða hins vegar aðrar afleiður. Virði afleiðna er skráð sem nettó verðmæti. Nettó merkir eignir að frádregnum skuldbindingum.
- Framvirkir samningar um gjaldeyrisviðskipti (e. FX forward) eru skráðir miðað við framvirkan höfuðstól sem margfaldaður er með muninum á milli uppgjörsgengis og gengis á viðskiptadegi (stundargengi/samningsgengi). Munurinn á milli gengis á viðskiptadegi og samningsgengis er færður í gegnum rekstur.
  - Framvirkir skiptasamningar um gjaldeyrisviðskipti (e. FX swap) eru bókaðir annars vegar sem stundarleggur og hins vegar sem framvirkur leggur. Stundarleggur er bókfærður eins og stundarviðskipti (e. FX spot) og framvirkur leggur er bókaður eins og framvirkir samningar.
  - Hagnaður framvirkra og skiptasamninga um gjaldeyrisviðskipti bókfærast sem gengishagnaður af gjaldeyrisviðskiptum.

## Áhættustýring

46. Seðlabanki Íslands er opinber stofnun sem hefur ákveðnu hlutverki að gegna samkvæmt ákvæðum laga sem einkum lúta að peningamálastjórnun með vaxtaákvörðunum sínum og ávöxtun gjalddeyrissvarasjóðs landsmanna. Áhætta í rekstri hans er því nokkuð af annarri gerð en í rekstri annarra fjármálastofnana þó að sömu heiti séu notuð. Fjárhagsleg áhætta Seðlabanka Íslands greinist í kröfu-, lausafjár- og markaðsáhættu. Kröfuáhætta er hættu á tapi vegna þess að mótaðilar eða útgefendur eru ófærir um að standa við fjárhagslegar skuldbindingar sínar á réttum tíma. Kröfuáhætta er skipt upp í útgefandaáhættu, mótaðilaáhættu og uppgjörshættu. Lausafjáraáhætta er sú áhætta að Seðlabankinn verði ófær um að sinna verkefnum sínum og skyldum vegna þess að eignir eru ónógar, ekki er hægt að selja þær í tíma eða aðeins er hægt að selja þær með verulegum afslætti. Markaðsáhætta er skilgreind sem hættu á tapi eða skerðingu fjáreigna vegna breytinga á markaðsvirði eignanna. Markaðsáhætta skiptist í gjaldeyrisáhættu, vaxtaáhættu, vaxtaálagsáhættu og gullverðsáhættu. Að auki býr bankinn við rekstraráhættu en það er áhættan af því að mannleg mistök eigi sér stað eða innri verkferlar og kerfi bregðist. Rekstraráhættu er stjórnað af starfsmönnum bankans á daglegum grunni en kappkostað er að innleiða eftirlit og verkferla sem lágmarka áhættuna.

- Eignahlið samstæðureiknings Seðlabankans samanstendur mestmegnis af erlendum hluta, sem varðveittur er í gjaldeyrisvarasjóði bankans, og innlendum fjáreignum þar sem mótaðilar eru aðallega fjármálastofnanir og ríkissjóður. Hér á eftir fylgir umsögn um fjárhagslega megináhættu Seðlabankans sem að stærstum hluta er vegna gjaldeyrisforða, markaðsviðskipta við fjármálastofnanir og kröfur á fjármálastofnanir í gegnum Eignarhaldsfélag Seðlabankans (ESÍ).

## Gjaldeyrisforði

- Við stýringu gjaldeyrisforða er farið eftir starfsreglum um varðveislu gjaldeyrisforða sem samþykktar voru í mars 2013. Í reglunum eru sett ytri mörk ásættanlegrar fjárhagslegrar áhættu vegna gjaldeyrisforða.

## Kröfuáhætta

- Hér að neðan er gjaldeyrisforði bankans sundurliðaður eftir tegund, lánshæfismati og heimalandi útgefanda og mótaðila.

Tegund útgefenda og mótaðila í gjaldeyrisforða	2016	2015
Ríkissjóður	68,8%	44,2%
Ríkisstofnanir	9,0%	17,7%
Fjölpjódastofnanir	3,6%	8,0%
Einingar sambandsríkja	0,0%	1,3%
Sértryggð skuldabréf	0,1%	0,7%
Fjármálafyrirtæki	1,1%	2,5%
Innstæður hjá seðlabönkum og Alþjóðagreiðslubankanum	12,7%	19,5%
Innstæður hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum	3,4%	3,6%
Innstæður hjá fjármálafyrirtækjum	0,2%	2,6%
Gull	1,0%	

- Lánshæfismat útgefenda og mótaðila í gjaldeyrisforða.

Lánshæfismat	2016	2015
AAA	75,2%	70,5%
AA+	17,1%	17,9%
AA	2,8%	3,4%
AA-	1,6%	3,5%
A+	0,0%	0,5%
A	0,2%	1,2%
A-	0,0%	0,8%
BBB+	2,0%	1,9%
BBB	0,0%	0,2%
Gull	1,0%	

- Innstæður hjá seðlabönkum og Alþjóðagreiðslubankanum í gjaldeyrisforða jafngilda um 13% af forða. Seðlabankar eru að jafnaði ekki með lánshæfismat en lánshæfismat þeirra er metið það sama og ríkissjóðs viðkomandi lands. Gengið er út frá því að Alþjóðagreiðslubankinn sé með AAA lánshæfismat (mótaðilaáhætta).
- Innstæður hjá viðskiptabönkum í gjaldeyrisforða eru innan við 1% af forða sem dreift er í mismunandi gjaldmiðlum hjá mismunandi bönkum og leitast bankinn við að halda þessum innstæðum í lágmarki (mótaðilaáhætta).

Dreifing á erlendum eignum í gjaldeyrisforða eftir heimalandi útgefenda/mótaðila:

Land	Lánshæfismat	2016	2015
Bandaríkin	AAA	42,98%	26,12%
Þýskaland	AAA	21,20%	24,81%
Fjölbjóðastofnanir	AAA	7,04%	11,09%
Holland	AAA	5,56%	8,42%
Frakkland	AA+	5,72%	6,60%
Finnland	AAA	1,95%	3,29%
Bretland	AA+	9,04%	4,69%
Noregur	AAA	0,44%	1,50%
Kanada	AAA	0,00%	1,63%
Alþjóðagreiðslubankinn (BIS) <sup>1</sup>	AAA	0,00%	4,22%
Lúxemborg	AAA	0,86%	1,70%
Austurríki	AAA	0,45%	1,04%
Ítalía	BBB+	1,05%	1,10%
Svíþjóð	AAA	0,99%	1,19%
Danmörk	AAA	0,16%	0,51%
Spánn	BBB	0,83%	1,45%
Írland	BBB+	0,15%	0,22%
Kína	A+	0,14%	0,21%
Japan	A+	0,02%	0,01%
Ástralía	AAA	0,05%	0,10%
Sviss	AAA	0,00%	0,10%
Belgía	AA	0,30%	0,00%
Gull	-	1,06%	

1. Alþjóðagreiðslubankinn er í eigu fjölmargra seðlabanka og flokkast því ekki undir eitt ákveðið land.

## Uppgjörsáhætta

- Uppgjörsáhætta er sú áhætta að uppgjör fari ekki fram eins og til var ætlast, t.d. ef mótaðili afhendir ekki verðbréf þegar SÍ hefur afhent peninga o.s.frv. Vegna fárra viðskipta að jafnaði er uppgjörsáhætta í forða oftast mjög lítil. Stærstu viðskipti eru að jafnaði skuldabréfaviðskipti en þau eru ekki gerð upp hjá uppgjörsmiðstöðinni fyrir en bréf og lausafé mætast og er því uppgjörsáhættan í viðskiptunum minni háttar. Reglur bankans um kröfuáhættu og lausafjárahættu setja uppgjörsáhættu bankans ytri mörk.

## Lausafjárahætta

- Lausafjárahætta er sú áhætta að Seðlabankinn verði ófær um að sinna verkefnum sínum og skyldum vegna þess að eignir eru ónógar, ekki er hægt að selja þær í tíma eða aðeins er hægt að selja þær með verulegum afslætti. Gjaldreyrisforði bankans er að miklum meirihluta varðveittur í auðseljanlegum verðbréfum, innstæðum í seðlabönkum og innstæðum hjá Alþjóðagreiðslubankanum.
- Í eftirfarandi töflu kemur fram hvernig eignir og skuldir Seðlabankans í heild greinast eftir gjaldkræfni. Í töflunni kemur fram mismunur miðað við erlenda og innlenda gjalddagastöðu.

Greining eftirstöðva eftir eignum og skuldum í innlendum og erlendum gjaldmiðli 2015 (m.kr.):

	Gjaldfallið	Óbundið	Innan 3 mánn.	3-12 mánn.	1-5 ára	Yfir 5 ára	Samtals
<i>Eignir í erlendum gjaldmiðli</i>							
Gulleign.....		23	8.767				8.790
Erlendar eignir.....		613.205	27.524	120	758		641.607
Gjaldreyrisstaða við AGS.....		3.369					3.369
Innlendar fjáreignir.....			423		56.314		56.737
Aðrar eignir.....		7					7
<i>Eignir í innlendum gjaldmiðli</i>							
Innlendar fjáreignir.....	54.557	200		98.413	24.814	16.039	194.023
Fastafjármunir og lausafjármunir ..		4.811					4.811
Aðrar eignir.....		6.125		1.493	13		7.632
	54.557	627.743	36.714	100.025	81.899	16.039	916.977
<i>Skuldir í erlendum gjaldmiðli</i>							
Erlendar skuldir.....				2.060			2.060
Mótvirði við AGS.....		20.156					20.156
Innstæður fjármálastofnana.....		744					744
Aðrar innstæður.....		320.170					320.170
Aðrar skuldir.....	2						2
<i>Skuldir í innlendum gjaldmiðli</i>							
Seðlar og mynt.....		55.671					55.671
Innstæður fjármálastofnana.....		66.899					66.899
Aðrar innstæður.....		128.359					128.359
Innlendar fjárskuldir.....			242.079			120	242.199
Tekjuskattsskuldbinding.....					3		3
Lífeyrissjóðsskuldbinding.....				35	80	143	258
Aðrar skuldir.....			880	816			1.696
	2	591.999	242.959	2.911	83	263	838.218



	Gjaldfallið	Óbundið	Innan 3 mán.	3-12 mán.	1-5 ára	Yfir 5 ára	Samtals
Mism. í erl. gjalddagastöðu.....	(2)	275.535	36.714	(1.940)	57.072	0	367.379
Mism. í innl. gjalddagastöðu .....	54.557	(239.792)	(242.959)	99.055	24.745	15.776	(288.619)
Heildarstaða.....	54.555	35.743	(206.245)	97.114	81.816	15.776	78.760

## Greining eftirstöðva eftir eignum og skuldum í innlendum og erlendum gjaldmiðli 2016 (m.kr.):

	Gjaldfallið	Óbundið	Innan 3 mán.	3-12 mán.	1-5 ára	Yfir 5 ára	Samtals
<i>Eignir í erlendum gjaldmiðli</i>							
Gulleign.....		22	8.288				8.310
Erlendar eignir.....		796.120		938	654		797.712
Gjaldeyrisstaða við AGS.....		10.596					10.596
Innlendar fjáreignir.....					84		84
<i>Eignir í innlendum gjaldmiðli</i>							
Innlendar fjáreignir.....	1.365	4.207			40.815	4.974	51.363
Fastafjármunir og lausafjármunir ..		4.794					4.794
Aðrar eignir.....		1.752		1.311	149		3.213
	1.365	817.492	8.288	2.249	41.703	4.974	876.071
<i>Skuldir í erlendum gjaldmiðli</i>							
Erlendar skuldir.....				579			579
Mótvirði við AGS.....		17.030					17.030
Innstæður fjármálastofnana.....		1.170					1.170
Aðrar innstæður.....		185.729					185.729
<i>Skuldir í innlendum gjaldmiðli</i>							
Seðlar og mynt.....		62.328					62.328
Erlendar skuldir.....				23.961			23.961
Innstæður fjármálastofnana.....		69.988					69.988
Aðrar innstæður.....		122.097					122.097
Innlendar fjárskuldir.....			290.547	48.451		1.039	340.037
Tekjuskattsskuldbinding.....					2		2
Lífeyrissjóðsskuldbinding.....				35	80	126	241
Aðrar skuldir.....			1.528	7.314			8.842
	0	458.342	292.075	80.340	82	1.165	832.003
Mism. í erl. gjalddagastöðu.....	0	602.809	8.288	359	739	0	612.194
Mism. í innl. gjalddagastöðu .....	1.365	(243.660)	(292.075)	(78.451)	40.883	3.809	(568.127)
Heildarstaða.....	1.365	359.149	(283.787)	(78.091)	41.621	3.809	44.067

## Markaðsáhætta

47. Gjaldeyrisáhætta Seðlabankans er sú áhætta að verða fyrir tjóni vegna breytinga á gengi erlendra gjaldmiðla gagnvart krónunni. Leitast er við að lágmarka gjaldeyrisáhættu Seðlabankans á hverjum tíma með því að halda eignum í sömu gjaldmiðlum og fjárhæðum og skuldbindingum í erlendum gjaldmiðlum eftir því sem frekast er kostur. Hér er um að ræða samstæðureikning Seðlabankans og ESÍ. Gjaldeyrisáhattuskuldbindingu hreinnar gjald-eyriseignar bankans (gjaldeyrisjöfnuði) er síðan haldið í ákveðinni gjaldmiðlasamsetningu. Bankinn notar afleiður til að stýra gjald-eyrisáhættu. Gjald-eyrisjöfnuður Seðlabankans í lok árs 2015 og 2016 skiptist með eftirfarandi hætti:

## Greining gjaldmiðla í fjáreignum og skuldum 2015 (m.kr.):

Eignir:	Evra	Bandaríkja- dalur	Sterlings- pund	Jen	Aðrir gjaldm.	Gull	Samtals
Gulleign .....						8.790	8.790
Erlendar eignir .....	285.501	305.398	52.757	1.545	954		646.155
Gjald-eyrisstaða við AGS .....	1.120	1.605	400	244			3.369
Innlendar fjáreignir .....	1.104	32.909	8.943	9.190	4.854		57.000
Aðrar eignir .....	5	1					7
	<u>287.725</u>	<u>339.911</u>	<u>62.100</u>	<u>10.979</u>	<u>5.808</u>	<u>8.790</u>	<u>715.321</u>
<b>Skuldir:</b>							
Erlendar skuldir .....	2.453				5.124		7.578
Mótvirði við AGS .....	6.701	9.600	2.393	1.462			20.156
Innstæður fjármálastofnana ...	252	167	37	9	280		744
Aðrar innstæður .....	136.224	177.093	6.470		100		319.887
Aðrar skuldir .....	6	12	1				18
	<u>145.636</u>	<u>186.871</u>	<u>8.900</u>	<u>1.471</u>	<u>5.505</u>	<u>0</u>	<u>348.383</u>
Nettóeign í ISK .....	<u>142.089</u>	<u>153.040</u>	<u>53.200</u>	<u>9.508</u>	<u>303</u>	<u>8.790</u>	<u>366.938</u>

## Greining gjaldmiðla í fjáreignum og skuldum 2016 (m.kr.):

Eignir:	Evra	Bandaríkja- dalur	Sterlings- pund	Jen	Aðrir gjaldm.	Gull	Samtals
Gull .....						8.310	8.310
Erlendar eignir .....	295.801	388.275	85.127	23.788	3.186		796.178
Gjald-eyrisstaða við AGS .....	3.217	4.589	834	802	1.154		10.596
Innlendar fjáreignir .....	1.500			48	37		1.584
Aðrar eignir .....	5	1					6
	<u>300.523</u>	<u>392.865</u>	<u>85.961</u>	<u>24.638</u>	<u>4.377</u>	<u>8.310</u>	<u>816.674</u>
<b>Skuldir:</b>							
Erlendar skuldir .....	1.791						1.791
Mótvirði við AGS .....	5.170	7.375	1.340	1.290	1.855		17.030
Innstæður fjármálastofnana ...	310	343	169	79	269		1.170
Aðrar innstæður .....	106.256	79.249	1				185.505
Innlendar fjárskuldir .....	585	99	37		87		808
Aðrar skuldir .....	5						5
	<u>114.117</u>	<u>87.066</u>	<u>1.547</u>	<u>1.368</u>	<u>2.211</u>	<u>0</u>	<u>206.309</u>
Nettóeign í ISK .....	<u>186.406</u>	<u>305.799</u>	<u>84.414</u>	<u>23.270</u>	<u>2.167</u>	<u>8.310</u>	<u>610.365</u>

## Vaxtaáhætta

- Vaxtaáhætta er sú áhætta að fé tapist vegna breytinga á markaðs-vöxtum. Stefna bankans í fjárfestingu miðast að því að bankinn geti ætíð sinnt verkefnum sínum og skyldum. Því er leitast við að erlendar eignir séu seljanlegar og fé er aðeins fest hjá traustum aðilum. Ávöxtun er þó einnig höfð til hliðsjónar við fjárfestingu. Dregið er úr vaxtaáhættu í erlendum gjaldeyri með því að stilla eignum á móti skuldum.

## Gullverðsáhætta

- Gulleign er hluti af gjaldeyrisforða og eru markaðsbreytingar á gulli því áhætta fyrir Seðlabankann. Gull er þó ekki stór hluti af forða en bankinn á um 64 þúsund únsur af gulli sem jafngildir um 1,3% af gjaldeyrisforða. Á árinu lánaði Seðlabankinn erlendum fjármála-fyrirtækjum gull.

## Markaðsviðskipti

- Viðskipti Seðlabankans við innlend fjármálafyrirtæki eru tvenns konar. Annars vegar lána Seðlabankinn fjármálafyrirtækjum lausa-fé til skamms tíma gegn veði, hins vegar leggja fjármálafyrirtæki fé inn á reikninga í Seðlabankanum.
- Kröfuáhætta í lánveitingum Seðlabankans er óveruleg. Veð sem Seðlabankinn tekur vegna lána eru gefin út af íslenska ríkinu eða eru með ríkisábyrgð. Í langflestum tilfellum lána Seðlabankinn til skamms tíma í einu. Verði mótaðili ófær um að greiða lán heldur Seðlabankinn eftir undirliggjandi veði í bréfum sem eru auðseljan-leg og hafa öruggt greiðsluflæði. Seðlabankinn tekur alltaf á móti veði áður en lán er veitt og afhendir ekki veð fyrr en lán hefur verið endurgreitt. Uppgjörsáhætta bankans er því óveruleg.
- Markaðsáhætta: Seðlabankinn vaktar markaðsverð veða sem hann hefur tekið vegna lána eða vegna trygginga í greiðslukerfum. Frádrag er alltaf tekið af markaðsverði áður en lán er veitt. Verði breyting á markaðsverði eigna getur bankinn samdægurs kallað eftir auknum tryggingum.
- Lausafjárahætta: Öll reglubundin viðskipti við fjármálafyrirtæki eru í íslenskum krónum og lítil líkindi til þess að Seðlabankinn geti ekki uppfyllt skyldur sínar.

## Eignasafn Seðlabanka Íslands

- Kröfuáhætta: ESÍ og dótturfélög eiga kröfur á fyrirtæki í slitameð-ferð, fasteignatryggð lán til lögaðila, fasteignir og lóðir. Umræddar kröfur komust í eigu ESÍ í kjölfar fjármálaáfallsins á árinu 2008 og eiga rætur sínar að rekja til viðskipta Seðlabanka Íslands við fjármálastofnanir í aðdraganda áfallsins. Meirihluti eigna ESÍ og dótturfélaga í lok árs er handbært fé.
- ESÍ og dótturfélög vakta eignasafn sitt m.t.t. kröfuáhættu og gera nauðsynlegar ráðstafanir á hverjum tíma til að viðhalda verðmæti

eigna sinna eins og kostur er í samræmi við samþykktar heimildir stjórnar og framkvæmdastjóra félaganna. Í þeim ráðstöfunum kunna að felast eftirgjöf krafna, skuldaraskipti, bein fjárútlát, viðskipti með kröfur, yfirtökur og samrunar.

Viðaukar með samstæðuársreikningi

# Seðlabanki Íslands

## Rekstrarreikningur ársins 2016

	2016	2015
<b>Vaxtatekjur</b>		
Vaxtatekjur af innlendum eignum .....	15.955.687	29.902.690
Vaxtatekjur af erlendum eignum .....	8.351.686	7.449.528
	<u>24.307.373</u>	<u>37.352.218</u>
<b>Vaxtagjöld</b>		
Vaxtagjöld af innlendum skuldum .....	(28.578.978)	(22.129.198)
Vaxtagjöld af erlendum skuldum .....	(364.737)	(652.231)
	<u>(28.943.715)</u>	<u>(22.781.429)</u>
<b>Hrein (vaxtagjöld) / tekjur</b>	<b>(4.636.341)</b>	<b>14.570.789</b>
<b>Rekstrartekjur</b>		
Þjónustutekjur .....	326.132	323.702
Þjónustugjöld .....	(298.714)	(168.220)
Seðlar úr umferð .....	180	750
Tekjur af hlutafjäreign .....	39.644	44.490
Verðendurmat innlendra eigna .....	402.764	21
Verðendurmat erlendra eigna .....	(2.896.298)	(7.392.174)
Verðendurmat gulls .....	861.025	(1.067.425)
Gengishagnaður (tap) af gjaldeyrisviðskiptum .....	28.389.483	(119.155)
	<u>26.824.215</u>	<u>(8.378.013)</u>
<b>Hreinar rekstrartekjur</b>	<b>22.187.874</b>	<b>6.192.776</b>
<b>Rekstrargjöld</b>		
Laun og launatengd gjöld .....	(2.348.530)	(2.144.108)
Annar rekstrarkostnaður .....	(874.570)	(770.283)
Kostnaður af seðlum og mynt .....	(148.548)	(166.012)
Afskriftir fastafjármuna .....	(90.069)	(87.013)
	<u>(3.461.716)</u>	<u>(3.167.415)</u>
<b>Hlutdeild í afkomu dótturfélaga .....</b>	<b>34.770.780</b>	<b>10.857.925</b>
<b>Hagnaður án gengismunar</b>	<b>53.496.938</b>	<b>13.883.287</b>
<b>Gengismunur .....</b>	<b>(88.193.360)</b>	<b>(8.231.973)</b>
<b>(Tap) hagnaður ársins</b>	<b>(34.696.422)</b>	<b>5.651.314</b>

## Efnahagur 31. desember 2016

	2016	2015
<b>Eignir</b>		
Gulleign .....	8.309.617	8.790.287
Erlendar eignir .....	797.683.993	640.849.174
Gjaldeyrisstaða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn .....	10.596.223	3.369.392
Innlendar fjáreignir .....	43.246.939	271.425.163
Varanlegir rekstrarfjármunir .....	4.625.809	4.584.710
Aðrar eignir .....	36.180.700	19.321.609
	<u>900.643.282</u>	<u>948.340.335</u>
<b>Eigið fé og skuldir</b>		
Stofnfé .....	85.634.079	83.501.000
Óinnkallað stofnfé .....	(54.133.079)	(52.000.000)
Endurmat fasteigna og lausafjármuna .....	4.250.168	4.299.112
Þýðingarmunur .....	(8.359)	(12.572)
Bundnar hlutdeildartekjur .....	34.770.780	0
Annað eigið fé (neikvætt) .....	(26.446.217)	42.972.042
Eigið fé	<u>44.067.372</u>	<u>78.759.581</u>
Seðlar og mynt .....	62.327.943	55.671.137
Erlendar skuldir .....	24.539.750	2.060.342
Mótvirði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn .....	17.030.072	20.155.612
Innstæður fjármálastofnana .....	71.157.714	67.643.670
Aðrar innstæður .....	340.547.975	480.943.537
Innlendar fjárskuldir .....	340.036.916	242.199.120
Lífeyrisskuldbinding .....	241.090	257.906
Aðrar skuldir .....	694.450	649.430
Skuldir	<u>856.575.910</u>	<u>869.580.754</u>
Eigið fé og skuldir	<u>900.643.282</u>	<u>948.340.335</u>



# Eignasafn Seðlabanka Íslands ehf.

## Rekstrarreikningur ársins 2016

	2016	2015
Vaxtatekjur .....	3.702.423	8.191.493
Vaxtagjöld .....	(11.220.762)	(19.826.876)
<b>Hrein vaxtagjöld</b>	<b>(7.518.338)</b>	<b>(11.635.383)</b>
Þjónustutekjur .....	29.139	181.757
Laun og launatengd gjöld .....	(267.506)	(251.090)
Tekjur af hlutafjäreign .....	14.439	41.433
Matsbreytingar verðbréfa .....	46.274.927	19.033.096
Annar rekstrarkostnaður .....	(199.105)	(316.429)
Bakfærð virðisrýrnun krafna .....	4.212.827	6.116.655
Þjónustugjöld .....	(162.316)	(291.567)
	<b>49.902.404</b>	<b>24.513.855</b>
<b>Rekstrarhagnaður</b>	<b>42.384.066</b>	<b>12.878.472</b>
Hlutdeild í afkomu dóttur- og hlutdeildarféлага .....	0	(24.675)
<b>Hagnaður án gengismunar</b>	<b>42.384.066</b>	<b>12.853.797</b>
Gengismunur .....	(555.572)	(121.041)
<b>Hagnaður fyrir skatta</b>	<b>41.828.494</b>	<b>12.732.756</b>
Tekjuskattur .....	(7.153.015)	(2.151.791)
<b>Hagnaður ársins</b>	<b>34.675.480</b>	<b>10.580.965</b>

## Efnahagsreikningur 31. desember 2016

	2016	2015
<b>Eignir</b>		
<b>Erlendar eignir</b>		
Bankainnstæður .....	27.725	0
	<u>27.725</u>	<u>0</u>
<b>Innlendar eignir</b>		
<b>Fastafjármunir</b>		
Hlutabréfaeign .....	220.008	260.492
Eignarhlutar í dótturfélögum .....	10.000	139.195
Skuldabréfaeign og aðrar langtímakröfur .....	961.033	38.462.220
Almennar kröfur á fjármálafyrirtæki í slitameðferð .....	1.365.425	54.557.267
Fullnustueignir .....	1.164.916	4.905.532
Tekjuskattsinneign .....	149.171	13.402
	<u>3.870.554</u>	<u>98.338.109</u>
<b>Veltufjármunir</b>		
Markaðsverðbréf .....	0	26.715
Aðrar skammtímakröfur .....	2.893.709	3.495.410
Bankainnstæður .....	35.937.158	31.694.877
	<u>38.830.867</u>	<u>35.217.002</u>
	<u>42.729.146</u>	<u>133.555.110</u>
<b>Eigið fé og skuldir</b>		
<b>Eigið fé</b>		
Hlutafé .....	1.001	1.001
Lögbundinn varasjóður .....	250	250
Þýðingarmunur .....	(8.359)	(12.572)
Bundinn hlutteilarreikningur .....	1.802.933	0
Óráðstafað eigið fé* .....	32.885.138	10.580.965
	<u>34.680.963</u>	<u>10.569.644</u>
<b>Innlendar skuldir</b>		
<b>Langtímaskuldir</b>		
Skuld við tengda aðila .....	0	114.861.615
	<u>0</u>	<u>114.861.615</u>
<b>Skammtímaskuldir</b>		
Ógreiddir reiknaðir skattar .....	7.289.073	774.371
Aðrar skuldir .....	759.109	7.349.480
	<u>8.048.182</u>	<u>8.123.851</u>
<b>Skuldir</b>	<u>8.048.182</u>	<u>122.985.466</u>
<b>Eigið fé og skuldir</b>	<u>42.729.146</u>	<u>133.555.110</u>

\* ESI greiddi Seðlabanka Íslands arð að fjárhæð 10,6 ma.kr. á árinu 2016.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

# Greiðsluveitan ehf.

## Rekstrarreikningur ársins 2016

	2016	2015
Rekstrartekjur	944.589	922.403
Rekstur kerfa .....	(480.037)	(452.068)
Laun og tengd gjöld .....	(242.630)	(224.622)
Annar rekstrarkostnaður .....	(85.133)	(59.425)
Afskriftir .....	(69.192)	(95.570)
Rekstrarhagnaður	67.597	90.718
Fjármunatekjur .....	51.615	40.665
Fjármagnsgjöld .....	(83)	(1.886)
Hagnaður fyrir skatta .....	119.130	129.496
Tekjuskattur .....	(23.829)	(25.903)
Hagnaður ársins	95.301	103.593

## Efnahagsreikningur 31. desember 2016

	2016	2015
Eignir		
Fastafjármunir		
Varanlegir rekstrarfjármunir .....	175.548	234.136
	<u>175.548</u>	<u>234.136</u>
Veltufjármunir		
Viðskiptakröfur .....	112.580	104.223
Aðrar skammtímakröfur .....	46.724	25.703
Handbært fé .....	992.005	920.190
	<u>1.151.309</u>	<u>1.050.117</u>
Eignir	<u>1.326.857</u>	<u>1.284.253</u>
Eigið fé og skuldir		
Eigið fé		
Hlutfé .....	20.000	20.000
Yfirverðsreikningur hlutfjár .....	108.240	108.240
Lögbundinn varasjóður .....	5.000	5.000
Próunarreikningur .....	548.167	593.196
Óráðstafað eigið fé .....	533.923	393.594
Eigið fé	<u>1.215.330</u>	<u>1.120.030</u>
Langtímaskuldir og skuldbindingar		
Tekjuskattsskuldbinding .....	1.764	2.962
	<u>1.764</u>	<u>2.962</u>
Skammtímaskuldir		
Viðskiptaskuldir .....	52.899	17.123
Ógreiddir reiknaðir skattar .....	25.027	41.484
Aðrar skammtímaskuldir .....	31.836	102.654
	<u>109.762</u>	<u>161.261</u>
Skuldir	<u>111.526</u>	<u>164.223</u>
Eigið fé og skuldir	<u>1.326.857</u>	<u>1.284.253</u>



VIÐAUKAR





## Fréttir Seðlabanka Íslands á árinu 2016

Nr.	1	8. janúar 2016	Heimildir lífeyrissjóða til fjárfestingar erlendis
–	2	18. janúar 2016	Innlendur gjaldeyrismarkaður og gjaldeyrisforði 2015
–	3	25. janúar 2016	Fyrsti fundur fjármálastöðugleikaráðs árið 2016
–	4	10. febrúar 2016	Yfirlýsing peningastefnunar 10. febrúar 2016
–	5	18. febrúar 2016	Síðasta undanþágan vegna uppgjörs búa fallinna viðskiptabanka og sparissjóða hefur verið veitt
–	6	2. mars 2016	Greiðslujöfnuður og erlend staða þjóðarbúsins á fjórða ársfjórðungi 2015
–	7	16. mars 2016	Yfirlýsing peningastefnunar 16. mars 2016
–	8	11. maí 2016	Yfirlýsing peningastefnunar 11. maí 2016
–	9	19. maí 2016	Heimildir lífeyrissjóða til fjárfestingar erlendis
–	10	25. maí 2016	Seðlabanki Íslands heldur gjaldeyrisútboð 16. júní næstkomandi
–	11	1. júní 2016	Yfirlýsing peningastefnunar 1. júní 2016
–	12	2. júní 2016	Greiðslujöfnuður og erlend staða þjóðarbúsins á fyrsta ársfjórðungi 2016
–	13	4. júní 2016	Nýtt stjórnæki til að tempra og hafa áhrif á samsetningu fjármagnsinnstreymis
–	14	9. júní 2016	Breyting á útboðsskilmálum vegna kaupa Seðlabanka Íslands á íslenskum krónum í skiptum fyrir erlendan gjaldeyri
–	15	13. júní 2016	Breyting á útboðsskilmálum vegna kaupa Seðlabanka Íslands á íslenskum krónum í skiptum fyrir erlendan gjaldeyri, birt 13. júní 2016
–	16	16. júní 2016	Af gjaldeyrisútboði
–	17	21. júní 2016	Niðurstaða gjaldeyrisútboðs 16. júní 2016
–	18	28. júní 2016	Ársfundur Alþjóðagreiðslubankans
–	19	29. júní 2016	Gjaldeyrisútboð Seðlabanka Íslands hinn 16. júní sl.
–	20	1. júlí 2016	Heimildir lífeyrissjóða til fjárfestinga erlendis
–	21	5. júlí 2016	Sigríður Benediktsdóttir framkvæmdastjóri fjármálastöðugleika lætur af störfum
–	22	24. ágúst 2016	Yfirlýsing peningastefnunar 24. ágúst 2016
–	23	2. september 2016	Greiðslujöfnuður og erlend staða þjóðarbúsins á öðrum ársfjórðungi 2016
–	24	5. október 2016	Yfirlýsing peningastefnunar 5. október 2016
–	25	14. október 2016	Fundir seðlabankastjóra í Brussel 27. og 28. september síðastliðinn
–	26	19. október 2016	Nýjar heimildir lífeyrissjóða til fjárfestinga erlendis
–	27	21. október 2016	Breytingar á lögum um gjaldeyrimál
–	28	16. nóvember 2016	Yfirlýsing peningastefnunar 16. nóvember 2016
–	29	21. nóvember 2016	Samkomulag um tryggingarsamninga sem fela í sér sparnað erlendis fallið úr gildi
–	30	2. desember 2016	Greiðslujöfnuður og erlend staða þjóðarbúsins á þriðja ársfjórðungi 2016
–	31	14. desember 2016	Yfirlýsing peningastefnunar 14. desember 2016
–	32	21. desember 2016	Seðlabanki Kína og Seðlabanki Íslands endurnýja gjaldmiðlaskiptasamning
–	33	28. desember 2016	Heimildir lífeyrissjóða til fjárfestinga erlendis á árinu 2017

## Ritaskrá Seðlabanka Íslands árið 2016

### *Rit á íslensku:*

Ársskýrsla 2015.

Fjármálastöðugleiki 2016, tvö hefti.

Peningamál 2016, fjögur hefti.

Fjármálainnviðir 2016.

Hagvísar 2016, fjögur hefti.

Efnahagsmál, 8. rit: Peningastefnunefnd í sjö ár, september 2016.

Sérřit Seðlabanka Íslands, 10. rit: Losun fjármagnshafta, desember 2016.

### *Rit á ensku:*

Annual Report 2015.

Financial Stability 2016, tvö hefti.

Monetary Bulletin 2016, fjögur hefti.

Economic Indicators 2016, fjögur hefti.

Economy of Iceland 2016.

Central Bank of Iceland Working Paper No. 72, The long history of financial boom-bust cycles in Iceland – Part II: Financial cycles, eftir Bjarna G. Einarsson, Kristófer Gunnlaugsson, Þorvarð Tjörva Ólafsson og Þórarín G. Pétursson (ágúst 2016).

Central Bank of Iceland Working Paper No.73, Small open economies in the vast ocean of global high finance, eftir Bjarna G. Einarsson, Kristófer Gunnlaugsson, Þorvarð Tjörva Ólafsson og Þórarín G. Pétursson (október 2016).

Central Bank of Iceland Working Paper No. 74, Estimating the Natural Interest Rate for Iceland: An Exploratory Study, eftir Ásgeir Daníelsson, Ólaf Sindra Helgason og Stefán Þórarínsson (desember 2016).

Öll þessi rit eru aðgengileg á vef bankans.

# TÖFLUR

## Efnisyfirlit töfluviðauka

- 93 Tafla 1 Almennir inn- og útlánsvextir við Seðlabanka Íslands
- 94 Tafla 2 Opinber gengisvísitala og vísitölur meðalgengis og raungengis krónunnar
- 94 Tafla 3 Skipting seðla og myntar í umferð utan Seðlabanka Íslands í árslok
- 95 Tafla 4 Úr reikningum innlánsstofnana
- 96 Tafla 5 Úr reikningum bankakerfisins
- 97 Tafla 6 Bindiskylduhlutföll (%)
- 97 Tafla 7 Helstu vextir sem birtir hafa verið samkvæmt 2. mgr. 10. gr. og bráðabirgðaákvæði III laga nr. 38/2001, um vexti og verðtryggingu
- 97 Tafla 8 Dæmi um árlegt meðaltal vaxta nokkurra útlána innlánsstofnana og dráttarvaxta (% á ári)
- 98 Tafla 9 Efnahagsreikningur Seðlabankans

Tafla 1 Almennir inn- og útlánsvextir við Seðlabanka Íslands<sup>1</sup>

	Viðskipta- reikningar	Bindiskyldar innstæður	Daglán, forv.	Lán gegn veði í verðbréfum til 7 daga (nafnvextir)	28 daga inn- stæðubréf (hámarks- nafnvextir)	Bundin innlán til 7 daga
2. febrúar 2011	3,25	3,25	5,25	4,25	4,00	
16. mars 2011	3,25	3,25	5,25	4,25	4,00	
20. apríl 2011	3,25	3,25	5,25	4,25	4,00	
15. júní 2011	3,25	3,25	5,25	4,25	4,00	
17. ágúst 2011	3,50	3,50	5,50	4,50	4,25	
21. september 2011	3,50	3,50	5,50	4,50	4,25	
2. nóvember 2011	3,75	3,75	5,75	4,75	4,50	
7. desember 2011	3,75	3,75	5,75	4,75	4,50	
8. febrúar 2012	3,75	3,75	5,75	4,75	4,50	
21. mars 2012	4,00	4,00	6,00	5,00	4,75	
16. maí 2012	4,50	4,50	6,50	5,50	5,25	
13. júní 2012	4,75	4,75	6,75	5,75	5,50	
22. ágúst 2012	4,75	4,75	6,75	5,75	5,50	
3. október 2012	4,75	4,75	6,75	5,75	5,50	
14. nóvember 2012	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
12. desember 2012	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
6. febrúar 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
20. mars 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
15. maí 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
12. júní 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
21. ágúst 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
2. október 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
6. nóvember 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
11. desember 2013	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
12. febrúar 2014	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
19. mars 2014	5,00	5,00	7,00	6,00	5,75	
21. maí 2014	5,00	5,00	7,00	6,00		5,25
11. júní 2014	5,00	5,00	7,00	6,00		5,25
20. ágúst 2014	5,00	5,00	7,00	6,00		5,25
1. október 2014	5,00	5,00	7,00	6,00		5,25
5. nóvember 2014	4,75	4,75	6,75	5,75		5,00
10. desember 2014	4,25	4,25	6,25	5,25		4,50
4. febrúar 2015	4,25	4,25	6,25	5,25		4,50
18. mars 2015	4,25	4,25	6,25	5,25		4,50
13. maí 2015	4,25	4,25	6,25	5,25		4,50
10. júní 2015	4,75	4,75	6,75	5,75		5,00
19. ágúst 2015	5,25	5,25	7,25	6,25		5,50
30. september 2015	5,25	5,25	7,25	6,25		5,50
4. nóvember 2015	5,50	5,50	7,50	6,50		5,75
9. desember 2015	5,50	5,50	7,50	6,50		5,75
10. febrúar 2016	5,50	5,50	7,50	6,50		5,75
16. mars 2016	5,50	5,50	7,50	6,50		5,75
11. maí 2016	5,50	5,50	7,50	6,50		5,75
1. júní 2016	5,50	5,50	7,50	6,50		5,75
24. ágúst 2016	5,00	5,00	7,00	6,00		5,25
5. október 2016	5,00	5,00	7,00	6,00		5,25
16. nóvember 2016	5,00	5,00	7,00	6,00		5,25
14. desember 2016	4,75	4,75	6,75	5,75		5,00

1. Vextir miðast við birtingardag, nema vextir á viðskiptareikningum og bindiskyldum innstæðum sem taka breytingum 1., 11. eða 21. hvers mánaðar.

Tafla 2 Opinber gengisvísitala og vísitölur meðalgengis og raungengis krónunnar

	Vísitala meðalgengis				Raungengi krónunnar <sup>3</sup>			
	viðskiptavog þröng <sup>1</sup>	Vísitala meðalgengis viðskiptavog þröng <sup>2</sup>			Hlutfallslegt verðlag		Hlutfallslegur launakostnaður	
		Meðaltal	Innfl.vog	Útfl.vog	Vísitala	%-breyt.	Vísitala	%-breyt.
2000	101,5	96,1	96,3	95,7	86,9	2,9	84,1	3,7
2001	121,4	115,4	115,1	115,3	75,6	-12,9	72,7	-13,5
2002	118,5	112,0	111,7	112,0	80,1	5,9	78,8	8,4
2003	113,4	105,3	104,8	105,4	85,3	6,6	85,1	7,9
2004	112,1	103,1	102,4	103,5	88,2	3,4	86,8	2,0
2005	100,8	92,6	91,9	93,0	100,1	13,5	100,0	15,3
2006	112,7	103,4	102,6	104,0	93,6	-6,4	97,7	-2,3
2007	110,9	100,9	99,9	101,5	98,6	5,3	102,0	4,3
2008	157,3	141,9	140,9	142,4	78,2	-20,7	74,0	-27,4
2009	210,6	191,0	190,0	191,4	63,6	-18,7	50,6	-31,6
2010	204,0	185,0	184,4	185,0	67,7	6,4	56,5	11,6
2011	204,5	183,5	183,0	183,3	68,3	0,9	59,7	5,7
2012	209,1	189,0	188,6	188,8	68,7	0,6	60,1	0,7
2013	206,5	186,3	185,9	186,1	71,2	3,8	62,3	3,8
2014	195,1	177,2	176,2	177,5	76,0	6,7	67,4	8,1
2015	189,5	176,3	175,0	177,1	79,1	4,0	73,9	9,7
2016	169,4	158,9	158,1	159,1	89,2	12,8	87,1	17,8

1. Vísitalan sýnir meðalgengi erlendra gjaldmiðla gagnvart íslenskrí krónu. 3. jan. 2000 = 100. 2. Vísitalan sýnir meðalgengi erlendra gjaldmiðla gagnvart íslenskrí krónu. 31. des. 1994 = 100. 3. Vísitalan sýnir raungengi krónunnar miðað við verðlags- og launapröun í helstu viðskiptalöndum Íslands. 2005 = 100.

Tafla 3 Skipting seðla og myntar í umferð utan Seðlabanka Íslands í árslok

	2012		2013		2014		2015		2016	
	Þús. kr.	%	Þús. kr.	%	Þús. kr.	%	Þús. kr.	%	Þús. kr.	%
<b>Seðlastærð:</b>										
10.000 kr.	.	.	5.535.000	12,5	13.197.500	28,1	20.057.500	38,2	27.742.500	47,2
5.000 kr.	37.138.500	87,3	33.311.000	75,3	28.156.000	59,9	26.056.000	49,6	23.868.500	40,6
2.000 kr.	389.000	0,9	294.000	0,7	260.000	0,6	238.000	0,5	229.000	0,4
1.000 kr.	3.826.000	9,0	3.927.000	8,9	4.216.500	9,0	4.876.000	9,3	5.535.500	9,4
500 kr.	1.180.250	2,8	1.178.750	2,7	1.210.750	2,6	1.280.000	2,4	1.445.000	2,5
Samtals	42.533.750	100,0	44.245.750	100,0	47.040.750	100,0	52.507.500	100,0	58.820.500	100,0
<b>Myntstærð:</b>										
100 kr.	1.519.600	58,3	1.624.600	58,7	1.730.600	59,4	1.905.300	60,2	2.142.300	61,1
50 kr.	453.890	17,4	482.890	17,4	494.940	17,0	532.540	16,8	592.740	16,9
10 kr.	429.320	16,5	450.120	16,3	471.850	16,2	500.730	15,8	537.410	15,3
5 kr.	103.434	4,0	107.434	3,9	110.149	3,8	114.609	3,6	120.454	3,4
1 kr.	102.054	3,9	104.714	3,8	107.026	3,7	110.458	3,5	114.539	3,3
Samtals	2.608.298	100,0	2.769.758	100,0	2.914.565	100,0	3.163.637	100,0	3.507.443	100,0
Alls í umferð	445.142.048		47.015.508		49.955.315		55.671.137		62.327.943	

Tafla 4 Úr reikningum innlánsstofnana<sup>1</sup>

Staða í árslok í m.kr.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Eignir:</i>							
Innlendar eignir, alls	2.479.410	2.564.836	2.543.041	2.590.418	2.602.667	2.848.550	2.960.041
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	117.766	121.303	159.955	184.106	139.069	294.597	385.042
Innlán frá innlánsstofnunum	10.666	5.229	4.543	3.993	5.286	2.888	4.237
Innlend útlán og markaðsverðbréf	2.136.555	2.186.617	2.184.177	2.211.173	2.314.376	2.421.376	2.464.746
Útlán <sup>2</sup>	1.725.928	1.766.476	1.774.800	1.860.835	1.939.689	2.025.061	2.140.247
Greiddar óinnleystar ábyrgðir	2.757	969	531	364	237	56	32
Yfirdráttarlán í íslenskum krónum	199.407	190.635	175.868	181.882	176.407	174.058	159.907
Víxlar	1.287	663	255	223	141	29	0
Óverðtryggð útlán	847.574	836.334	732.824	754.046	774.870	778.048	794.179
Verðtryggð útlán	727.302	847.355	807.573	834.788	783.035	815.027	903.067
Í erlendum gjaldmiðlum	1.664.990	722.556	549.114	402.652	362.942	349.405	320.431
Yfirdráttarlán í erlendum gjaldmiðlum	58.393	34.825	20.838	20.208	21.269	20.322	34.327
Niðurfærslur	-1.775.781	-866.860	-512.203	-333.329	-179.212	-111.884	-71.697
Eignarleigusamningar	46.632	38.356	40.273	40.860	40.654	47.144	51.174
Markaðsskuldabréf og -víxlar	353.616	345.054	333.885	266.856	270.133	263.711	206.055
Hlutabréf	10.379	36.731	35.219	42.623	63.900	85.460	67.269
Afleiðusamningar	1.508	1.245	1.066	2.390	2.144	3.180	5.341
Hlutdeildarfyrtæki	8.324	14.575	13.817	24.200	9.244	2.075	2.054
Tengd fyrirtæki	92.566	113.247	93.981	80.214	71.116	65.095	46.906
Aðrar eignir	112.025	122.619	85.502	84.342	61.433	59.339	51.716
Erlendar eignir, alls	286.003	349.512	366.209	437.998	394.722	348.513	251.353
Innlán í erlendum innlánsstofnunum	55.650	67.083	101.666	84.187	91.729	99.074	56.309
Erlend útlán og markaðsverðbréf	223.683	277.742	254.542	348.582	297.602	243.646	188.317
Útlán til erlendra aðila	267.638	286.991	266.919	298.374	168.881	156.393	145.874
Niðurfærslur	-90.619	-94.155	-101.040	-114.296	-6.405	-13.793	-13.322
Markaðsskuldabréf og -víxlar	43.350	81.593	83.331	163.054	133.415	99.227	53.590
Hlutabréf	3.314	3.313	5.332	1.451	1.709	1.818	2.175
Afleiðusamningar	23	315	1.227	864	1.167	1.955	2.328
Hlutdeildarfyrtæki	1.367	0	3.945	0	0	0	0
Tengd fyrirtæki	2.528	1.726	1.914	1.320	1.076	26	23
Aðrar eignir	2.751	2.646	2.914	3.045	3.149	3.811	4.375
Eignir, samtals	2.765.413	2.914.347	2.909.250	3.028.416	2.997.389	3.197.062	3.211.393
<i>Skuldir:</i>							
Innlendar skuldir, alls	2.142.689	2.316.087	2.279.183	2.333.757	2.242.985	2.256.318	2.074.935
Skuldir við Seðlabanka	41.844	0	12.508	52.998	55.102	56.024	0
Innstæður innlendra aðila, alls	1.414.301	1.512.350	1.438.653	1.507.208	1.608.177	1.695.739	1.614.643
Veltiinnlán	385.995	394.547	345.425	341.828	341.463	352.955	415.612
Veltiinnlán í erlendum gjaldmiðlum	15.944	19.303	28.639	41.196	28.038	33.446	15.278
Óbundið sparifé	498.940	553.501	500.901	515.790	572.154	552.629	519.436
Verðtryggð innlán	213.420	223.018	219.437	210.213	192.856	178.820	163.112
Orlofsreikningar	6.733	7.462	7.922	8.446	9.125	10.134	11.280
Innlán v/viðbótarlífeyrissparnaðar	80.769	86.327	89.010	93.750	99.198	106.678	114.552
Annað bundið sparifé	212.499	228.192	247.319	295.985	365.343	461.077	375.373
Innlán frá innlánsstofnunum	144.117	66.198	70.418	133.816	17.351	4.593	1.523
Verðbréfaútgáfa	7.557	134.623	150.962	179.333	181.652	234.480	301.280
Víkjandi lán	48.846	55.358	58.966	55.129	54.239	31.152	1.078
Beinar lántökur	404.194	450.992	418.802	279.614	229.196	145.407	65.234
Afleiðusamningar	19.164	29.825	49.102	34.837	21.153	19.780	9.828
Aðrar skuldir	62.666	66.741	79.772	90.822	76.115	69.143	81.349
Erlendar skuldir, alls	207.607	153.335	121.549	143.927	150.800	282.531	508.284
Innlán frá erlendum innlánsstofnunum	160.489	107.438	63.451	57.966	46.931	49.082	18.869
Innlán frá erlendum aðilum, öðrum en innlánsstofnunum	45.850	44.205	57.786	67.362	66.266	50.766	76.405
Afleiðusamningar	807	1.692	142	128	125	1.238	1.374
Verðbréfaútgáfa	0	0	0	18.294	37.262	175.207	406.055



Tafla 4 Úr reikningum innlánsstofnana (frh.)<sup>1</sup>

Staða í árslok í m.kr.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Beinar lántökur	0	0	0	0	0	6.138	5.169
Aðrar erlendar skuldir	462	0	170	177	216	100	412
Eigið fé og hlutdeild minnihluta	415.117	444.925	508.519	550.732	603.604	658.214	628.174
Skuldir og eigið fé	2.765.413	2.914.347	2.909.250	3.028.416	2.997.389	3.197.062	3.211.393

1. Nýjustu tölur eru bráðabirgðatölur. Tölur taka einungis til starfandi fjármálfyrirtækja á hverjum tíma. 2. Útlán sem keypt voru með afföllum haustið 2008 eru birt á kröfuvirði í stað bókfærðs virðis áður.

Tafla 5 Úr reikningum bankakerfisins<sup>1</sup>

Staða í árslok í m.kr.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Erlendar eignir, alls	952.439	1.396.981	906.155	925.622	924.958	1.001.522	1.067.544
Erlend útlán og markaðsverðbréf	441.505	549.814	661.827	780.348	778.115	734.309	855.451
Aðrar erlendar eignir	510.934	847.167	244.328	145.275	146.843	267.212	212.093
Erlendar skuldir, alls	487.759	553.059	315.129	316.217	239.804	313.771	547.482
Erlend verðbréfaútgáfa	0	0	0	18.294	37.262	175.207	406.055
Aðrar erlendar skuldir	487.759	553.059	315.129	297.923	202.542	138.565	141.426
Innlendar eignir, alls	2.925.230	2.981.214	2.902.883	2.862.512	2.832.981	2.792.887	2.654.038
Innlend útlán og markaðsverðbréf	2.307.080	2.378.522	2.369.303	2.390.705	2.470.081	2.521.943	2.507.824
Ríkissjóður og ríkisstofnanir	408.682	413.844	402.619	393.879	371.800	309.627	206.609
Sveitarfélög og -stofnanir	22.714	18.801	15.430	12.844	18.931	19.626	18.365
Fjármálfyrirtæki	144.098	63.144	58.819	46.745	82.318	51.252	49.491
Eignarhaldsfélög	903.608	431.930	303.495	234.287	179.256	177.708	146.903
Fyrirtæki	1.866.479	1.525.343	1.304.039	1.171.214	1.102.579	1.160.414	1.199.305
Heimili	737.280	792.319	797.105	865.065	887.453	907.667	951.116
Félagasamtök	0	0	0	0	6.955	7.534	7.731
Niðurfærslur	-1.775.781	-866.860	-512.203	-333.329	-179.212	-111.884	-71.697
Aðrar innlendar eignir	618.150	602.692	533.580	471.807	362.901	270.944	146.214
Innlendar skuldir, alls	3.389.910	3.825.136	3.493.909	3.471.917	3.518.135	3.480.637	3.174.100
Peningamagn, sparifé og innlend verðbréfaútgáfa (M4) <sup>2</sup>	1.431.999	1.665.273	1.610.062	1.703.647	1.813.507	1.957.272	1.945.156
Innlend verðbréfaútgáfa	7.557	134.623	150.962	179.333	181.652	234.480	301.280
Peningamagn og sparifé (M3)	1.424.442	1.530.650	1.459.100	1.524.314	1.631.855	1.722.792	1.643.876
Bundin innlán	509.011	540.280	558.879	604.200	663.068	754.656	662.718
Peningamagn og almennt sparifé (M2)	915.431	990.370	900.222	920.114	968.788	968.135	981.159
Almennt sparifé	487.258	542.584	490.491	504.357	561.074	538.682	501.598
Peningamagn (M1)	428.173	447.786	409.730	415.757	407.713	429.453	479.561
Veltinnlán	393.507	408.395	368.868	374.140	363.686	380.549	424.464
Seðlar og mynt í umferð	34.666	39.391	40.862	41.617	44.028	48.904	55.097
Aðrar innlendar skuldir	1.957.911	2.159.863	1.883.847	1.768.270	1.704.628	1.523.365	1.228.944
Eigið fé	484.496	528.702	606.618	640.539	678.631	736.973	667.754
Aðrar innl. skuldir ótaldar annars staðar	1.473.415	1.631.161	1.277.228	1.127.731	1.025.997	786.392	561.190
Skuldir og eigið fé, alls	3.877.668	4.378.195	3.809.038	3.788.134	3.757.939	3.794.408	3.721.582

1. Nýjustu tölur eru bráðabirgðatölur. Tölur taka einungis til starfandi fjármálfyrirtækja á hverjum tíma. 2. Við útreikning peningamagns eru einungis talin innlán annarra en Seðlabankans, innlánsstofnana, ríkissjóðs og erlendra aðila.

Tafla 6 Bindiskylduhlutföll (%)<sup>1</sup>

Gildistími frá:	Bindiskylduhlutfall %	Gildistími frá:	Bindiskylduhlutfall %
1. júní 1979	28,0	1. nóvember 1992	6,0
17. apríl 1985	18,0	1. desember 1992	5,0
1. mars 1987	13,0	1. nóvember 1993	4,0 (2,5) <sup>2</sup>
1. ágúst 1988	12,0	21. maí 1998	4,0 (1,5) <sup>2</sup>
1. mars 1989	11,0	21. mars 2003	3,0 (1,0) <sup>2</sup>
1. maí 1990	10,0	21. desember 2003	2,0 (0,0) <sup>3</sup>
1. júní 1990	7,0	21. október 2015	4,0 (0,0) <sup>4</sup>
31. október 1991	6,0	21. desember 2015	2,5 (0,0) <sup>4</sup>
1. janúar 1992	7,0	21. júní 2016	2,0 (0,0) <sup>4</sup>

1. Bindiskylda sem hlutfall af heildarinnstæðum frá og með 1. júní 1979, af innlendu ráðstöfunarfé frá og með 1. mars 1989 og af öllu ráðstöfunarfé frá og með 21. maí 1998. 2. Innan sviga er bindiskylduhlutfall bundinna innstæðna og verðbréfa. 3. Innan sviga er bindiskylduhlutfall innstæðna og verðbréfaútgáfu með upphaflegan eftirstöðvatíma lengri en 2 ár, svo og verðbréfa sem sett eru að veði í viðskiptum við Seðlabanka Íslands (áður endurhverf viðskipti). 4. Innan sviga er bindiskylduhlutfall innstæðna og verðbréfaútgáfu með eftirstöðvatíma lengri en 2 ár, skv. reglum um bindiskyldu nr. 870 frá 30. september 2015.

Tafla 7 Helstu vextir sem birtir hafa verið samkvæmt 2. mgr. 10. gr. og bráðabirgðaákvæði III laga nr. 38/2001, um vexti og verðtryggingu

Almennir vextir óverðtryggðra og verðtryggðra útlána, dráttarvextir, auk vaxta af skaðabótakröfum				
2016	Almennir vextir, vextir óverðtryggðra skuldabréfalána	Almennir vextir, vextir verðtryggðra skuldabréfalána	Dráttarvextir af peninga-kröfum í krónum	Almennir vextir, vextir af skaðabótakröfum
1. janúar	7,05	3,65	13,50	4,70
1. febrúar	7,05	3,65	13,50	4,70
1. mars	7,05	3,65	13,50	4,70
1. apríl	7,05	3,65	13,50	4,70
1. maí	7,05	3,65	13,50	4,70
1. júní	7,05	3,65	13,50	4,70
1. júlí	7,05	3,65	13,50	4,70
1. ágúst	7,05	3,65	13,50	4,70
1. september	7,05	3,65	13,50	4,70
1. október	6,55	3,65	13,00	4,37
1. nóvember	6,55	3,65	13,00	4,37
1. desember	6,55	3,65	13,00	4,37
Meðaltal 2016	6,92	3,65	13,37	4,62
Meðaltal 2015	6,28	3,64	12,73	4,19

Tafla 8 Dæmi um árlegt meðaltal vaxta nokkurra útlána innlánsstofnana og dráttarvaxta (% á ári)

	Almenn óverðtryggð lán <sup>1</sup>		Almenn verðtryggð lán <sup>1</sup>		Dráttarvextir		Breyting lánskjaravísitölu <sup>3</sup>
	Nafn-vextir <sup>2</sup>	Raun-ávöxtun	Nafn-vextir <sup>2</sup>	Raun-ávöxtun	Nafn-vextir <sup>2</sup>	Raun-ávöxtun	
2003	12,0	9,0	12,0	9,1	17,3	14,1	2,7
2004	12,2	8,0	12,3	8,0	17,3	12,8	3,9
2005	14,8	10,2	11,6	7,2	20,3	15,5	4,2
2006	17,8	10,2	14,6	7,1	22,5	14,6	6,9
2007	19,3	12,7	15,2	8,8	25,0	18,1	5,9
2008	20,5	3,6	28,1	10,1	25,8	8,1	16,4
2009	16,4	7,1	17,3	8,0	21,2	11,6	8,6
2010	10,4	7,6	9,1	6,4	15,1	12,1	2,6
2011	7,7	2,4	11,7	6,1	11,4	5,9	5,2
2012	8,2	3,5	10,6	5,8	12,4	7,5	4,5
2013	8,2	4,4	9,1	5,3	13,0	9,0	3,7
2014	7,8	6,7	6,4	5,3	13,0	11,8	1,0
2015	7,6	5,5	7,3	5,2	12,7	10,5	2,0
2016	8,3	6,0	7,5	5,3	13,4	11,1	2,1

1. Vegið meðaltal vaxta af nýjum lánnum. 2. Flatir vextir. 3. Breyting lánskjaravísitölu milli janúargilda samkvæmt heimild Hagstofu Íslands.

Tafla 9 Efnahagsreikningur Seðlabankans<sup>1</sup>

Í m.kr.	Árslok					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Eignir:</i>	1.328.240	1.585.775	1.074.954	1.003.777	957.277	948.340
<i>Erlendar eignir</i>	666.436	1.047.469	539.947	487.624	530.236	653.009
Gulleign	10.426	12.249	13.757	8.817	9.598	8.790
Sérstök dráttarréttindi við Alþjóðagjaldeyrissj.	13.079	87.295	1.767	953	1.014	20.072
Gjaldeyrisstaða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	3.322	3.525	3.710	3.326	3.447	3.369
Bankainnstæður	420.098	672.144	113.242	42.578	35.375	129.809
Erlend verðbréf	217.821	272.072	407.286	431.765	480.514	490.663
Aðrar eignir í gjaldeyrisforða	0	0	0	0	104	120
Erlendar eignir utan forða	1.690	184	184	184	184	184
<i>Innlendar eignir</i>	661.804	538.306	535.007	516.153	427.041	295.331
<i>Innlánsstofnanir</i>	90.037	4.312	17.792	53.327	57.048	55.993
Lán gegn veði	40.825	0	12.346	0	0	0
Daglán	995	0	0	0	0	0
Aðrar kröfug gengisbundnar	48.217	4.312	5.446	53.327	57.048	55.993
Aðrar kröfur	0	0	0	0	0	0
<i>Aðrar fjármálastofnanir</i>	3.004	3.122	3.050	2.782	2.342	2.154
Markaðsskráð verðbréf	3.004	3.122	3.050	2.782	2.342	2.154
Lán gegn veði	0	0	0	0	0	0
Daglán	0	0	0	0	0	0
<i>Ríkissjóður og ríkisstofnanir</i>	170.525	191.905	185.126	179.531	153.362	98.413
Markaðsskráð verðbréf	0	18.582	13.965	7.192	7.374	7.357
Krafa á ríkissjóð	170.525	173.323	171.161	172.339	145.989	91.056
<i>Aðrir aðilar</i>	393.125	334.320	324.423	275.912	209.728	134.187
Ýmsir reikningar	93	349	436	208	138	7.644
Hlutabréfaeign	1.509	4.688	10.475	25.207	30.053	11.682
Verðbréf	391.524	329.283	313.512	250.498	179.537	114.862
Skuldabréf	0	0	0	0	0	0
<i>Fasteignir</i>	4.370	4.320	4.270	4.226	4.202	4.152
<i>Aðrar eignir</i>	743	327	344	374	358	433
<i>Skuldir og eigið fé:</i>	1.328.240	1.585.775	1.074.954	1.003.777	957.277	948.340
<i>Erlendar skuldir</i>	280.152	399.724	193.581	172.290	89.004	37.378
Til skamms tíma	66.943	36.979	35.874	29.782	24.596	17.221
Til langs tíma	193.238	341.604	135.493	122.610	43.787	1
Mótvirði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	19.971	21.141	22.214	19.898	20.621	20.156
<i>Innlendar skuldir</i>	978.709	1.102.274	783.273	741.680	793.247	832.202
<i>Seðlar og mynt</i>	38.269	43.205	45.142	47.016	49.955	55.671
<i>Innlánsstofnanir</i>	170.537	118.114	158.377	185.662	133.546	288.064
Almennar innstæður	55.660	31.286	53.215	51.643	31.372	48.254
Bundnar innstæður	0	0	0	0	100.602	239.064
Innstæðubréf	60.957	70.015	100.658	126.689	0	0
Aðrar kröfur	47.903	0	0	77	0	1
Óbundnar gjaldeyrisinnstæður	6.017	16.813	4.504	7.253	1.572	744
<i>Aðrar fjármálastofnanir</i>	316.915	358.224	42.334	48.020	65.070	53.236
Almennar innstæður	36.916	13.898	14.887	18.273	36.072	31.753
Bundnar innstæður	0	0	0	0	5.059	3.015
Innstæðubréf	4.505	8.511	4.716	6.420	0	0
Óbundnar gjaldeyrisinnstæður	22.515	157.557	13.832	14.133	13.909	8.414
Bundnar gjaldeyrisinnstæður	252.979	178.258	8.899	9.194	10.030	10.054
<i>Ríkissjóður og ríkisstofnanir</i>	424.648	528.816	489.189	404.706	514.372	392.458
Ríkissjóður, viðskiptareikningar	130.050	143.851	141.052	88.022	143.215	89.054
Ríkisstofnanir, viðskiptareikningar	1.427	1.111	1.068	2.157	2.735	1.732
Óbundnar gjaldeyrisinnstæður ríkissjóðs	175.842	376.466	338.491	306.636	360.885	301.344
Gjaldeyrisinnstæður ríkisstofnana	0	0	0	0	0	0
Bundnar innstæður	117.328	7.388	8.578	7.891	7.452	0
Aðrar skuldir við ríkissjóð	0	0	0	0	84	328
<i>Aðrar skuldir</i>	28.340	53.915	48.230	56.276	30.304	42.774
<i>Stofnfé og annað eigið fé</i>	69.379	83.777	98.100	89.807	75.027	78.760

1. Uppgjör er byggt á ársreikningi Seðlabanka Íslands.

## Mánaðarlok 2016

Janúar	Febrúar	Mars	Apríl	Maí	Júní	Júlí	Ágúst	Sept.	Okt.	Nóv.	Des.
946.465	959.294	892.476	914.291	932.511	881.133	902.886	914.042	937.759	924.645	923.134	900.643
707.340	720.973	740.914	763.166	781.244	699.184	721.287	733.533	779.035	799.770	806.699	816.590
9.277	10.299	9.766	10.188	9.731	10.407	10.353	9.792	9.666	9.252	8.431	8.310
20.013	20.034	19.446	19.457	19.557	19.167	18.578	18.161	17.855	17.334	16.940	16.963
3.359	12.517	12.149	12.157	12.219	11.975	11.607	11.346	11.155	10.829	10.582	10.596
150.339	72.962	84.627	120.207	140.292	97.697	130.669	155.572	140.030	180.639	211.516	111.836
524.016	604.804	608.358	597.963	599.026	559.359	549.761	538.453	581.227	580.752	554.560	667.109
151	172	193	214	234	394	134	24	126	54	3.832	938
184	186	6.374	2.981	185	184	184	184	18.976	910	838	839
239.125	238.322	151.563	151.125	151.267	181.949	181.599	180.509	158.724	124.874	116.435	84.053
393	119	488	150	150	612	171	83	182	404	188	162
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	350	0	0	450	0	0	0	0	0	0
393	119	138	150	150	162	171	83	182	404	188	162
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.928	1.841	1.852	1.830	1.855	2.409	2.400	2.314	2.315	2.250	2.262	2.267
1.928	1.841	1.852	1.830	1.855	2.409	2.400	2.314	2.315	2.250	2.262	2.267
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
98.123	97.814	72.785	72.788	72.792	95.132	95.231	94.153	90.027	78.390	77.157	40.815
7.332	7.429	7.488	7.500	7.504	29.845	29.934	28.866	24.730	13.138	11.895	12.060
90.790	90.385	65.298	65.288	65.288	65.288	65.298	65.288	65.298	65.252	65.261	28.755
134.097	133.952	71.862	71.779	71.837	79.183	79.180	79.344	61.601	39.227	32.213	36.183
7.379	7.305	180	96	154	7.500	7.498	7.662	176	471	340	295
11.682	11.682	11.682	11.682	11.682	11.682	11.682	11.682	31.114	31.114	31.114	35.889
115.036	114.965	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	30.312	7.643	759	0
4.152	4.152	4.140	4.140	4.140	4.127	4.127	4.127	4.115	4.115	4.115	4.102
433	444	436	438	495	487	489	489	484	488	500	524
946.465	959.294	892.476	914.291	932.511	881.133	902.886	914.042	937.759	924.645	923.134	900.643
38.887	38.964	44.187	40.438	37.990	27.209	26.453	27.746	45.177	46.319	45.311	43.879
18.789	18.846	24.659	20.898	18.351	4.101	4.019	5.536	23.453	4.591	4.335	2.886
1	1	1	1	1	3.862	3.780	3.976	3.796	24.324	23.969	23.962
20.096	20.117	19.526	19.538	19.638	19.246	18.654	18.234	17.927	17.404	17.007	17.030
826.290	839.391	779.572	808.529	828.677	765.342	805.543	829.951	813.518	817.830	838.671	812.697
53.872	54.096	55.223	54.652	55.736	57.134	58.532	58.340	58.024	57.988	58.710	62.328
299.855	266.366	278.226	281.944	280.509	299.642	342.195	324.712	333.430	379.137	404.741	377.922
86.840	53.787	66.772	55.947	53.560	59.935	57.503	40.179	56.798	40.575	55.858	44.762
212.261	211.824	210.805	225.348	226.299	232.989	278.027	240.661	230.396	277.104	299.225	283.537
0	0	0	0	0	5.450	5.442	42.662	44.992	60.260	48.484	48.451
0	4	1	1	4	14	9	23	2	0	5	2
753	752	648	648	646	1.255	1.214	1.187	1.241	1.197	1.169	1.170
59.583	58.161	51.953	51.006	46.863	47.984	62.106	61.184	51.633	51.730	66.236	77.824
38.216	37.051	30.714	29.975	43.253	44.535	58.096	57.667	46.820	47.448	62.996	70.815
3.013	3.002	3.501	3.902	3.603	3.444	4.010	3.517	4.813	4.282	3.240	7.010
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18.354	18.108	17.738	17.129	6	6	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
372.952	395.754	373.160	395.114	400.773	299.537	279.529	321.273	336.912	291.782	270.855	255.995
60.920	73.400	73.815	94.830	85.121	75.183	56.415	97.937	105.955	61.661	52.719	66.379
572	112	741	1.086	1.324	1.436	1.285	1.471	1.564	1.715	1.828	2.085
296.143	296.423	287.586	286.273	288.032	221.693	215.629	210.949	216.611	211.197	197.696	184.917
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	454
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.318	25.819	11.018	12.925	26.296	1.225	6.201	10.917	12.781	17.209	18.612	2.160
40.028	65.015	21.010	25.814	44.797	61.045	63.180	64.442	33.520	37.193	38.128	38.628
81.289	80.940	68.718	65.324	65.844	88.582	70.891	56.345	79.064	60.495	39.152	44.067